

www.libtool.com.cn

600075527W

www.ibtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

SWEDENBORGS
DRÖMMAR

1744

JEMTE ANDRA HANS ANTECKNINGAR.

— ORIGINAL-HAND-SCHRIFT. —

DE PREVIOUS IN A HISTORY OF DREAMS
IN AFRICA, INDIA AND OTHER PARTS
OF THE EAST INDIES.

— ORIGINAL —

1841

www.libtool.com.cn

ANMÄLAN.

Under tryckning, för att utkomma i Juni månad
d. å.:

SWEDENBORG,

som religiös Filosof, jemte en jämförelse mellan Sweden-
borg och Spinoza.

 *Originalet till denna bok, som är tryckt i New-York 1858, har
väckt mycket uppmärksamhet i England och Amerika.*

www.libtool.com.cn

Till förläggaren har anländt följande anonyma skrifvelse:

”Frågas om icke skriften: *Swedenborgs Drömmar*, kunde få sin rätta titel: *Swedenborgs Drömmar*, eller andeliga frestelser, kort innan han af Herren blef kallad till Apostla Embetet i den Nya Christna Församlingen.

Önskas af alla Församlingens medlemmar.

1827 60.

Låter det sig icke göra, så torde tredje upplagan snart utkomma under nämnde titel.»

Till svar härå meddelas, att om hotelsen sättes i verket, anställes åtal vid domstol emot eftertryckaren.

---

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

REFLEXIONER

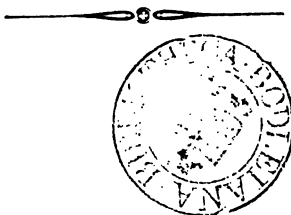
ÖFVER

DE NYLIGEN UPPDAGADE

SWEDENBORGS DRÖMMAR

1744

HVILKA DERJEMTE OFÖRÄNDRADE BIFOGAS.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS J. & A. RIIS,
1860.

246 . e . 710

www.libtool.com.cn

Reflexioner i Okt. 1859.

Under det år, som snart är tillryggalagdt, har ett litet verk af och om Swedenborg utkommit från pressen, dock icke för bokhandeln. Dess innehåll, med anmärkningar, går blott till 84 sidor. Dess utstyrsel, med papper, tryck och band ger det ett anseende af att vara kommet från England; men på sista bladet läser man den välkända, berömda Stockholmsfirman: »P. A. Norstedt & Söner, Kongl' boktryckare.» Titeln är: *Svedenborgs drömmar 1744.*

Företalet, som vi tillåta oss här införa, lyder sålunda: «Kongl. Biblioteket i Stockholm inköpte för kort tid sedan (Okt. 1858) den original-handskrift, som lemnat hufvudsakliga innehållet af detta häfte. Hon hade då länge legat dold hos en vid sin 1849 inträffade död 90-årig man, professoren och lektoren i Vesterås R. SCHERINGSSON, bland hvilkens litterära qvarlätenskap hon ännu förblef bortglömd i nära 10 år, tilldess hon hembjöds K. Biblioteket till inlösen; något vidare angående hennes öden har man icke kunnat erfara.

Handschriften är en vanlig anteckningsbok i liten oktav, enligt förra århundradets bruk bunden i pergament, samt försedd med klaff och fickor på båda sidor. Bladen äro nu 69 till antalet sedan några, förmodligen oskrifna, blifvit bortrifna; skrift finnes dock ej på flera än 54 af dem, eller närmare blott på 104 sidor. De första bladen upptagas af anteckningar under resan 1743 till Haag, dit SWEDENBORG begaf sig för att låta trycka början och utarbета

fortsättningen af *Regnum Animale*. Dessa reseanteckningar afbrytas dock snart, och efterträdas af uppteckningar från drömmens och visionens område, bland hvilka dock spridda uppgifter äfven om det yttre, verkliga lifvet äro inflettade. Omfattande brytningsperioden i SWEDENBORGS lif, öfvergången från det världsliga till det andliga, äro de af stort värde för bedömandet af hans själstillstånd, hvilket de visa oss i högsta grad upprördt, och hvori vi således kunna kasta djupare blickar än hittills varit möjligt. Dock, utgifvaren handlar endast af litterärhistoriskt intresse och inskränker sin åtgärd till att helt enkelt meddela denna urkund sådan han funnit henne. Slutsatserna må otvunget framställa sig för tänkande läsare; kommentatorer lära väl för öfrigt icke komma att saknas.

Några hittills icke eller föga kända original-anteckningar af SWEDENBORG, har utg. begagnat tillfället att låta medfölja; bland dem i första rummet de i TAFELS upplaga såsom oläsliga utelemnade stycken af *Diarium Spirituale*, särdeles som drömmarna och synerna från 1744 torde kunna få anses som en första del af detta yngre diarium. — — — I handskriften uteglömda ord och bokstäfver äro här satta inom klammer; likaså förklaringarna till felskrifna ord. Hela ord och längre stycken tryckta med kursiv stil äro i originalet understrukna. För autenticiteten och aftryckets trohet får utg. hänvisa — — — till det här bifogade intyget af vår utmärkte manuskriptläsare, amanuensen i Riks-Arkivet Herr F. A. DAHLGREN, som haft godheten biträda vid korrektur-läsningen, och med skarpsinnighet utgissat många af de svårlästa orden.

Slutligen återstår endast att nämna och urskulda upplagans ringhet. Det egendomliga innehållet, som lätt skulle kunna räka i strid med tryckfrihetslagen, har nemligen icke tillåtit att sprida boken i oförändradt skick till allmänheten; till följe hvaraf den nu endast meddelas upplyste tänkande och för ämnet intresserade. För att icke öfverskrida hun-

dratalet af exemplar har man stannat vid *notionio*, hvilka alla äro numererade.”

Mången, både vän och fiende till Swedenborgska namnet, skall med nyfikenhet undra hvad märkvärdigt som är att läsa i denna så försigtigt anmälda skrift, och förordet röjer ej till hvilken af de ofvanstående benämningarna dess utgifvare bör räknas. Efter bokens genomläsning är man derom lika okunnig. Man skulle väl å ena sidan förledas till gissning, att den, hvilken så väl, som här är gjordt, tillvaratager och såsom något dyrbart visar till och med hvad som i ett arbete är utstruket, »med tjockt bläck» öfvertäckt, såsom af dess egen författare ogilladt och bortkastadt, måtte sätta stort värde på allt af den handen. Men å en annan sida kan ock tyckas, att den, hvilken likasom borttrycker väggen ur en människas sofrum och påpekar, eller för en folk-mängd af *notionio* hufvudpersoner med deras kretsar eller sällskaper, visar en man i nattkläder, som trott sig ensam med den Gud han tillbeder, och för hvilken han utgjuter sitt hjertas innersta tankar under varma böner om hjälp i striderna mot en ärfd natur och alla de anfall, som hvarje redlig kristen förstår af egen och andras erfarenhet, men den största myckenheten af de utanföre varande alls icke begriper eller betänker, att en sådan borttryckare eller blottställare kan svårligen vara den blottställdes vän. — Eller, frågar man: kan han väl vara en sådan, väl hårdhänt men äfven långsynt älskare af sanningen, att han ej frågar efter dem som stöta sig på dess nakenhet, utan blott ser till de möjligen fjerran varande följderna af att dock allt till slut blir genomskådligt och klart?

Dessa frågor och flera ha förekommit under läsning af ifrågavarande bok. Att den är dedicerad till två af Swedenborgs varmaste vänner i andra länder: en tysk professor och en engelsk doktor, lägger mest i vågskålen för att utgifvaren icke må räknas till fienderna. Se här dedikationen:

”Till J. F. J. Tafel och J. J. G. Wilkinson.

Tillåten att denna viktiga urkund till förklaringen af ett det märkligaste psykologiska fenomen, Swedenborg, egnas Eder af uppriktig aktning och tacksamhet för edra stora förtjenster om den utmärkte människans minne och vetenskapliga verksamhet. I söken ju endast sanningen: räknen mig således icke till last, att ett nyss uppdagadt fragment deraf framlägges på sätt som höfves, oförändradt och oafkortadt. Det meddelas dock nu endast åt några få sanningens och tänkandets vänner; i eder frihet lemna jag att sprida det till större kretsar.

Ödmjukast.

Utgifvaren.”

Hvad innehåller eller är då egentligast denna bok?

Den är en *Dag-* eller kanske rättare *Nattbok* för en del af det å titelbladet nämnda och föregående år, uti hvilken Swedenborg antecknat sina drömmar vid en tid då han synes hafva varit i ett tillstånd af inre frestelser och strider, genom hvilka hans ande genomgick en slags jäsningsprocess till rening och beredelse för det viktiga förtroendet, att af himlarnas Gud emottaga och till jordens folk nedbära de höga och djupa sanningar som, enligt Eppenbarelsesbokens profetior, skulle den tiden förkunnas och utbredas. Om ett sådant tillstånd saknar ”den naturliga människan, som intet förnimmer af det Guds Andas tillhörer,” all föreställning. Därföre skall ock den blott ytligt bildade, som icke känner och än mindre beträdd den nya födelsens väg, der människosjälen omskapas från ett förderfvadt till ett förädladt väsen, lätt bringas att fälla förkastelsens dom öfver denna skrift. Den skall af en sådan, äfven med anledning af dess bokstafsspråk, anses som ett verk af en okunnig däre, hvilken ej lärt att skriva sitt eget modersmål och som gjorde sig än skrupler öfver begär, som de flesta andra män finna helt naturliga och icke tänka på att öfvervinna utan heldre skynda att tillfredsställa, — än såg i

dessa drömmar betydelser och hänsyftningar, som ej kunde ha någon slags verklighet och således voro blott inbillningsfoster. En viss klass af så kalladt bildadt folk, vet föga om den förändring svenskan har undergått på de sista hundra åren och än mindre om det bildspråk, den höga symbolik, hvarigenom en andlig värld medelst drömmar och syner under vissa förhållanden och till afsedda ändamål uppenbarar sig för och nedlåter sig till en naturlig. — Men icke blott de ytligt bildade — utan äfven de, som i våra dagar motsvara det första kristna tidehvarfvets skriftlärd och fariseer, missförstå och misstyda en skrift som denna. Derföre yttrades ock i ett bref från Upsala, skrifvet nyss innan denna bok trycktes: »Nu talas, bland Swedenborgs motståndare, triumferande om ett manuskript, som skulle blifvit funnet i Westerås, och hvaraf de tro sig finna att hans syner härrörde af sinliga passioner, emedan han der bekänner sig haft svåra strider i det fallet.» — Man glömmmer vid sådana slutsatser, att det är genom strider som segrar vinnas. Det är i hela denna skrift intet säkert bevis på att han i dessa strider *fallit*. Han talar väl om sig sjelf såsom en stor syndare, ty han vet att synden ligger redan i begäret till allt sådant som aflägsnar menniskan från Gud och himmel; han förebrår sig ock derföre den ringaste tanke af sjelfbelåtenhet eller om eget värde, som mången annan skulle finna mera berömlig än klanderbar och aldrig tänka på att hos sig sjelf ogilla. Men Swedenborg vill att Herren allena skall för allt prisas och äras. Derföre, då han tyder sina egna drömmar såsom bestraffande hvad inom hans tankar föregått, talar han om sin ovärdighet till all den nåd, honom bevisas och beder med innerligaste ödmjukhet att kunna rätt öfvergifva sig sjelf och allt sitt för att rätt fullkomligt tillhöra Herren allena och vara hans vilja oinskränkt, utan alla förbehåll, undergifven. Utgifvaren af Swedenborgs drömmar 1744 tyckes ock, likasom de »motståndare,» om hvilka den ofvan citerade

skrifvelsen från Upsala talar, hafva med hufvudsaklig uppmärksamhet fast sig vid Swedenborgs yttrande om sin »hufvudpassion.» Detta visar sig af de »anmärkningar» med hvilka boken slutas. De vidlyftigaste af dessa angå hvad som står på bokens tredje sida. Vid slutet af den andra, hvilken innehåller blott reseanteckningar och der en afbruten mening förekommer, är en not som säger: »(fortsättningen felar. Det är omöjligt att afgöra om den varit nedskrifven eller icke, ty ordet *stad* slutar 6:te sidan, hvarefter följa flera toma blad; men sannolikt äro några (4?) alldeles bortrifna. På de kvarblifna remsorna af tvenne bortskurna blad synas stora siffror skrifna af en öfsvad (barn?) hand.)»

Derefter följer på bokens tredje sida utmärkt såsom den 7:de af Swedenborgs anteckningar, det följande:*)

- »1 uti ungdomen och Gustavianska familjen.
- 2 uti Venedig om den sköna Palais.
- 3 uti Sverige om himmelens hvita sky.
- 4 uti Leipsig, om den som låg uti sjudhett vatten.
- 5 om den som ramlade med keden ned i djúpet.
- 6 om konungen, som gaf i en torparestuga så dyrbart.
- 7 om drängen som ville jag skulle resa bort.
- 8 om mina förnöjligheter om nätterna.
- undrade på mig att intet hafva kvar af att göra för egen heder, så att jag fann känning deraf.
- att intet vara porterad för Sexen, jag varit i alla mina dagar.
- 9 huru jag varit in exstasibus vigilibus fast hela tiden.
- 10 huru jag satt mig emot andan,

---

*) Vi tillåta oss att, med troget anförande af orden, dock begagna det nu brukliga svenska stafningssättet. Hvad sjelfva innehållet beträffar så synes det oss såsom antingen punkter eller ämnen för något samtal, som S. tecknat sig till minnes, eller som utkast till något, hvarom han ämnade berättas.

- och huru jag tyckte derom, men fann sedan det varit galenskaper utan lif och sammanhang.
  - och att således en hop i det jag skrifvit måste vara, då jag det intet i den grad, försakat andans kraft i ty äro felen mina egna, men veritates intet mina.
  - ja jag kom ibland uti impatience och tankar, att jag tyckte ville pocka enär det intet gick så lätt som jag ville, efter jag intet gjorde för min skuld; mindre fann min ovärdighet, och tackade för nåden.
- 11 huru jag fann att sedan jag kom till Haag att driften och egen kärlek för mitt arbete var förgånget, det jag sjelf undrade på.
- huru som hågen för fruntimmer så hastigt ändades, som varit min hufvudpassion.»

Emedan detta sista ord, är hvad utgifvaren synes mest hafva fäst sig vid i de nämnda anmärkningarna, må vårt utdrag här slutas. Anteckningarna äro på första sidan började med den 21 Juli 1743; på nästa sida efter vårt utdrag, nemligen den 4, börja drömmarna och för natten mellan 24 & 25 Mars 1744. Dessa drömmar, som Swedenborg ansett symboliska och sjelf antingen förklarad eller sagt att han icke — och stundom »ej ännu förstår» deras mening, tyckes han ock endast för eget minne hafva uppskrifvit. Vi ernä icke här intaga någon af dem. Vår afsigt är endast att, reflexionsvis, tala om den deruti rådande andan.

Vi återvända nu till utgifvarens yttrande om innehållet af bokens 3:dje sida. Han säger: § 1—7 tyckas innehålla korta antydningar om drömmar, hvilka Swedenborg haft innan han företog sig att öfver dem föra ordentlig anteckningsbok.

Af förteckningen öfver Sw:s till K. Vetenskaps-Akademi-
en år 1772 lemnade handskrifter är det bekant, att han redan under åren 1736—40 upptecknat några drömmar på 5 qvart-

blad i ett vidlyftigare Mscr. hvilka dock nu mera antagligen icke finnas i behåll. Bladen uttogos nemligen ur bandet och lemnades i familjens vård, men då de förmodligen voro af samma art som de här meddelade, kan man ej undra om de blifvit förstörda, afsigtligt eller genom vanvård. De äro förgäfves efterspanade vid olika tider.

— § 8—11 äro iakttagelser öfver det nybörjande, förändrade yttre och inre tillståndet. Särdeles märkliga äro de som angå hufvudpassionen, hvartill hjerta belysningar ofta förekomma i det följande. De af Swedenborgs alla biografier gjorda uppgifter om ett motsatt förhållande, kunna således anses giltiga blott för tiden efter 1743.*)

[Jemför Sw:s anteckningar från senare tider, såsom *Diarium Spirituale* på många ställen, t. ex. 1663, 3122, 3189, 3194, 3895, 3922, 4575, 4679; *De amore conjugiali et scortatorio*, t. ex. 44, 51, 52, 451, 505, 512.]ⁿ

Den som skrifver nedanstående reflexioner har ännu icke sett mer af Swedenborgs *Diarium Spirituale* än första delen, som börjar med 149, den 9 Okt. 1747 och slutar med 1538, d. 19 Mars 1748 — vet således ej hvad de stycken, som ur följden af samma verk äro citerade, innehålla; men har deremot med uppmärksamhet läst hans bok om

---

*) Hvad säkert bevis har väl utgifvaren derpå? Att hafva en passion och kämpa deremot, eller vara dess slaf och offer, äro två olika förhållanden. Den, hvilken dömt sig sjelf så strängt som Swedenborg, då han anser sig genom blotta *tanken* hafva syndat, borde anses berättigad att skonas för värre slutsatser och domar, än dem hans egna ord tydligen innebära. Vanan vid brist på uppriktighet, när de flesta menniskor heldre urskulda än anklaga sig sjelfva, gör att man mistänker de ärligaste för vida mera, än de sjelfva, kanske äfven med öfverdrift, påbördar sig. Detta har drabbat Swedenborg och flera af hans redligaste vänner. De som äro förvissade om att ständigt genomskådas af för menniskor osynliga ögon och att i sitt inre minnes lufsbok, som följer med på grafvens andra sida, hafva ett omutteligt vittne till hvarje hyllad tanke och önskan, den frågar mindre efter världens dom, men är desto mera angelägen att få sitt eget medvetande befriadt från all ond vilja.

Vishetens njutningar af Äktenskapskärleken samt äfven något om dess helvetiska motsats — eller *Dårskapens väluster af den okyska*, — och att detta arbete hvarken kan vara en följd af någon låg, förvillande passion eller sinlighet, utan innebär de mest allvarliga och upplysande varningar mot de mångfaldiga faror i tid och evighet för hvilka menniskor af okunnighet om beskaffenheten af förhållanderna mellan de båda könen, äro utsatta, derom kan hvar och en öfvertyga sig, som af sanningskärlek studerar denna märkvärdiga skrift. Beklagligen finnes deraf ännu ingen annan upplaga på svenska, än en som är full af både öfversättnings- och tryckfel, samt säges vara utgifven i mindre goda afsigter(?); men den finnes på flera andra språk i våra universiteters och flera privata personers biblioteker. Att den framställer det ömtåliga ämnet i all sanningens nakenhet, får icke räknas den till last, ehuru det gör den för mången obehaglig att läsa. Men i den mån sederna renas från både verkliga fläckar och falsk blygsel, får man ock lära att den *förblandning* af oskuld och okunnighet om vissa förhållanden, som just under den värsta osedlighets tidevarf blifvit gjord, måste bortläggas. Den sanna oskulden måste veta hvad ondt och orätt är för att kunna sky det. I den mån sanningen får utöfva sitt rättmätiga välde i alla förhållanden måste falskhet och förställning utrotas. Menniskan skall då lära känna och erkänna sin rätta bestämmelse, som är för en bättre verld än denna, och sitt timliga lifs ändamål, som är att för det eviga fostras. Då skall det icke för den unga flickan döljas, att hon måste undervisas och beredas till det viktiga kallet att blifva maka och moder, eller hon sjelf tillåtas att låtsa som tänkte hon ej derpå, under det dock, särdeles i vissa bättre lottade klasser, allt göres för att hon skall behaga, — och man skall inse den större angelägenheten utaf att hon öfvas i kristliga dygder till nytta för hemmet och den plats hon fått eller får i samhället, än att för en osäker tid

glänsa och förlustas på "fåfångans marknad" — med köpta nöjen och i ett flärdfullt umgänges lif.

Men, vi måste lemna detta ämne, som skulle kunna föra oss till en långt ifrån vår närvarande afsigt ledande vidlyftighet, och återvända till det som för denna gång satt oss pennan i handen och den dermed sammanhängande boken om äktenskapet. Vi påstå att denna bok, ehuru skarpt blottande sådana förhållanden, som anses oanständiga att läsa eller tala om, (huru mycket än derpå tänkes) dock andas den renaste, sannaste sedlighet som någonsin varit yrkad. Den visar de hemska, eviga följderna af att lättsinigt missbruka eller vanvärda den heliga eld, som från sjelfva Gudomens eviga låga nedsänkes i människohjertat för att draga det till en ouplöslig förening med sitt väsens outhärliga hälft och efter det för tvenne makar gemensamma åliggandet, att bidraga till jordars och himlars befolkning, åter bära de två såsom ett helt sammansmälta individerna till deras lufs och sällhets himmelska ursprung, såsom saliga barn af en allvis, allgod och allsmäktig Fader i ett från sorger fritt och på aldrig tröttande fröjder öfverflödande hem.

Denna äktenskapsbok förefaller mången af denna tids fariseer, pietister och andra (att ej tala om skrymtare af alla slag) såsom allt för litet nogräknad, eller än värre: såsom gynnsam för vissa oordningar och öfverträdelser. Men ett sådant omdöme bevisar blott en ofullständig och löslig bekantskap med dess innehåll. En sanning är dock att den innebär vissa tröstegrunder åt dem, som mot sin vilja och bättre öfvertygelse dukat under för en obändig naturs vilda kraf och deröfver bära en känsla af skam och blygsel i ångerfullt bröst. Den talar till dem ungefär på samma sätt som Herren sjelf till den anklagade qvinnan i Evangelium: "*Gack bort och synda icke härefter.*" — Joh. 8: 11. Hans föregående ord till hennes "*åklagare*", 7 ver-

sen; torde äfven af Swedenborgs såkallade "motståndare" böra besinnas.

Vi hafva i det föregående vågat yttra, att i anteckningarna om Swedenborgs drömmar 1744 intet säkert bevis finnes att han fallit offer för sin »hufvudpassion» eller att han sökt nära, hylla, kvarblifva i dess band och försvara densamma. Den som arbetat så flitigt och i så många ämnen som han, tyckes icke ha kunnat hinna med att låta sig af någon annan passion än vettgirigheten och begäret att gagna kringföras. Hans »förojelser om nätterna,» som utgifvaren troligen åsyftar, kunna väl vara af annat slag. Han hade ju redan då visioner, som kunde vara förnöjande nog, då en lastbar fröjd skulle sårat hans finkänsliga samvete. Eller var han i Södern då det heter: »uti Venedig om den (dess?) sköna Palais,» så vet man att emedan den starka solhettan manar till hvila och skyggd äro nätterna der för både arbeten och allmänna förlustelser hvad dagar och aftnar äro i Norden.

Men — låtom oss antaga såsom möjligt eller troligt, att S. icke alltid kunnat hålla sin »hufvudpassion» i nödiga band, — att han, till naturen en son af sin tid, ehuru till andan fostrad att gå långt framom den — icke alltid kunnat motstå denna naturdrift, som hvarje sund människa erhåller med lifvet och en tid bär omedvetet inom sig såsom växtens frö sin groningskraft, tills den, under vissa utvecklingstillstånd och af förekommande anledningar, stundom våldsamt frambryter hos ynglingen och mannen med friska krafter, stark både andelig och naturlig appetit samt öfverflödigt tillgång på näringsmedel af alla begärliga slag, men icke begåfvad med en sådan ställning i samhället att han vid ett eget hems helgade härd och i äktenskapets renande degel kan gjuta de känslor, som nedflyta från kärlekens och lifvets enda och eviga källa, men genom sina mottag i en förderfvad tid och ett förvilladt släkte missförstås, missledas, och missbrukas. Männe, i sådant fall, det icke varit af en ledande Gudomlig Försyn så tillåtet, att den

menniska, som från barndomen bereddes till det verktyg, genom hvilket Herren ville för de förvillade och fallna, som skulle upprättas och återföras — den förlorade son, som skulle till hemmets ordning återbringas — uppdaga den alstrande och saliggörande kraftens: *kärlekens* djupaste mysterier uti dess nedstigande från sitt urväsende i Gudomen till dess obegränsade yttringar af ordning och oordning i den osynliga och synliga skapelsen — manne, säga vi, det icke möjligen kunnat till och med behövas, att en sådan person, ett sådant utvaldt och för ändamålet bildadt redskap, som skulle både beskrifva himlarna och helvetena — äfven i deras grader och beskaffenhet, ändamål och orsaker, måste sjelf om båda erhålla någon så väl erfarenhet, som kunskap? Hvad hade icke flera af det gamla testamentets profeter, såsom under vissa tillstånd representanter af sitt folk, att genomgå? Lät icke Herren sjelf sig frestas under människolifvet i tiden? *Hans* frestelser angrepo det menskliga, som var från mödernet; det gudomliga kunde ej af det onda åtkommas. Dessa frestelser fortgingo troligen under hela den tid, under hvilken Hans antagna mandom skulle från det jordiska renas, af Gudomen genomträngas. Detta var då först gjordt när Han sade: Allt är fullkomadt.»

Att det är en himmelsvid skilnad emellan den Högste Oändlige och hans ändlige tjenare, förstås af sig sjelft, och vår mening är icke att upphöja Swedenborg till någon anstötlig jembörelse med hans och allas Herre. Men Herren antydde sjelf att Hans lärjungar och »husfolk» skulle i vissa delar undergå detsamma som Han. Och om det tillätes att välja, skulle mången heldre underkasta sig kroppslig martyri än själens qual af frestelser. Dessa äro dock nödvändiga rensningsmedel. Genom dem skall människan lära känna sitt eget ärfda eller förvärfda elände och behovet af högre bistånd. Bättring, afsky för synden och dess totala öfvergifvande är och förblifver ett nödvändigt vilkor för frälsningen, huru det än annorlunda må dogmatiseras; och lika nödvändigt är att känna den egna vanmakten för att brin-

gas till ett rätt både sökande och mottagande af den allsmäktiga hjälp, som ständigt, med sina välgörande vilkor, erbjudes. Derföre böra frestelserna betraktas i förhållande till deras ändamål, och apostelen manar de troende att deråt glädjas (Jacobs 1: 1: 2).

Hvad nu Swedenborg särskildt angår, så är lätt begripeligt att en så rikt begåfvad person, som han var, måste äfven mera än andra försökas. Han behöfde troligen djupt känna de medfödda anlögen till det onda för att desto högre kunna stiga ur sjelfförödmjukelsens skärseld till den erfarenhet och det förkunnande af *Herrans* kärlek, vishet och barmhertighet, som alla hans andeliga verk ådagalägga.

Ett af skälen till Swedenborgs frestelser torde och finnas deruti, att han ännu 1744 qvarstod uti vissa trosbegrepp, som han sednare bortlagt och motsäger. Han ställer visserligen i allmänhet sina böner till Kristus; men icke såsom till himmelens och jordens ende Gud. Han talar, i de anteckningar, som föranledt dessa reflexioner, om Fadren och den Helige Ande m. m. på gamla kyrkans vanliga sätt och enligt det skenbara i Bibelns allmänna bokstafsmening. Dessa föreställningar skulle utrotas, hjerta och förstånd likasom ombildas för mottagandet af de högre sanningarna.

Swedenborgs tydningar af sina »drömmar 1744» skola otvifvelaktigt förekomma mången läsare, som icke känner till motsvarighetsläran, högst löjliga och orimliga. Det är okunnighetens beqväma vana att beskratta och förkasta hvad den icke förstår. Och mången högt lärd, som är bekant med grundspråken till Bibelns bokstafsmening, kan vara en verklig idiot i frågan om den heliga skriftens andliga djup. Att äfven flera, som ana en sådan mening och tänkt på egen hand kunna utforska den, strandat mot svårigheterna att finna den utan klaf eller nyckel — eller undervisning från himlen — derom vittna de många fäfänga försöken att rätt tolka den hemlighetsfulla Uppenbarelseboken. Detta blef Swedenborg förbehållet, emedan han dertill utrustades för den tid, då det skulle ske. Och han förklarar

att ingen människa kunde göra det utan att vara dertill kallad och undervisad af Herren sjelf. Den har ock af mången blifvit dömd att vara oförklarlig. Detta är äfven sant, om man håller sig endast till bokstafven, eller vill, såsom de fleste gjort, tyda dess profetior på världsliga tilldragelser, jordiska riken och makter. En och annan har lyckats att styckevis få ett skenbart sammanhang; men ingen, före Swedenborg, att förklara såväl hvarje dess minsta del som det hela och att, genom motsvarighetsläran henta bevis för sin tolkning ur en mängd andra bibelställen. Läser man nu i denna gåtolika bok om de qvinnor, som der nämnas, så är lätt att finna något annat derunder, helst det står i de sista raderna af 17 kapitlet att den, som deruti omtalas "är den stora staden, som rike hafver öfver jordens konungar." Och denna stad full af all orenlighet och styggelse kallas Babylon. Sedan, mot slutet, beskrifves en annan stad, det Nya Jerusalem, full af härlighet, och liknad vid en brud, prydd åt sin man. Och båda dessa städer betyda lärobyggnader, den ena förfalskad och förderfvad af människofunder och dermed sjelf förderfvande dem som makt hafva på jorden; den andra nederkommande af himmelen från Gud och erbjudande sin tröst och fröjd åt alla, som vilja vara Hans folk,*) låta sig af Honom, som allt förnyar, omskapas, vederqvickas och föras till segrens vinst.

Att icke blott i Uppenbarelseboken, utan allestädes i Bibeln, der qvinnor nämnas, något mera betecknas än den deruti förekommande personen, vet hvar och en som läst Swedenborgs *Arcana Cælestia*. Och att förhållandet mellan de båda könen, som, i två individer förenade till ett, skades till Guds beläte (1 Moseb. 1: 27) ofta omtalas såsom bild af förhållandet mellan himlarnas Herre och Hans församling på jorden, vet hvarje tänkande Bibelvän, om ock obekant med den hufvudsakliga förklaringsgrunden deruti.

---

*) Uppb. b 21: 2, 3, 4, 5, 7.

Men den som kommer denna på spåren, fattar ock lätt betydelsen af de drömbilder som i Swedenborgs den tiden föregående jäsningstillstånd — tiden emellan 1743 och 45 — för honom framställdes — ömsom lockande, hotande, varnande, eller speglande hvad inom hans hufvud och hjerta rörde sig. Och han såg icke bort från faran, döljande den för sig sjelf eller andra. Med ödmjukt barnasinne anropar han den Allsmåktige om hjälp att rätt komma *från* sig sjelf *till* Honom, icke mera vara sin utan helt och hållet *Hans*, och bekänner att allt som honom vederfares är ide-nåd. Så måste det ock tillgå med en man, som redan under sin andes vistande i en dödlig lekamen skulle, med Herrens beskydd och af Hans englar ledsagad, nedstiga i helvetiska afgrunder och upplyftas till de saligas himlar för att kunna beskrifva allt, erbjudande samtid och efterverld att välja mellan dessa riken, der, i det ena, kärleken herskar med vishetens makt och alla innevånare täflande lyda det styrande väldet, älskande och tjenande hvarandra i sälligt beroende af ömsesidigt välbefinnande och njutande den frid som öfvergår allt förstånd, — men i det andra, allt lefver ett uselt tillstånd i motsats till detta, än undvikande det himmelska nedgjutandet af renande ljus och kärlek, än förvändande det till förderfvande mörker och hat, med allt det onda som deraf alstras och dermed sammanhänger.

Detta, det ena och andra, har Swedenborg blifvit kallad och skickad att beskrifva fullständigare än någon annan före honom; men otro och illvilja hafva förkastat de gåfvor hans meddelanden erbjuda; fördom och smädelser hafva misslytt hans uppgifter och vittnesbörd. Det har, i andelig mening, gått tjenaren såsom hans Herre, dock vida lättare i personlig erfarenhet. Det är ock icke mannen som frågan nu mera egentligen gäller: han är på säker ort och lider af intet; men förlusten och olyckan är deras, som missförstå och misshandla de angelägna sanningar, som Swedenborg förkunnat. De viktigaste af dessa äro: 1:mo om tron på *en* Gud i Christi person och 2:o om efterlefnaden af de lagar

som Han sjelf angifvit, hvilka förklaras såsom för saligheten nödvändige till alla de lydandes välfärd stiftade. Der dessa hufvudsakliga lifsprinciper förbises och förnekas, der föraktas icke blott Emanuel Swedenborg, Jesu Christi tjemare, utan äfven hans och allas Herre: den Gud som »är uppenbar vorden i köttet» — 1 Tim. 3: 16. — Många, af dem som föra Hans namn på tungan och säga sig höra Honom till, erkänna Honom dock icke för allt hvad Han är, när de ställa bönen till en annan. De göra Honom dermed mera till en afgud än till den Ende, som har »all makt i himmelen och på jorden (Matth. 28: 18.) Alla dessa, i många sekter, att icke tala om dem hvilka i Honom se blott en människa, förargas på den man, som med de kraftigaste bevis ur den hel. Skrifts både bokstafs- och andemening intygar att världens Frälsare är samme Gud som skapat den från begynnelsen, regerar himlarna och vill dit förhjelpa alla, som låta sig af Hans Ord och Anda omskapas — födas på nytt (Joh. 3: 3). —

Tilläg i Febr. 1860.

Sedan föregående reflexioner hasteligen sattes på papper och bortskickades, dit, der de sedan hvilat, har mycket buller försports om *Swedenborgs drömmar* 1744. Hvad vi förmodat har inträffat. De 99 exemplaren ha blifvit lästa af månghundrade personer och omtalade af än flera, som blott hört deras onda eller goda rykte. Boken har ock blifvit känd i andra riken. En dansk baron, som länge egt och älskat Swedenborgs arbeten, säges ha öfversatt den på Tyska och Franska; en lärd engelsman på sitt nu verldsbekanta modersmål. Flera svenska tidningar innehålla än artiklar, än vinkar derom. En Gudomlig Försyns närmaste ändamål med upptäckten af dessa drömmar just nu torde äfven vara denna allmänna uppmärksamhet och den dermed sammanhängande striden om deras halt. Följderna skola sedan visa sig. Fiender och vänner till det svenska namn, hvilket nu i flera verldsdelar sprider en glans, som

återfaller på mannens fädernesland, tills utländningar fått veta att han der är mera okänd eller misskänd än annorstädes och därför beundra hans personliga storhet desto lifligare — fiender och vänner ha läst, hört och betraktat dessa ryktbara drömmar på olika sätt: de förra i oviljans eller fördomarnas skugga, de sednare i sanningens ljus. Så kan man och medelst en prisma se samma sak på motsatt vis. Den som genom det tresidiga glaset vänder sin blick uppåt, ser föremålen rätt och i alla ljusets färger. Den som ser nedåt finner allt obestråladt och uppnedvändt.

Märkvärdigt är, att, när så mycket talas och skrives om Swedenborgs drömmar och de frestelser dessa röja, ingen synes tänka på en jmförelse mellan hans och Luthers erfarenheter. Den sistnämnde har väl icke, så vidt vi veta, efterlemnat någon »bekännelse» om *drömmar*; men desto mera både talat och skrivit om »djefvulen» och de många anfall af denne han på flerahanda sätt funnit sig lida. Till och med när hans barn skrek, sade han sig vilja utdrifva »*der böse Geist*» med lutans och sångens toner. Han dolde icke att han varit ej mindre ansatt af mörkrets för vanliga människor osynliga makter, än af »*de påfviske*,» som allestädes förföljde den djerfve sanningsvännen. En dansk poet säger ock om honom:

Ene Luther, ingen Anden
Förde Krig paa Liv og Død;
Mindst med Paven, mest med Fanden,
Om hvad »*Ord og Tro*» betød;
Han som Odin i Valhalle,
Derfor ene blandt dem alle
Vinen drak af Guldpokal.»

Med hjertlig beundran för den store mannen hafva vi betraktat hans lefverne och verksamhet i de flera vackra teckningar deraf, som tid efter annan, utkommit. Vi ha minst uppehållit oss vid de misstag, som han gjorde, till följe af sin egen och sin tids ställning. Men det har synt oss som kunde man i vissa delar äfven på honom lämpa hvad en snillrik dansk författare säger om »den hel. Birgitta» — att han »stod i sin tids mörker och kämpade mot dess villor, såsom hjälten i en nattlig strid.» Dock gäller detta visserligen mindre om Luther, ehuru omständigheterna och en del af hans anhängare förde honom längre än hans afsigt var från begynnelsen. Kristi Kyrkas tillstånd under Luthers tid torde kunna liknas vid ett missväxtår, då de

brända fälten stå ofrukt samma, — eller kanske än rättare: vid en trädgårdsåker, öfverväxt med ogräs och trampad af djur; och Reformationens välgärningar, genom Guds ords bekantgörande för folken, vid ett kornsäde, som, sedan det en kort tid grönskat här och der, hade en 200 årig vinter att genomslumra, tills en ny världsvår kom att gifva lif åt de under snön förvarade kornen. Det är först i sednare tid som Luthers länge åsidosatta eller glömda och kända skrifter, dock mest hans predikningar, blifvit framletade och i mångfaldiga upplagor tryckta samt begärligt lästa, jemte många andra af liknande innehåll. Detta har inträffat sedan den stora revolution i andeverlden, hvilken Swedenborg beskriver och Joh. Uppenbarelse förutsagt, inträffat. Det är ock efter denna, som fromma kristna af flera bekännelser förenat sig om spridandet af den heliga Skrift, hvilken, under de sista 50 åren blifvit i millioner exemplar och på nära 200 språk af Bibelsällskaperna utsänd i hela den kända världen. Hade icke Luther med sitt förvånande hjeltemod, drifven af andans oemotståndliga kraft fullbragt reformationsverket och bibelöfversättningen på ett lefvande tungomål, så hade Swedenborgs 200 år sednare bekantgörande af den heliga bokens andemening mött ännu större svårigheter. Så mycken olikhet än visar sig i Luthers och Swedenborgs både personliga uppträdande och de systemer, som efter dem fått namn, fasthålla vi dock gerna den tanken, att båda i ett visst, dem sjelfva omedvetet sammanhang gått i samme Herres ärende med de olika gåfvor, som deras olika tider behöft. Luther blef dock icke rätt förstådd förr än efter 300 år. Innan hälften af samma tid, från Swedenborgs jordiska lefnads slut, är tillända, skall *han* vara det i än vidsträcktare grad — och det är icke otroligt att en tredje skall fortsätta hans verk i större cirklar, än han fortsatt Luthers, och sålunda uppdaga än mera. Swedenborg talar om tre himlar och tre mot dessa svarande samt för deras innevägnare lämpade meningar i Ordet: den naturliga — eller bokstafsmeningen; den andeliga — eller andemeningen och den himmelska. Genom Luther har den *första* af dessa blifvit lösgjord ur katolicismens »babiloniska» fångenskap. Genom Swedenborg har den *andra* af Herren Sjelf blifvit erbuden åt alla, som läsa Bibeln. Den tredje är kanske långt borta. Herrans ord: Jag hafver ännu mycket säga eder; men I kunnen det nu icke bära

(Joh. 16: 12.), gälla ock för denna tid, dock i olika grad hos olika personer under densamma.

Återvändande till det buller med alla de omilda om-dömen och slutsatser, som upptäckten af Swedenborgs drömmar 1744 åstadkommit, faller det oss in att bedja de lutherska fienderna till Swedenborgska namnet eftersinna, eller efterfråga, huru katolska munkar och prester bedömde den store reformatorn då denne, sjelf munk, ingick äkten-skap med en nunna. Männe icke de, hvad än deras sam-veten om eller mot deras egen moralitet hade att förtälja, dock om detta giftermål dömdes såsom nu lutheranerna om Swedenborgs drömmar?

Det är dock ett högst märkvärdigt vittnesbörd för Swedenborg, såsom en högst ovanlig människa, att, då ingen samtidig vedersakare kunnat hos honom upptäcka *något* annat att klandra, än att han sade sig lefva i uppenbart umgänge med den osynliga verld, hvilkens tillvaro af de fleste i hans tid förnekades, så anklagas och fördömes han nu för sina anteckningar om *drömmar*, ehuru dessa icke angått någon annan än honom sjelf. Sådant har väl aldrig förr händt! Hvad skulle då väl sägas om honom ifall han efterlemnade så många minnen af tvetydiga och plumpa ord, som dem man har efter Luther, både ur hans »Tischreden» och hans bref till vänner? Från de förra upprepas icke sällan följande vers:

»Wer nicht liebt Weiber, Wein und Gesang
Der bleibt ein Narr sein Leben lang.»

Detta kunde dock sägas utan allt ondt medvetande, då kärleken till qvinnor kan egnas moder, systrar, en maka och döttrar jemte hvad i den allmänna kärleken till nästan gäller båda könen; samt vin och sång äro icke blott lofliga njutningar i hvarje anständig krets, der intet öfverskrider ordningens och förnuftets lagar, utan äfven i sjelfva kloster-lifvet och alla kyrkor, under ett sacraments utdelning; men värre missljud mot den djupa, det innersta i lifvet och tan-ken genomträngande sedlighet, som Swedenborgs läror yrka, finna vi uti ett bref från Luther till Melanchton år 1521. Det låter i svensk öfversättning så här:

»Var du en syndare och synda tappert, men förlita dig på och fröjda dig ännu tapprare i Christo, som är syn-dens, dödens och världens öfvervinnare. Så länge vi äro här, måste vi synda. Detta lifvet är icke rättfärdighetens boning. Det är nog att vi genom nådens rikedom erkänna

Guds Lam, som borttager världens synder; från detta skall icke synden lösslita oss, om vi än tusende, tusende gånger om dagen begå otukt*) och mord.***)

Den, som finner sådana ord och råd bättre än Swedenborgs »Lefverneslära»***) och sjelfva hans drömmar 1744 — den måste vi af allt hjerta — beklaga!

*) Alla goda änglar lefva i aktenskap, säger Swedenborg, och det är först i himlarna, der allt är harmoniskt och för deras inneväfnare genomskådligt, som två makar kunna sammansmälta till ett fullkomligt helt i förståndets och viljans, tankars och böjelsers ostörda samklang, dock utan att förlora det individuella, som binder dem vid hvarandra i kärleken till Gud och nästan. Men en öfvervunnen böjelse för "otukt" drager oemotståndligt till helvetet.

- **) Lutheri Epistlar, t. I. s Joh. Aurifabro coll. Jhenae 1586. 4 p. 245.

- ***) Denna Lära visar, att ingen människa af egen förmåga kan slita syndens band, utan måste söka och möta hjälpen dertill af världens Frälsare, med redlig vilja att sky allt ondt såsom synd emot Honom och Hans lagar; men ock att kärleken till det goda jemte kraft att göra det, inflyter från Honom i samma mån som det andra öfvergifves och afskys för *Hans* viljas skull. Hvad Luther kallar "Christi förtjenst," kallar Swedenborg "Herrans Gudomliga Barmhertighet," och då Luther talar om en allena saliggörande Tro, visar Swedenborg att en Tro, som icke har sin grund i kärleken, kan icke ega bestånd.

I dessa ordens skiljaktigheter kan dock en inre föreningspunkt finnas, om det ömsesidiga och gemensamma målet är Himmelen, med redlig sträfvan att komma dit.

Men vägarna kunna äfven vara olika: den ena längre, mera krokig, tung och svår; den andra mera lätt och rak.

Vi se ock bilder deraf i denna världens gamla och nya sätt att värda.

www.libtool.com.cn

S W E D E N B O R G S

D R Ö M M A R

1744

JEMTE ANDRA HANS ANTECKNINGAR.

EFTER ORIGINAL-HANDSKRIFTER.

Ita provisum est a Domino, ut phantasie
suis appareant prorsus sicut realiter forent.
Diarium Spirituale 4260.

Denna märkliga urkund var ursprungligen icke ämnad för en större allmänhet, och meddelades derför endast åt några få upplyste tänkande och för ämnet intresserade. Sedan den numera blifvit öfversatt på Engelska, Franska och Tyska språken, finnes intet skäl att neka originalet en större offentlighet i SWEDENBORGS fädernesland; hvarför nu ett oförändradt aftryck af Hr KLEMMINGS upplaga, med hans tillstånd och öfverlåtande af förlagsrätten, utgifves tillgängligt i bokhandeln.

Från original-upplagan införes följande intyg, såsom gällande äfven för detta aftryck:

På begäran af hr kongl. v. bibliotekarien Klemming har jag jemfört följande sidor 1—64 med originalhandskriften af Swedenborgs egen hand, och intygar härmed aftryckets fullkomliga trohet, så vidt det varit möjligt att utreda de ofta svårtydda skriftdragen.

Stockholm den 4 Juni 1859.

F. A. Dahlgren.

(Original-upplagans förord igenfinnes i början af de föregående Reflexionerna.)

1743 d 21 Juli reste jag ifrån Stockholm, ankom d 27 til Ystad, sedan jag passeradt Städerna Tälje, Nyköping, Norrköping, Linköping, Grenna, Jönköping. Treffade i Ystad Grefwinnan de la Gardie, med 2 dess fröknar, och 2 Grefwar, Gref Fersen, Major Landtishusen, Mag: Klingenberg. d 31 ankom Gen: Stenflycht med dess Son, och Cap: Schächta.

För motwind skul kommo wi intet förr än d 5 Aug: til Segels, war i följe med Gen: Stenflycht, d 6 kommo in til Stralsund, d 7 bittida in vti Staden: samma dag reste Grefwinnan och Generalen bort.

Vti Stralsund besåg jag åter festningen ifrån Badenthore til och med Francken, Stripseer och Kniperthore, samt husen der Konung Carl d XII logeradt, Mejerfeldz palais: kyrckiorne S:t Nicolai, Jacobi som wid belägringen blef ruinerad, Mariæ. Giorde besök hos Öfwerst: och Commendanten Swerjn, Superintendenten Löper, Postdirectorn Crivits. Vti Nicolai kyrckia wistes ett Vhr, hwarpå åskan slagit ned åhren 1670, 1683, 1688, just på kl: 6 på wisaren. Besåg sedan nya wercket vtom Kniperthor: treffade Carl Jesper Benzelius. besåg wattenkonsten, som fournerar staden, består af 2:ne Slanggångar.

d 9 Aug: reste ifrån Stralsund öfwer Damgarten; i det Meklenburgiska förbi Rimmits til Rostock, hwarest besågs 8 kyrckior, 5 större och 3 smerre, ett fruentimbers Closter för 8 til antahl, men woro i frihet.

derifrån reste jag til Wismar, hwarest woro 6 kyrckior, de besta äro Mariæ och Georgii.

d 11 derifrån, i wägen besågs Gadebusk, derest Batalien stådt emellan de Swenska och Danska; sedan til Ratze-

burg, som omgifwit är med en moras, passerade derföre en long brygga.

d 12 kom til Hamburg, logerade i Keisershof; hwarest ock Grefwinnan de la Gardie; råkade Baron Hamilton Reuterholm, Trivalt, König, Ass: Awerman, præsenterades til Prinsen Augustus, hans k: höghetz Bror, som talte Swenska, sedan af Öfwerstmarschalcken Lesch til hans kungl. höghet Adolph Fredrich, öfwer gaf mina contenta, hwad som kommer at tryckas, samt wiste recensionerne af det förra.

d 17 reste ifrån Hamburg, öfwer Elfwen til Buxtahude, hwarest en mil sågs den charmantesta campagne jag sedt i Tysland, passerade igenom en stendig trädgård, af äppel, peron, plummon, walnötz, castanie-träen, sam[t] Lind ochalm.

d 18 till Brehmen, hwarest goda wallar, och förstäder, best är Nystadt, wid broen til den samma, befinnes 11 strömqwarnar, liggiandes brede wid hwarandra; besåg Rådhuset på torget, samt den grosse Rolan, som är signe af en fristad, sedan Nicolai och domkyrckiorna, war vti Hospitalet, finnes ock der några statuer.

d 20 ifrån Bremen til Leer, igenom Oldenburg, som är ett Grefskap, tilhörande konungen i Danmark, goda wallar, med nog watn omkring; jemwel igenom Neuskants; wid Leera är en skantz, som kallas Leerort, den Holland innehafwer. Derifrån til Gröningen, som är en stor stad, vnder Printz Oranien, Vti Leewarden sågz palais för honom, samt för dess moder, som kallas princessans palais, jem wel rådhuset, med mehra; dit anlende man med treckscheut.

ifrån Gröningen har man tvenne wägar, neml: til Harlingen, och til Lemmer; til den förra går man med Treckscheut, til den senare med wagn; men man tog wägen til Harlingen igenom Lewarden.

Ifrån Harlingen som är en stor stad,

[Fortsättningen felar. Det är omöjligt att afgöra om den varit nedskrifven eller icke, ty ordet *stad* slutar 6:e sidan, hvarefter följa flera toma blad; men sannolikt äro några (4?) alldeles bortrifna. På de qvarblifna remsorna af tvenne bortskurna blad synas stora siffror skrifna af en öfwiad (barn?)hand.]

1. vti vngdomen och Gustavianska familien.
  2. vti Venedig om then sköna Palais.
  3. vti Sverje om himelens hvita sky.
  4. vti Leipsig, om den som låg vti siudhett watn.
  5. om den som ramlade med keden ned i diupet.
  6. om konungen, som gaf i en torparestuga så dyrbart.
  7. om drengen som wille jag skulle resa bort.
  8. om mina förnöjligheter om nättren.
- vndrade på mig at intet hafwa qwart af at giöra för egen heder, så at jag fant kenning deraf.
- at intet wara porterad för Sexen, jag warit i all mina dagar.
9. huru jag warit in exstasibus vigilibus fast hela tiden.
  10. huru jag satt mig emot andan.
- och huru jag då tychte derom, men fant sedan det warit galenskaper, vtan lif och samanhang.
- och at således en hop i det jag skrifwit moste wara, då jag det intet i den grad, försakadt andans kraft i ty äro fehlen alla mina egna, men veritates intet mina.
- ja jag kom ibland wti impatience och tanckar, at jag tychte wille pocka enär det intet gick så lätt som jag wille, efter jag intet gjorde för min skuld; mindre fant min owärdighet, och tackade för nåden.
11. huru jag fant at sedan jag kom til Hag at driften och egen kärlek för mitt arbete war förgångit, det jag sielf vndrade på.
- huru som hogen för fruentimber så hastigt ändades, som warit min hufwudpassion.
- huru jag haft hela tiden besta sömnen om nättren, som warit mehr än wäluilig.
- huru mina exstaser för och effter sömnen.
- mina klara tanckar i sakerna.
- Huru jag sadt mig emot den helge andes kraft, och hwad derpå hende, hur jag såg hideusa spöken, vtan lif, fasliga inwecklade, och derinom rörde sig. med ett diur som attackerade mig och intet barnet.

Tychtes ligga på ett berg, hwarvnder war ett diup, woro knölar, jag låg der, wille hielpa mig op, hollandes i en knöhl, vtan fotspiern, ett diup war invnder: betyder, at jag sielf wille hielpa mig ifrån afgrunden, som intet war giörligit.

Huru ett fruentimmer lade sig wid min sida, så som jag wore wakande, jag wille weta hwilket den war, hon talte sachte, men sade at hon är ren, men jag luchtar illa, som war min skydzEngel, som jag tror, ty då begynte frestelsen.

1744 Martii 24 × 25.

1. Stod vtmed en machine, som rördes af ett hiul, dess stenger inwecklade mig, mehr och mehr, och förde mig op, at jag intet kunde vndkomma: wagnade: antingen at jag bör hollas i klemman mehra, eller at det angeck Pulmones in utero, derom jag då str[a]xt derpå skref om: begge två.

2. War vti en örtegård, som hade monga afdehningar, wackra, deraf jag önskade mig äga en, men såg efter om der war någon wäg at spatsera vt, det jag ock tychte se, och tenckte på en annan: der war en som plockade bort en hoper osynliga kräk, och slog dem ihäl, han sade wara wäggelöss, som en har slept dit och inkastadt, som infesterade dem der: jag såg dem intet, doch ett annat kräk litet, det jag slepte ned på ett hwitt linne vt med ett fruntimmer: det war den orenheten, som hos mig bör vtrotas.

3. Steg ned för en stor trappa, omsider war stege, hel fritt och dristigt, der nedanföre war ett hohl som gick i ganska stort djup nehr, war swårt at komma på andra sidan, at intet falla in i det hohlet, der. woro på andra sidan personer, dem jag rechte handen, at komma öfwer. wagnade: är fahran jag är vti att falla i afgrunden, om jag intet får hielp.

4. Talte med vår successor i Swerje, som war wend i ett fruntimmer, nog och familiert, sedan med Carl Brokman, at han motte wara för honom, som swarade något — med Erland Broman, at jag war här igenkommen. Wet intet hwad det betyder, om intet af det följande

5. kom vti en magnifique kammare, och talte med en fruentimmer, som war hoffmesterinna; hon wille beretta mig något, då kom drottningen in och gick derigenom i en annan kammare, tychte warit den samma som repræsenterade vår successor, jag gick vt, ty jag war ganska gement klädd, warandes kommen ifrån min resa, long gammal sertout vtan hatt och peruque, jag vndrade på at hon wärdigade sig at komma efter mig, hon berettade, at en har gifwit åt sin maitress alla jouvelerna, men han fick dem tilbakars på det settet, at det sades henne, at han intet gifwit den besta, då kastade hon bort jouvelerne; hon bad mig gå in igen, men jag vrsechtade mig at jag war så owohlig klädd och hade ingen peruk, skulle först gå hem; hon sade thet intet hafwa at betyda: angår det jag då skulle skrifwa och begynna Epilogum af andra dehlen, det jag wille setta för tahl til, men behöfwes intet: som ock är skedt: hwad hon berettade om jouvelerne, är veritates som enom är opteekt, men blifwit igentagne, af det hon förtörnadt sig intet fådt alt: jag såg sedan jouvelerne vti hendren och en stor rubin mitt vti

25 × 26.

Tyckte jag tog en nyckel, gick in, det examinerades af wachtmästaren, hwad nycklar jag hade, wiste dem op alla om jag skulle hafwa två, men tychte Hesselius[?] hade en annan: jag kom i arrest, bewakades, kom til mig monga åkandes, jag tychte jag intet illa giordt, kom doch i hog at det torde illa anses, hur det slår vt, at jag tagit den nyklen: waknade. monga tydningar, at jag tagit nyckeln til anatomien, den andra som Hesselius[?] hade, war til medicinen: som ock at nyckeln til Pulmones är arteria Pulmonaris och således til all motum corporis; eller spiritualiter.

Jag begiärte bot för min siukdom, det gafs mig en hop slarfwor at köpa för, jag tog halfparten, och af andra helften såg vt, men gaf alt igen slarfworna, han sade at han sielf wille köpa mig som kunde lenda til bot, var mina kr[opsens

tanckar som woro slarfwor, dermed jag wille bota mig, som intet dogde.

Kom sedan vt. och såg munga swarta bilder, en swart kastades til mig, jag såg at han intet kunde foga sig med foten; war at ratio naturalis intet kunde foga sig ehop med spirituali, jag tror.

d. 30 × 31.

Såg en hop fruentimber, en som skref ett bref. tog det, men wet intet hwart det tog wägen; hon sådt och en guhl man slog henne i ryggen, wille hon skulle få mehra stryk, men war nog; angår, som jag tror, hwad jag skrifwer och skrifwit. wår philosophie.

Såg ett hel wackert fruentimmer som wid ett fönster der ett barn lade rosor, tog mig i handen och förde mig. betyder det jag skrifwer, och min plåga, som skulle leda mig, som jag tror.

Såg en process af manfolck, som war magnifique, vt-smyckad, så wackert, at jag intet wackrare sett, men förswan snart; war, som jag tror, experiencen, som nu är i stort flor.

April: 1 × 2.

red i wädret med en hest; gick i alla rum, kök och annorstedes, och sökte efter en, men fant intet, woro rum, illa städade, enteligen fördes jag i wädret in vti en sahl, ther fick jag två sköna bröd, och så fick jag igen honom: war nog folck, och städad sahl. betyder Herrans nattward.

Konung Carl sått i ett mörckt rum, och talte något men nogot otydligt, frågade sedan en wid bordet om han intet fådt weta, hwad han frågade, han sade ja. Han slog sedan igen fönsterna, och jag hielpte honom med Gardinerne; sedan satt jag mig på en hest, tog intet den wägen jag tenckt, vtan öfwer backar och berg, red fort, fölide med mig ett helt lass, jag kunde intet rida vndan, doch wardt hesten wid lasset trött, och wil hafwa honom in til någon, han

kom in, och hesten blef som en slachtadt och blod rödt creatur, och låg. betyder at jag fådt alt hwad jag tenkt til min oplysning, och at jag tager, kanske en orett wäg, lasset war mitt resterande arbete som följde mig, som på den wägen blef så, trött och död.

Gick vtur en wagn, wagnen kördes vti en Siö, wid inkörandet ropade kusken åt andra wagnen at han skulle achta sig, war också fahra då han inkörde, jag såg på andra wagnen, der syntes bakefter en skerm, som spendes ut, som en skierm: jag tillika med den som bakpå satt tog skiermen gick in och bandt den ehop. war at begynnelsen af mitt arbete war swårt, den andra wagnen åtwarnades at wachta, och at jag bör draga ehop seglen, och intet giöra noterna så longa.

2 × 3.

Kommo twenne personer, som kommo in vti ett hus som ännu intet war tilredt men doch bygt, the gingo omkring, och syntes intet wara gunstige, wi sågo wår macht war borta och fruchtade dem; en kom til mig, och sade att de ärna mig ett straff nestkommande skiärstorsdagen, om jag intet flydde bort, jag wiste intet at komma vt, han sade willa wisa mig wägen, waknade. war at jag vti en otillred och ostädad koja hos mig inviterade de högsta, och at de fant det ostädigt, borde straffas, men wistes mig nådigast wegen at vndslippa deras wrede.

War en tiggare, som ropade han wille hafwa fläskt, de wille gie honom annat, men han enstendigt ropade fläsk, waknade, samma betydning, jag tror.

Såg twenne hopar soldater, blåa, som marcherade, i twenne corps förbi mitt fenster, som stod på glent, jag wille se vt, på den första marchen, som tychte mig wara magnifique; waknade; är nådig wacht, at jag intet förgås.

NB — 3 × 4 April: 1744, Som war dagen för Påska.

Fant hela den natten intet, ehuru jag ofta waknade trodde alt war borta och bestelt, och jag lemnad eller bort-

körd. Om morgonen syntes det jag red, och wistes mig hwarthän, men då jag såg, war mörkt, fant jag wara igenom mörckret wilsse faren men så lystes det op, jag såg mig farit will, såg wägen, sam[t] skogar och lundar hwarthän jag fara skulle, och bakom dem himmelen, wagnade; då kom som en tancke af sig sielf, om prima vita, och i följe, om altera vita, och tyctes mig alt war fult med nåd; kom vti en gråt, at jag intet älskadt, vtan fast mehra förtörnadt den mig har ledt och wist wägen ända til nådenes rike, och at jag owärdig blifwit tagen til nåder.

4 × 5 gick til Gudz bord

Sades at en courir war ännu kommen, sade jag at det lär[?] wara at [*Allt detta är öfverstruket.*]

Siöngz melodien och en rad jag minnes af Psalmen Jesus är min wän then bäste,

Syntes mig at knoppar woro vtslagna, gröna.

5 × 6.

Påskdagen war d. 5 April: då jag gick til Gudz bord, frestelsen påstod ännu, mest eftermiddagen til kl: 6, doch intet wist, war en ängslan, som wore man fördömd, och vti helfwetet, doch war altit hoppet, som then helge ande gaf, dervti starckt, efter Paul: ad Rom: Cap: V. 5. den onde gafs macht at med åtskilliga tanckar giöra det innersta oroligt; Pingstdagen efter nattwarden, war jag innerligen nöjd, men doch vtwertes bedröfwad, frestelsen kom eftermiddagen, på helt annat sett, men starck, ty jag war försäkrad at fådt syndernes förlåtelse, men doch kunde jag intet styra mine flygande tanckar, at emot betre wett något vtlåta mig, som war den Ondes, igenom tilstedielse, bönen lindrade dem, som ock Gudz ord, tron war der helt, men förtröstan och kärleken tyctes wara borto; jag lad mig kl: 9, frestelsen med darrande påstod, til kl. 10½: då kom jag i en sömn, der mig repræsenterades hela min frestelse, hur som Er.[land?] B.[roman?] mig sökte på åtskilligt sett och få mig på sin

sida, at wara med af det partie, (: wellust, rikedom, fåfenga:) men han kunde intet få mig dit, jag blef än mehr enwis emot, enär han gjorde mig föracht, sedan war jag hop med en orm, mörckgrå, som låg och war B:[romans?] hund, jag slog monga resor med en klubba efter honom, kunde aldrig hitta på hufwudet war fåfengt: han wille bita mig, men kunde intet, jag tog honom i dess gap, han kunde intet bita mig, jag ei heller giöra honom mycket ondt, enteligen fick jag honom i kefterna, och kramde han hårdt, och vti nosen, den jag kramade at de[t] sprak vt, som etter, sade, at hunden hörde wel mig intet til, doch som han wille bita mig, moste jag tuchtan; derpå tyctes säja, at han intet fådt mig til at säja ett ord med honom, trätte så med honom, då jag wagnade, war det ordet jag sade, holl din mun; här ~~af~~ kan ses vtan vidare vttydning huru frestelsen warit, men huru stor Gudz nåd deremot warit, igenom Christi förtienst, och den helge andes werckan, hwilcken ware ährad ifrån ewighet til ewighet: mig föll in strax den tancken, huru stor Herrens nåd är, som tilräknar oss det wi stådt emot i frestelse som och oss tilegnas, som doch är endast Gudz nåd och werckan, är hans och intet vårt, och öfwerser hwad swagheter wi derwid haft, som doch most warit mongfaldiga; som ock hwad stor härlighet vår Herre gier, efter en liten tidz wederwärdighet.

Sedan somnade jag, och syntes hela natten, huru jag på åtskilligt sett först fogades tilhopa med andra, igenom det syndigt warit, sedan huru jag alt lindades, igenom vnderlige och obeskrifwelige circuitiöner så at jag hela natten inaugurerades på vnderligt wis, och så sades, mon. nogon jacobit är mehr än ~~en~~lig så togs jag på slutet emot med ett famntag, sedan sades, at han bör intet kallas så eller så som nemdes, men så, som jag intet mins, om det intet war jacobit; detta kan jag intet beskrifwa, war en series mystica.

Sedan wagnade och somnade jag monga resor in, och alt war swar på mina tanckar, men så, at det war sådant

lif och sådan härlighet i alt, at jag intet kan beskrifwa det minsta, ty det war alt himmelskt, då för mig klart, men kan doch sedan ingen ting vtföra, war vti himmelen med ett ord, och hörde tahl, som ingen menniskio tungo med det lifwet dere[s]t, och den deraf följande härligheten och innersta delice, kan vtsäja.

vtom dess war jag wakande, som vti en himmelsk ekstase, som också obeskriflig är.

kl: 9 lade jag mig til sengz, kl: 9 a 10, steg jag op, warit vti 12 a 13 timar i sengen. Den Högste ware lof, ähra, pris, helgat ware thess nam[n], helig, helig, Herre Gud Zebaoth.

huru jag lärde igenom prof hwad det wil säja, at intet älska Englar högre än Gud, som hade så när kastadt öfwerenda hela wärcket, men i anseende til vår Herre bör på den ingen achtning giöras, men i anseende til deras hjelp, enär kierleken, är longt invnder

Jag fant vti mig som strålar, at det wore största lyckan at blifwa matyr, til [o: ty] i anseende til den obeskrifweliga nåden, förknippad med kierlek til Gud, giör at man önskar at vstå denna plågan som är ingen ting emot det ewiga, och wore det minsta at opfra sitt lif.

hade ock vti mitt sinne och min krop som en kensel af ett obeskrifweligit nöje, så at om den warit i högre grad, hade kroppen likasom dissolveras af allena nöje.

detta war natten emellan förste och andre dag Påsk, samt hela andre dagen påsk.

6 × 7 Aprill NB NB NB

Om aftonen kom jag vti en annan sort af frästelse, neml: emellan 8 och 9 om aftonen, då jag läste Gudz miracler giorda igenom Moses. jag tychte at något af mitt förstånd blandade sig dervti, at jag intet kunde hafwa then starcka troen, som sig borde, jag trodde och intet trodde, tenckte at derföre Englarne och Gud wisade sig för herdar och intet filosofhen som låter sitt förstånd wara med i spelet,

som at det går altid thil, at fråga hwarföre han tog wädret, då han kallade ehop gråshopporna, hwarföre han förstockade pharao, icke gjorde strax, med mehra sådant, det jag wel vti mitt sinne log åt men gjorde doch så mycket, at troen intet war fast; jag såg på elden och sade wid mig sielf, så skulle jag ock icke tro at elden är, som doch at vtwertes sinnerna äro mehra fallaces, än hwad Gud sielf säger, som är ipsa veritas, bör snarare tro det än mig sielf, med sådana tanckar och flera passerade jag den 1 eller 1½ timan, och log i mitt sinne åt frästaren; är at merckia, at samma dag gick jag til Delpht, och hela dagen hade den nåden at wara vti diupa andeliga tanckar, så diupa och skiöna jag någonsin warit, och hela den dagen, som war andans wärckan, den jag fant hos mig.

kl: 10 lade jag mig til sengz, och war något betre, en half tima derefter, hörde jag ett buller vnder mitt hufwud, jag tenckte at då frestaren for bort; strax kom öfwer mig en rysning, så stark ifrån hufwud, och hela kroppen, men [o: med] något dån, och det några resor, jag fant at något heligt war öfwer mig, jag somnade derpå in, och wid pass kl: 12, 1 eller 2 om natten, kom öfwer mig en så starck rysning ifrån hufwud til föttren, med ett dån, som monga wäder stött tillsammans, som skakade mig, som war obeskriflig och prosternerade mig på mitt ansichte. då medan jag prosternerades i det momentet war jag hel waken, och såg at jag kastades ner, vndrade på hwad det wille säja. och jag talte som jag wore waken, men fant doch at orden lades mig i munnen, och [sade] o als mechtige Jesu Christe, at du af så stor nåd bewärdigar at komma til en så stor syndare, gör mig wärdig til then nåden, jag hölt ehop mina hender och bad, och då kom en hand fram, som kramade hårdt mina händer, strax derpå continuerade jag min bön, och sade at tu har lofwadt at taga til nåder alla syndare, tu kan intet annat än holla tin ord, i det samma, sått jag vti hans skiöte, och såg honom ansichte emot ansichte, war ett ansichte af den heliga min och alt, som intet beskrifwas kan, och leendes, så at jag

ror, at hans ansichte så ock warit medan han lefde: han sade til mig, och frågade, om jag har sundzhetz pass, jag swarade, Herre det wet då [o: du] better än jag, nå så gör sade han, det är, som jag fant vti mitt sinne betyda, älska mig werckeligen eller gör hwad tu lofwadt, gud gifwe mig nåd dertil jag fant at det stod intet i mina krafter, waknade, med rysningar; kom åter i ett sådant stånd at jag war i tanckar hwarken sofwande eller wakande, tenckte, hwad mon detta wara, är det Christus Gudz son jag sedt, men det är synd at jag twiflar derom, men som befalt är at man skal pröfwa andarna, så tenckte jag efter alt, och fant af det som natten förvt passeradt, at jag war af den helge anda hela natten purifieradt och omlindat och bewardt, och således præparerad här til, som ock at jag föll på mitt ansichte, och orden jag talte, samt bönen kom intet af mig sielft, vtan orden sattes i min mun, doch at jag talade, och at alt hwar heligt, så fant jag, at det war Gudz Son sielf, som kom ned med ett sådant dån, och som prosternerade mig til marcken, af sig sielft, och gjorde bönen, och så sade det wara Jesum sielf: jag bad om nåd, at jag skulle derom så lenge twifla, som ock at det kom i min tancke at begiära miracle, det jag fant wara otilbörligit. derpå föll jag til bönen, och bad allenast om nåd, mehra kom jag intet vt med, doch sedan, lade jag til, och bad at få kiärleken, som det är Jesu Christi werk och intet mitt. emedlertid gick ofta rysningar öfwer mig.

Sedan wid dagningen kom jag åter i sömn, och då hade alt i tanckar, huru Christus binder sig med menniskior, kom heliga tanckar, men de woro så, at de äro ovtrantsakelige til [o: ty] jag kan icke det minsta föra det til pennan, hwad då passeradt; ty jag wet allenast jag warit i sådana tanckar.

Så såg jag min fader, vti en annan habit, nestan röd-achtigt, han kallade mig til sig, och tog mina armar, der jag hade halfarmar men [ei] manchetter frammanföre, han tog begge manchetterna fram och knytte dem med mina band,

at jag hade manchetter, som betydde, at jag är intet ibland Presterskapet, vtan är och bör wara en civil betient. Sedan frågade han mig, huru jag tycker om den qvæstionen, at en konung har gifwit wid pass 30 lof, som woro inwigde til det andeliga ståndet, at gifta sig, och således ändra sitt stånd, jag swarade, at jag har tenckt och skrifwit något om sådant, men det har ingen rapport härtil, straxt derpå fant jag at swara, efter mitt samwete, at det intet bör tillåtas at byta om sitt stånd, hwarcken den eller den, til hwad han opgifwit sig, det sade han ock wara af samma mening, men jag sade har konungen resolveradt, så blir doch derwid, han sade sig skulle legga sitt votum skrifteligt, om de äro 50 så blir derefter. det jag observerade war merckwerdigt, at jag intet kallade honom min fahr, vtan min Bror, tenckte derefter, huru det kom til, tychte at min fahr war död, och denne, som är min fahr, moste således wara min Bror.

Jntet at förgäta, kom ock i de tanckarna, at den helge ande wille wisa mig til Jesum, och præsentera mig honom, som ett werck som han så tilredt, och at jag intet borde tillegna mig något, vtan hans är alt, fast han vtaf nåd, tilegnar oss det samma.

Så siöng jag den Psalmen, jag då vtvalt; Jesus är min wän then beste, n. 245.

det har jag nu lärt i det andeliga, at der intet annat är än ödmiuka sig, och intet annat begiära, och det med all ödmiukhet, Christi nåd; jag lade til af mitt egit, at få kiärleken, men det är förmätit, ty enär man har Gudz nåd, så lemnar man sig til Christi behag, och görer efter sitt behag, man är lyckeligast, enär man är i Gudz nåd; jag moste med ödmiukaste bön be om tilgifwelse, innan mitt samwete kunde stellas til fredz, ty jag war doch i frestelse innan det skedde: den helge ande lärde mig det, men jag efter mitt dumma förstånd gick öfwer ödmiukheten, som är grunden til alt.

d. 7 × 8.

War hela natten huru jag gick diupt nehr, för stegar och andra rum, men hel tryggt och säkert, så at diuphet intet gjorde mig någon fahra, kom ock tå för mig i drömen then versen, *at hwarcken diuphet eller annat mehra, ware kommand eller ----*

Sedan tychte jag wara med flera hos en Prest til måltidz, jag betalte för samma måltid en lowisd'or wid pass, och så mehr än jag bordt, men då jag war på wägen derifrån, hade jag med mig twenne Silfwerkerl, jag tagit bort ifrån bordet, det gjorde mig ondt, och jag sökte efter at senda dem til[ba]kars, som ock tychte jag hade förslag til; som betyder, jag tror, at jag i frestelsen betalt mitt, (det war gudz nåd) och än mehr än jag bort (gudz nåd), men at jag derjemte lärdt mycket i det andeliga derigenom, som betydtes med Silfwerkerlen, dem jag wille återsenda til Presten, det är at til Gudz heder gifwa til den allmenna kyrckian igen på något sett, som tyctes mig ock lærer ske.

Sedan war jag vti ganska stort följe til en annan Prest, der jag tychte warit tilförene, när wi stego vt, tychte jag wi woro så munga at wi skulle öfwerhopa Presten, tychte intet om at wi woro så munga, och at Presten blefwe beswärad: det betydde, at jag hade så munga ostyrliga tanckar enär det intet wara bör, dem jag intet kunde styra, de ock liknades, dem jag förut såg, med Pålackar, Husarer, som ströfwa, men tyctes doch de gå bort.

Jag war ock vti den frestelsen, at tanckar inföllo mig, dem jag intet skulle kunna styra, ja så hårdt at jag opholtz ifrån all annan tancke, allenast at gifwa dem en gång tygeln, at gå emot andans kraft, som förer på en annan wäg; så hårdt, at om Gudz nåd intet warit starckare, hade jag most fullit derin, eller blifwa galen, jag kunde ibland intet få mina tanckar at contempera Christum, jag sedt, doch liten stund allenast; kom den andans rörelse och kraft åt mig, at jag helre wille blifwa galen. dermed betydtes det til den andre Presten: jag kan likna det wid twenne wichtskålar, på ena

ligger vår wilja och arga natur, på den andra Gudz kraft, hwilcka vår Herre steller således i frestelse, at han låter det ibland komma til ett æqvilibrium, men så snart det wil wäga ned på den sidan, hielper han det op; således har jag funnit efter werdzligt wis at tala, hwaraf följer at det är så litet vår kraft, som den drager alt ned, och är opposit snarare, med [o:än] medhielpande til andans kraft; och således, at det är endast vår Herres werck, det han så disponerar.

då fant jag at saker i tanckarne frambrachtes, det longt tilförene blifwit insatte, så at jag fant derigenom Gudz ordz sanning, at det är intet det minsta ord eller tancke, som icke Gud wet, och om wi intet får Gudz nåd, wi äro answarige före.

det har jag lärdt, at det är det endaste i den statu, det andra wet jag intet, än at med ödmiukhet, tacka Gud för sin nåd, och bedia om den, och at wi anser vår owerdighet, och Gudz oendeliga nåd.

det war vnderlig, at jag kunde hafwa två tanckar, hel serskilte på en gång, det för mig, som occuperade helt och hollit andras tanckar, och derjemte den frestelsens tanckar, så at ingen ting war mechtigt at fördrifwadt; hölt mig så fongen, at jag intet wiste hwarthän fly, ty jag bar det med mig:

Sedermehra, enär för mig opkom åtskilligt jag longt förut tenckt och inrotadt, war som mig liksom sades, at jag funne reasoner at enskylla mig, som ock war en stor tentation, eller tribuera mig det goda jag giordt eller betre sagt, skedt igenom mig, men Gudz ande förtog och det, gaf mig in at finna annorlunda:

denne siste war i dymåhl starckare än de förre, at den gick innerst, och at jag hade deremot starckare andens bewis, ty brast jag vnderstundom vt i en swettning, det som opkom war intet som det skulle fördöma mig mehr, ty jag hade den förtröstan starck, at det war mig tilgifwit, men at jag skulle enskylla mig, och göra mig sielf fri. Jag brast esomofftast vti i tårar, intet af sorg, vtan af den innerliga gledien at vår Herre welat göra en så owärdig syndare

så stor nåd; ty fant jag af alt detta summa, at det endaste är at kasta sig med ödmjukhet vti vår Herres nåd, at finna sin owärdighet, och tacka Gud i ödmjukhet, för thess nåd, ty om någon glorification dervti är, som går til ens egen heder, ware glorification af Gudz nåd eller annat, så är det impurt

då jag war i mina tanckar, som kom mig ofta för, om det skulle henda sig, och någon hölt mig för en helig man, och derföre gjorde werde af mig, ja som hos wisst enfaldigt folck sker, intet allenast venerera, vtan ock adorera en förment helig eller helgon, då jag fant at i den ifwer jag då war wille jag giöra honom alt ondt, til det högsta, på det intet något af den synden skulle låda på honom; och at jag med alfwarsamma böner borde blidka vår Herre, at jag intet får någon dehl af en så fördömlig synd, som skulle låda wid mig. Ty Christus, hwaruti al gudomlighet fulkomligen är, bör allena tilbedias, ty han tager the störste syndare til nåder, och anser intet vår owärdighet, at wi derföre skola med bönen adressera sig til andra än honom: han är alsmechtig och den endaste mediator, hwad han gör för andras skul, de helige äro gjorde, det är hans och intet vårt, at wi skola [*De 3 sista orden öfverstrukna.*]

Jag fant mig wara mehr än andra owärdig och den störste syndare, som vår herre gifwit mig at gå diupare in i wissa saker med mina tanckar än monga andra, och at der ligger sielfwa kellan af synden, i tanckarna, som föras i wärcket, så at mina synder kommit på det settet af diupare grund än monga andras: der vti fant jag min owärdighet och mina synder större än andras: ty det är intet nog at giöra sig til owärdig, som kan bestå af ett som hiertat är doch longt ifrån, och af en förställning, men at finna det, at man är, det är andans nåd.

nu medan jag war vti andan och tenckte, och sökte, som jag kunde få igenom tanckarna kunskap om, at evitera alt hwad impurum wore, men jag merckte doch, at det wid

alla

alla tillfellen stack sig fram, som tournerades i tancken, af den grund af egen kerlek, som det, när någon intet regarderade mig efter min inbillning, at jag altid tenckte, om du wiste, hwad nåd jag hade, så skulle du annorledes giöra, som war straxt impurum, och hade til grund egen kiärlek, omsider fant jag, och bad Gud om förlåtelse; och önskade, at andre måge hafwa den samma nåden, som kanske det haft eller får: så at jag då merckte klart hos mig, ännu ett det faseliga äple, som intet war omwändt, som är adams rot och arfsynd; ja ock oendelig annan rot jag har till synden.

Jag hörde en wid bordet, giöra til sin granne den frågan, om någon kunde vara melancholique som hade öfwerflödigt penningar, jag log i mitt sinne, och wille swara, om det mig i det selskapet anstådt, eller frågan mig blifwit giord, at en som har alt öfwerflödigt, är intet allenast vnderkastad melancholie, vti det ännu högre är, som är sinnets och siälens, eller andens som dervti opererar, vndrade at han moverade det; det jag så mycket mehra kan bewittna, som jag igenom Gudz nåd fådt mig beskärtdt til öfwerflöd, alt hwad jag i timmelig motto behöfwer, kan rikeligen lefwa af allenast min inkomst, och vtföra det jag [har] i sinnet, och doch af reuenuen hafwa öfwer, och så kan jag wittna at den bedröfwelse eller melancholie, som kommer af brist afsoutien, är i semre grad och lekammelig, men intet æquivalerar den andre; men som andens kraft är i den ene, wet intet om så i den andre, ty kan synas som den andre war på kroppens wägnar starck: doch detta går jag intet in vti.

[De sista 33 orden, från *men som* äro öfverstrukna med ett tjockt blåcklager, straxt efter nedskrifvandet.]

Såg bokläda, tychte straxt at mitt arbete skulle giöra mehr än andres, men hirtade mig straxt, at den ene tienar den andre, och vår Herre har mong sin 1000de vtwäg[a]r, at præparera enn, så at hwar och [en] bok bör lemnas i sitt werde, som ett medium proximum eller remotum efter hvars

och ens förnufts tilstånd. doch wille högferden strax fram, den Gud styre, som har machten i hendren.

hade så mycket af Herra[n]s nåd, at då jag wille besluta at holla mine tanckar i puritate, at jag fant mig hafwa en innerliga glädie, men doch en plåga i kroppen, som intet kunde bära den himmelska sielenes glädie, ty lemnade jag mig ödmukst i Gudz nåd, at göra med mig efter sitt behag, Gud förlåne mig ödmukhet, som jag ser min skröplighet, orenhet och owärdighet.

[På 29:de sidan finnas endast 20 rader skrifna, och dessa äre alldeles öfverhöljda med ymnigt påstruket bläck. Följande har dock efter mycket bemödande kunnat läsas, likväl delwis endast såsom gissning.]

vnder alt detta war jag i alla de sällskaper som förr och ingen kunde det minsta ----- mig någon ändring, som war Gudz nåd, men jag wiste hwad det --- inte torandes säga at jag wet den mig skedde höga nåden, ty jag fant at det til intet annat ändamåhl kunde lenda, än at antingen tencka om mig det ena eller andra efter hwars och ens mot eller med. eller göra ingen nytta om, i privat ----- af glorification af Gudz nåd som - - - - - til egen amour

Jag fant ingen närmare liknelse til mig, än [om en?] bonde sattes i weldet til förste eller kung, så at han skulle äga alt hwad hans hierta skulle lvsta, men doch war något hos honom som gjorde at han wille lära det han sielf intet wiste. men af liknelsen finner man vt, at det är ----- tin nådiga hand som gör den stora fröjden. doch war jag ängslig at han intet kan ställa sig i den nåden.

8 × 9.

tychte mig hafwa en hund i knäen, som jag vndrade på kunde tala, fråga om hans förra husbonde swaben, han war swartachtig, ja han kyste mig; wagnade, och ropade om Christi barmhertighet, at jag hyser mycket högmod, som smickrar mig.

Sedan tychte jag at den min böndag, som war dagen förvt, har mycket inpackatz til armeen.

sedan kom ett swartklädt vngt fruentimber in och sade at jag bör gå til --- då kom på ryggen som hölt mig så fast, hela ryggen med handen och alt, at jag intet kunde röra mig, jag bad om hielp en wid, som hielpte henne bort men jag war intet mechtig at röra armen sielf, war den frestelsen dagen förvt, och at jag intet är capable at giöra något godt af mig sielft: sedan hördes som en hwissland, som han for bort, och jag ryste.

Sedan såg jag i s:t Peters kyrckia en som gick in i vndra rummet, der Petrus ligger, och han bars vt, och sades at en ännu giömmet sig der.

tychtes jag wara fri at gå in och vt, Gud lede mig.

Sedan såg jag alt det orent war, och erkende mig wara oren ifrån hufwud til benen, med orenlighet; ropade om Jesu Christi barmhertighet.

Så tychtes, at jag fattig syndig menniskia kom mig för, den jag ock läste dagen de[r]på.

9 × 10.

Hela dagen, d 9 war jag i böner, lofsonger, Gudz ordz läsande, fastade; förvtan om morgonen, då jag war ock något vti andra saker, til thess samma frestelse kom, at jag som twingades at tencka, det jag intet wille.

Denna natten som [o: sof] jag hel tranqwilt, kl: 3 a 4 om morg: wagnade jag, och log waken, men som vti en vision, jag kunde se op och wara waken, enär jag wille, så at jag intet war anna[r]s än wakande, doch i andanom, war en inwertes och kenbar öfwer hela kroppen glädie, tychte alt på öfwerswinnerligit sett huru alt abouterade, flög likasom op, och giömde sig vti ett oendeligt, som ett centrum, der war amor ipse, och at derifrån extenderade sig omkring och så ned igen, således per incomprehensibilem circulum, a centro, som war amor, omkring och så dit igen, denna amor vti en dödelig kropp, hwaraf jag tå war full, liknade then glädien,

som en kysk man har då är [o: han] är i werckelig kiärlek och in ipso actu med sin maka, sådan amœnitas extrema war suffunderad öfwer min hela kropp, och det lenge, hwilcket jag också hela tiden tilförene, helst wid nest för än jag insomnade, och efter sömnen $\frac{1}{2}$ ja 1 tima; nu medan jag war i andanom, doch waken, ty jag kunde lyfta op ögonen och wara waken, komma in igen vti det, så såg och merckte jag, at den innerliga och werckeliga glädien kom dervtaf, och at så mycket man kunde wara dervti, så mycken welfägnad hade man, och så snart man kom vti en annan kiärlek som intet concentrerade sig dit, at man då strax war vtur vägen, som til någon kiärlek til sig, eller som intet der concentrerade sig, då war man dervtur, kom en liten köld öfwer mig, och en sort af liten rysning, som och at det qwalde mig, hwaraf jag fant hwaraf mitt qwahl ibland har kommit, och fant då hwaraf det stora qwahl kommer, enär anden bedröfwer en, och at den på slutet stannar vti en ewig pina, och får helfwetet, enär man owärdeligen vndfår Christum i nattwarden, ty anden är som plågar en owärdighet då. i samma stånd som jag war, kom jag än diupare i andanom, och fast jag war waken, intet kunde regera mig sielf, vtan kom som en öfwermechtig drift, at kasta mig på mitt ansichte och taga ehop henderne och bedia hwad tilförene, om min owärdighet, och med diupeste ödmjukhet och wörduad bedia om nåd, at jag som den störste Syndaren, får syndernes förlåtelse, då jag merckte och [o: at] jag war i det stånd, som natten näst för den sista, men vidare intet kunde se, emedan jag war waken: det vndrade jag, och så wistes mig i andanom, at menniskia i detta tilstånd, är som en menniskia som wänder fötterne op, och hufwudet ner; och kom för mig hwarföre Moses moste afkläda sig sina skor, då han skulle gå til den helige; och at Christus twettade Apostlarnes fötter, och swarade Petrum, at när fötterna äro twettade är alt nog: Sedan i andanom fant jag, at det som går ifrån sielfwa centro, som är amor, är den helge ande som repræsenteras igenom watn, ty det nemdes

och aqua eller unda; i summa, enär man är i det stånd, at hafwa ingen kärlek, som concentrerar sig, hos sig sielft, vtan som concentrerar sig vti det allmenna besta, som repræsenterar här på jorden seu mundo morali, den kierleken in spirituali, och den intet för sig eller societetens skull, vtan för Christi skull, hwarest kierleken är och centrum, då är man vti retta statu, Christus är finis ultimus, de andre äro fines medii, de der directe föra dit.

Sedan somnade jag in och såg en min bekant wid ett bord, som helsade på mig, men jag observerade det sent, innan jag helsade ingen, han blef förtörnad, och gaf mig några hårda ord, jag wille vrse[c]hta mig, kom enteligen dertil, och sade at jag plägar wara i tanckar, och intet se enär någon helsar på mig, som ibla[n]d at jag kan gå förbi på gatan mine wenner och intet se dem, tog en bekant som der war til wittne, som sade ja, och jag sade, at ingen wille, (Gud gifwe det blefwo så) wara höfligare och ödmükare än jag, hwilket war för den förra nattens skull, at jag warit i andra tanckar än som bordt wara, så wille vår Herre, af sin oendelige nåd, vrsehta mig; men min wän swarade intet thertil, tychte[s] doch öfwertygad wara, som jag trodde.

10 × 11.

kom vti ett nedrigt rum, der woro monga, såg doch allenast ett fruentimber, war i swart, intet elak, hon gick in longt i en kammare, jag wille intet gå med, hon kastade til mig handen åt dören; sedan gick jag vt, och fant mig några resor heftad af ett spöke, som hölt mig hela ryggen öfwer, enteligen förswan det, jag kom vt, kom ett fuht spöke, som likaledes gjorde, war en fuht gubbe, enteligen slapp jag dem. war mina tanckar jag hade dagen förvt, at jag såg mig wel alt för owärdig, och at jag intet skulle i min lifstid vthärda, men doch förtröstade jag mig, at Gud är mechtig i alt, och at hans kraft gör det, men doch war något hos mig, at jag intet vnderkastade som sig bordt Gudz nåd, at giöra med mig efter sitt behag.

då jag kom vt, såg jag på en lechtare, mycket folck sittande, och si en starck watnström kom ned igenom taket, som war [så] starck, at han percerade alt hwad han råkade, det woro de som höllo för hohlet, at det intet inkom, som o[c]k de som drogo sig vndan, at den intet skulle råka, de som dissiperade den i droppar, den som afstyrde den at den gick vtom lechturen: det war, som jag tror, at den helga andas kraft som flöt in vti kroppen och tanckarne, dem jag en dehl stoppat til, en dehl drog mig vndan, en dehl afböjde, ty folcket betyder mina tanckar och voluntatem.

Sedan kom jag vt derifrån, och fick lika som i tanckarne på wisst sätt mäta och i dehlar partera det som gick ifrån centro til peripherierna; det tyktes wara himmelen, ty det war der sedan ett himmelskt skeen: det jag wel kan tencka något om, men ännu intet tors förwissa mig, ty det angår något som ske skal:

medan jag war i första anfechtningen, ropade jag Jesum til hielp, och det gick bort; hölt och mina hender ehop vnder hufwudet, och så kom det intet igen andra resan, war doch i rysningar när jag waknade; och hörde då och då ett dumt låt, wet intet hwarifrån.

Sedan föll jag vti tanckar, enär jag war waken, om icke detta kunde wara phantasie, då merckte jag at troen wacklade, men så bad jag med ehopknepta hender, jag må styrckias i troen, som ock straxt skedde. Som ock kom i tanckar om min wärdighet fram för andre, bad likaledes, och det förswan straxt, så at, om vår Herre tager det minsta sin hand ifrån enom, så är han vtom retta vägen, och sielfwa troen, så hos mig, som det så ögonskenligen röjdt har.

Jag sof denne natten wid pass XI timar, war hela morgonen vti min wahnliga statu jucunditatis internæ, med doch ett qwahl derjemte; det jag mente komma vtaf andans kraft, och min owärdighet: kom omsider i the tanckar med Gudz tilhielp, at man böra wara nöjd med alt Herren behagar, ty det är hans, och at man då intet-resisterar andan, enär man får af Gud den försäkran, at det är Gudz nåd, som

det giör til vårt besta, ty som wi äro hans, som [o: så]
 måste wi wara nöjde med hwad han be[ha]gar giöra med
 det som hans är, doch bör man derom bedia vår Herre, ty
 det står icke det ringaste i vår macht: han gaf mig då
 sin nåd dertil, jag gick något in med mina tanckar, och
 wille förstå hwarföre det så sker, som war en synd, dit
 böra intet tanckarne gå, utan bedia vår Herre at kunna
 styra dem; det är nog at han så behagar; utan i alt bör
 man åkalla, bedia, tacka honom, och med ödmjukhet er-
 kenna vår owärdighet.

ännu är jag matter i kropp och tanckar, ty det är
 något som jag intet wet, än min owärdighet och det jag är
 ett vselt creatur, som qweljer mig, hwaraf jag ser huru
 owärdig jag är til den vndfägna nåden.

merckte och det at strömmen, som föll ned, percerade
 klädren på en som der sått, då den drog sig vndan, kanske
 på mig är kommen en droppe, som trenger så hårdt, hwad
 skulle om strömmen; ty tog jag det

Symbolum

Ske Gudz wilje, jag är Tin och icke min. [*Utstruket.*]

Gud gifwer nåden thertil, det är intet mitt.

Jag fant at man kan hafwa andeligt qwahl, fastän
 man är igenom andan försäkrad at hafwa fådt Syndernes
 förlåtelse, och har hopp och förtröstan at wara i Gudz nåd,
 detta lærer [*De två sista orden utstrukna.*]

d 11 × 12.

war jag hela natten vti dröm, det minsta drager jag
 mig till minnes, war som jag lärdes hela natten, i monga
 stycker, dem jag intet mins, jag war vti sömn inemot 11
 timar, hwad jag ihogkommer, tyctes jag i wara det nemdes
 substantialia eller essentialia, hwarom man sig bör beflita,
 och sökia 2. sades ock Thymus och glandula renalis, hwaraf
 jag giörer den vttydningen, at som Thymus skiljer ifrån blodet
 det orichtiga serum, och glandula renalis det återför i blodet,
 sedan det är renat, så sker thet ock i oss, som jag tror

spiritualier. 3. syntes min Syster Caisa, som lät sig giöra illa, och sedan lade sig ner och skrek, enär wår mor kom, tog hon en hel annan min och annat tahl, hvars vttydning skal gifwas härefter. 4. war en Prest, som i en stor församling predikade, och på slutet talte emot en annan, och [o: om] han nemdes eller ei, wet jag intet; men så steg en op, och talte emot honom at det intet borde så wara, jag war med dem sedan i privat selskap, och då på frågan, sades at straffet på sådant är ährröret, wid 3 marcker Sw. bot, han tychte intet det weta, at det war så straffbart; sades at en begynt med hwad kostadt 1 marck, så 2 marcker, &c. som betyder, at man intet bör predika emot någon, eller tala, eller skrifwa, ty det är straffbart och ährrigt; ty det rör ens heder och ähra: 5. sedan rördes mina knäen af sig sielf, som lærer betyda, at jag blifwit ödmiukad något, som ock så är, som är Gudz nåd, hwarföre jag ödmiukast tackar.

Sedan fant jag hos mig, som ock kanske af den 3 puncten i drömmen, at vti hwar enda tancka, jag [o: ja] den wi tro nära ren, stijcker sig oendelig mycken synd och impuritet, som ock vti hwar åträ som kommer ifrån kroppen i tanckarne, de der härstamma af ganska stora rötter; fast än tancken skulle synas ren, som är doch dervnder, at man tencker så af en redhoge, af hypocrisi, och mycket annat, som man något ock wid eftertancken kan finna så at ingen kan så mycket mindre giöra sig fri ifrån synd, at ingen tancke är som icke mycken orenlighet eller impuritet blandar sig vti, hwarföre är best at giöra sig hwar tima och stund skyldig til helfwetets straff, men at Gudz nåd och barmhertighet, som är i Jesu Christo den öfwerser, ja jag har ock merckt, det hela wår wilje, wi hafwa fådt, som regeras af kroppen, och införer tanckar, är oppositus emot andan, som gör detta, hwarföre en continuerlig strid är, och wi på intet sett kunna uniera oss med andan, vti den af nåden med oss, hwarigenom wi äre som döde til alt det som gådt är, men til ondt äre wi wåre egne. ty bör man sig altid giöra

skyldig til otahlige synder, ty Herren Gud wet alt, och wi ganska litet af wåre synder, som allenast i tanckar inlöpa; men allenast i gierningar, då wi blifwa derom öfwertygade.

är ock at merckia det [*Ustruket.*]

12 × 13.

Förmerckte jag, at wara så, jag igenom anden tenckte dagen förvt, som ock mig representerades lika som med en sort andelig lius skrifwelse, at wiljan har det mesta i förståndet at säja, vti Jnspiratione, nemligen at tanckarna då flyga af kroppen in, och vti expiratione lika som vtdrifwas, eller föres til retta, så at sielfwa cogitationes har sina activitatis vices som Pulmonum respiratio, emedan Jnspiratio hör til voluntatem, expiratione ad naturam, så at tanckarna har sina vices vti hwar vice respirationis, i ty då elaka tanckar inföllo, war allenast at draga åt sig anden, så föllo the: här af ser man ock orsaken, at vti en starck cogitatione Pulmones hollas vti æqvilibr[i]o, stilla, mehr ad naturam, och at då inspirationes gå fortare än som expirationes, elliest är twert om: som ock at man i exstasi holler andan, då tanckarne är som borta; jemwel vti sömn, då både inspiratio och expiratione hörer naturam til, at då representeras det, som högre ifrån inflyter. Hwileket af cerebro också kan deduceras, at vti inspiratione alla organa intima med sielfwa cerebro expanderas, och tanckarne få då sitt vrsprung och lopp.

Sedan kom jag dit, hwarest vnderliga stora och höga wäderqwarnar gingo med faseligit lopp, jag kom då vti ett mörcker, at jag kröp på marcken, och war rädd at någon winge skulle taga mig, som hade giordt af med mig, jag kom och vnder en winge, som då stannade, och jag brachte mig wel dervti, så at wingen halp mig: war det jag dagen förvt warit i strid med mina tanckar, som betyda qwarnwingerne, och at jag ibland intet wiste, hwart hän jag skulle, doch med Gudz nåd, dempades de, och jag således brachtes helbregda fram; ware Gud derföre ährad och lofwadt, som intet anser min swaghet.

Sedan tyckte jag vara i följe med några, som sökte liksom at willa giöra gull, men de såg, at de moste klifwa op, men det kunde de intet, och elliest war det ogiörligit at giöra gull; det continuerades något, då omsider jag war med twenne, som assererade ändoch stiga op, fastän vår Herre intet war med, jag sade det låter sig intet giöra, och gick så op före, hade ett rep och drog, merckte at derinvnder war det som drog starckt emot, enteligen såg jag at det war en karl, som jag rådde med och lyftade op, och så fegnade jag mig, och sade at det wara som jag sade. Betyder som jag tror, neml. at gullet betyder det godt är, aurum quod bonum est och Gudi behageligit, dit man moste klifwa op at få, och at det intet står i vår macht, ehuru wi förmena igenom egne krafter det giöra, och at man finner, at det är som drager starckt emot, men omsider winner det, igenom Gudz nåd.

Sedan war jag alt lönge i samma tancken, som blef alt rödlusare, hwilcken liushet betyder at dervti är Gudz nåd; och at alt gick derpå vti [o: vt], at giöra werckeligen med Gudz nåd och i trone, som Gud gifwe, det som godt är, och at det exeqvera, at det är at giöra gull, ty då får man af vår Herre alt hwad behöfwes, som enom nyttigt är: detta repræsenterades ganska starckt, at det effectueras bör hwad gådt är, och at gullet dervti låg.

Sedan enär jag steg op, war jag i en stor reddhoga för vår Herre, som vti en köld, som wid den minsta winck eller tancke, det jag war rädd för, gjorde mig skiälfwa, hwilcket war Gudz nåd att wisa det jag moste med fruchtan och bäfwan söka saligheten: och som jag har mitt symbolum ske tin wilje, jag är tin och intet min, gifwit mig ifrån mig til vår Herre, så giöre med mig efter sitt behag; och i kroppen war likasom något missnöjd, men vti andanom glad deråt, ty det är vår Herres nåd, som det giör; Gud styrece mig dervti

war continuerlig i en strid med dubbla tanckar, som stridde emot hwarandra; jag beder tig o alsmechtige Gud

at få then nåden at wara tin, och icke min, förlåt mig, om jag sagt at jag är tin och icke min, thet hörer mig intet til, det är Gudz, bidier om *den nåden at få wara din*, och *at jag intet lemnas til mig*

13 × 14.

tychte huru andans nåd hela natten arbetade med mig; såg Hedvig min Syster, med hwilcken jag intet wille hafwa att beskaffa, som betyder at jag intet bör röra oecon:[omiam] anim:[alem] vtan lemna den: tyctes sedan enär longsammt war hon först sade til sine barn gå vt och läs, sedan, at man kunde spela brädspel eller kort, hwartil de satte sig at förnöta tiden: som ock wara wid måltiden, tror det betyder at det intet är straffbart, enär man gör det rett.

Låg hos en som intet war wacker, men doch tychte om, som hade som andra, der jag tog, men frammanföre woro sådant med tänder, tyctes wara Archenholtz i fruentimers [skepnad], hwad det betyder wet jag intet, antingen at intet röra något fruentimer, eller at vti politicis blir mordant, eller annat.

Hela dagen war jag vti dubbel tancke, som wille förstöra det andeliga med liksom försmädelse, så at jag [fant] at frestelsen war hel starck, igenom andans nåd brachtes jag at festa mine tanckar på ett trä, så på Christi korss, och på Christum korsfestan, så ofta jag det gjorde, föllo de andre tanckarne som af sig sielfwe platt; jag dref med samma tancke så stark[t] derpå at jag tychte med korsset trycka frestaren, och köra honom bort, då jag war på en stund fri, sedan moste jag holla tanckarne så fast derpå, at så snart jag det slepte vtur mine tanckar och inwertes syn, föll jag vti freste-tanckar, Gudi ware lof, som gifwit mig det wapnet, Gud af sin nåder, bibeholle mig dervti, at jag städse må hafwa min korssfeste frelsare för mine ögon, ty jag torde intet se på min Jesu den jag sedt, ty jag är en owärdig syndare, vtan då bör jag falla på mitt ansichte,

och Jesus är som tager mig op at se på sig, ty får jag se på Christum korsfestan.

14 × 15

Tychtes mig rasa vtföre trappor, rörde allenast litet wid hwart trapsteg, kom lyckligt alt vtföre vtan fahra; kom en röst ifrån min käre fader, du alarmerar så Emanuel, han sades wara ond men det skulle gå öfwer; war at jag för dristigt i går brukade Christi kors, doch var Gudz nåd, at jag kom vtan fahra.

så klengde jag mig på en lafwe, slog halssen af en bouteill, hwaraf flöt tjockt tyg, och fylte golfwet, flög nedi som jag tror, att med Gudz nåd och intet min macht, vtrotades igår en hoper ondt vtur tanckarne. satt på det som skrifwit war, som är hwad jag ännu skal giöra.

hörde en biörn som rytade såg honom intet, torde intet blifwa vti öfra wåningen, ty der war ett aas som han kunde luchta af, jag gick så ned vti en doctor Morsi kammare, slog fensterna til: som betyder tentation, så wel af girighet, som kanske annat, och at jag går i mine anatomiske speculationer.

Doctor Morsus tychtes fria til en wacker flicka, fick hennes ja, hade tilgång til at taga henne hwar han wille, jag skemtade med henne, at hon sade ja gierna med mehra, war en wacker flicka, blef större och skiönare, war det jag om musculus skulle vnderretta mig och eftertencka.

jag hade en öfwnaturlig god och long sömn vti 12 timar; då jag waknade, hade jag Jesu korsfestan och dess kors för ögonen, kom andan med sin vita cælesti qvasi exstatica så högt, och likasom lemnade mig at gå dervti högre och högre, så at om jag gådt högre, hade jag af samma werckeliga vita gaudii dissolveras

kom så för mig i andanom at jag gådt för wida, at jag i mina tanckar embrasseradt Christum på korsset, då jag kyste hans fötter, och sedan removerade mig derifrån, som fallandes på knä och bedia för honom korsfestan, tychte, at så ofta jag det gör, förlåtes mig mina swaghetz synder:

kom för mig at jag kunde hafwa samma för mine krops
ögon i beläte, men det fänt jag wara longt ifrån det retta,
och wara stor synd,

d 15 × 16

Tychtes jag klifwa för en stege vtur ett stort diup,
efter mig kommo andra fruentimber, dem jag kende, jag
stog stilla och förskreckte them, med wilje, gick så op, rå-
kade emot en grön wall, och lade mig, de andre kommo
efter, jag helssade them, woro fruentimber, de lade sig brede-
wid mig, en vng och en litet äldre, jag kyste begges hender,
och wiste intet hwilcken jag skulle älska; det war mine
tanckar och ouvrage d'esprit, twenne sort, de der enteligen
kommo op med, dem jag återfeck och helsade på, och
tog igen.

Sedan kom jag der mycket manfolck woro samlade,
en stor hop vngt wackert folck på ett stelle i en flock,
kommo nya til, som Henning Gyllenborg ridandes, jag gick
dit och kyste honom, och stod wid honom: betyder jag
återkommer [til] mine res memoriae, och imaginationis, och
helsar dem åter igen, ergo jag kommer igen til den öfre
och vndre faculteten.

Sedan kom jag hem, och war hemma i mitt hus, monge
kommo til mig, jag wiste jag hade giömdt ett litet wackert
frentimber och gosse, dem jag doch giömde, war elliest
slett förråd på en hop, wille ännu intet hafwa fram mitt
Silfwer, innansom jag skulle tractera, ei heller föra in vti
en inre magnificqve kammare, som war innan före wel vt-
stofferad: betyder at jag kommit hem til mig igen, och at
jag wunnit den kunskapen, som här nu opskrifwen är, och at
jag med tiden lærer få giöra nytta deraf, och setta fram
silfret, och föra dem i den wackra kammaren.

Tychte at jag anklagade en, men mins intet huru,
dock på slutet strök jag öfwer, och något vrsechtade, emed-
an han sielf sagt så, men orden woro nergrafne. betyder at
jag anklagade mig, men doch vrsechtade, emedan jag alt
sielf tilstådt.

Sades *Nicolaiter*, och *Nicolaus nicolai*, om det betyder mitt nya namn wet jag intet; det merckwerdigaste war det, at jag nu repræsenterade den inre menniskian, och som en annan än mig sjelf, som at jag helsade på mine tanckar, skremde dem, mine res memoriae, anklagade en annan, så at nu är wändt, at jag repræsenterar en som är emot en annan, eller inre menniskian, ty jag har bedt Gud, at jag intet motte wara min, vtan at Gud techtes låta mig blifwa sin. dett har nu wahradt vti 21. dagar.

Jag fant sedermera at det mesta betydde annorledes, 1 de twenne fruentimber war, at jag wille helre wara vti philosophiske studier, än som vti andeliga, som snarare wiste min inclination. 2 at jag kyste Henning Gyllenborg, och så[g] så mycket folck, war at jag intet allenast fegnade mig at få wara i werlden, vtan ock wille skryta af arbetet. 3 *Nicolaus nicolai* war en philosophe, som skickade hwart år til Augustus panes, först dettes, som jag fant min skyldighet at åter försona mig med vår Herre, emedan jag i andelige saker är ett stinckande as. Ty gick jag til Envojen Preis, och han reste til Pastoren Pombo at jag motte få Herrans nattward å nyo, som ock bewiljades mig, jag mötte honom wid Envojen, och gick in med honom; som war vår Herres providence; jag åt samma dag hos Envojen Preis, men hade ingen appetit.

d 17 war til Herrans nattward hos Pastorn Pombo.

17 × 18

faseliga drömmar, huru bödeln steckte hufwuden han slog af, och lade lenge det ena stekta efter det andra vti en tom vng som aldrig blef full, det sades wara hans mat; han war ett stort qwinfolck, log, hade en liten flicka med sig.

Sedan huru then Onde förde mig i åtskillige diup och bandt mig, jag mins det inte alt. kastades bunden öfwer alt i helfwetit

huru en stor procession anstelt, hwarifrån jag war vtesluten, och at jag skulle kommit derifrån; men jag wille med arbete dit, satt mig der, men de rådde mig gå derifrån, jag gick: doch hade jag annat rum at kunna se den. hwilcken ännu intet war kommen.

doch som jag är wiss at Gud gör nåd och miskund med alla fattiga syndare, som sig omwenda willia, och med stadig tro fly til hans obegripeliga barmhertighet, och frelsaren Jesu Christi förtienst, så gör jag mig wiss om hans nåd och lemnar mig i hans beskydd, emedan jag tror wisserligen hafwa fådt syndernes förlåtelse; hwilcken är min tröst, det Gud för Jesu Christi skuld, styrkie.

war denna dagen skoftahls vti inwertes ängzlan, och ibland i förtwiflan, doch försäkrades jag om syndernes förlåtelse, således stog vt ibland en starck perss til kl: ti då jag med Gudz hielp föll in i en sömn, då mig tyctes säjas, at något kommer at biudas inifrån; sof vti 1½ tima, fast än jag om natten sofwit öfwer 10 timar; har haft med Gudz nåd öfwer naturlig sömn. som och hela ¼ året.

d 18 × 19

tychte at wi lenge arbetade på at taga in ett skattull, derest lågo dyrbare saker vti, och det lenge, lika som det wore wid Troja, enteligen gick man på invnder och skafwade af det, bars sedan in som öfwerwunnit, och man sågade och sågade. betydde huru som man arbeta skal på at winna himmelen

tychte hafwa ett slett vhr hos mig, men hemma kosteliga vhr, dem jag intet wille byta med gull vhr, betyder, at jag lærer få kunskaper, som ädla äro, at få anwenda min tid vppå.

Syntes jag nedwid omgiordas med stratis lamellatis, som på åtskillig sett omwecklas, och i det samma kom som. --- betyder at jag bewaras widare, at blifwa vti retta fine.

war en ganska höffig hund, mörckbrun som följde mig, enär något kräk kom, reste han på sig, enär watn, gaf han sig dit, at kenna diupet: kanske det betyder Tobiaë hund.

såg ett vnderligt diur i ett fenster, men qwickt, också mörckbrunt, som för [o: for] in igenom ett annat fenster och det som war på ryggen, skrubbas af och wendes vti en näsduk; jag såg efter, och såg honom än litet, men intet kunde wisa honom en annan, derinne war ett apothek; jag frågade, om jag skulle skiuta honom. tör betyda at jag vnderwisas skal om hwad tienar til betring och mehra.

tychte sedan som wis[t]es, at mig säjes eller skal låta förstås enär jag far wilse.

såg jag König och Prof: Winbom kommande, nemligen at jag kom at lefwa med dem, sokendagen med de som intet äro Christne, ty K. han sades intet wara Christen; Winbom kom gående, som betyder söndagarne,

Denna dagen war jag också något orolig i mitt sinne, emedan tanckarna flögo emot min wilja mot och med, dem jag intet holla kunde, war i Gudztiensten, och fant at tanckarne i trones saker, om Christus, hans förtienst, dylikt, så de som äro med och confirmerande, försorsaka doch oro, och sleppa conträira tanckar fram, dem man intet kan afwärja, enär man wil tro af sitt förstånd och intet af Herrans nåd, enteligen gafs det mig af Andans nåd, at jag fick tron, vtan reasonnement, en försäkran om det, då jag såg mine tanckar som confirmerade det, såsom vnder mig, log i mitt sinne åt dem, mycket mehra åt de som stötte dem och woro contraira; tron syntes wara longt öfwer mitt förstånd tanckar. då fick jag först frid, Gud styrckie mig dervti, ty det är Hans werck, och så mycket mindre mitt, som mine tanckar, ja de beste mehr förstöra än befodra det. då ler man åt sig sielf, så wel när man tencker emot, som ock at man wil confirmera med sitt förstånd det man tror. är derföre den högre, jag wet intet om det är den högste, enär menniskan får den nåden, at intet melera sitt förstånd vti trones

trones saker, ehur det synes at vår Herre hos wissa admitterar at det går förvt försäkringar, af det som rörer förståndet; saliga äro de som tro och intet se. detta har jag klart skrifwit in prologo n: 21. 22. men doch af mig sielft intet kunnat erindra mig eller komma dertil, vtan Gudz nåd, mig owetande, werckade det, då jag sedermera af sielfwe effecten och mutationen i alt mitt inwertes wäsende fant det, ty är det Gudz nåd och werckan, hwilcken ware ewinnerligen ährad; ty ser jag här af, huru swårt de lärde, framför de olärde, hafwa at komma til denna tron, och således öfwer sig sielfwa, at de le åt sig sielfwa, ty adoration af sitt eget förstånd moste alraförst häfwas och störtas ned; hwilcket är Gudz werck och intet menniskians. Jemwel ock är Gudz werck, at bibeholla enom derwid. denna tron blir således separerad ifrån vårt förstånd, och sitter öfwer det. Detta är pura fides, den andra är impura, så lenge hon melerar sig med vårt förstånd, bör taga sitt förstånd fångit vnder trones lydno. at man tror bör wara derföre han har sagt, som är en Gud, öfwer alt, sielfwa sanningen. Detta är, som lærer förstås dermed, at wi böra wara som barn. enhop af det jag sedt stemmer härmed in, och kanske det ock, at så många hufwuden stecktes, och kastades i vgnen, som war den Ondes spis.

at och confirmativerna förmörcka tron, ses deraf at förståndet intet går lengre än til probabiliteter, der vti altid ligger likasom probatio maioris eller minoris, ty äro confirmativerna af eget förstånd altid vnderkastade dubitation, som förmörcker trones lius. men så är den tro endast Gudz gåfwa, den man bekommer, om man lefwer efter Gudz befallningar, och således trägit beder honom derom:

d 19 × 20.

Hade en hel annan sömn, drömde mycket, hwarefter jag kom i rysningar, men kunde intet något draga mig til minnes, ty wid hwar gång förgingo de mig.

jag hölt mina hender ehop, wid wakandet tychte jag at de tryctes af en hand eller finger tilsammads, som med Gudz hielp betyder at wår Herre hördt mina böner.

sedan vti en vision, som intet är sömn intet wakande, intet exstasis, kom mig in at konung Carl första gången stridt som fåfengt, sedan i andra slaget med Saxarne wandt seger, och war full med blod. Sedan än Camænæ hafwa wunnit; hwilcket betyder at med Gudz nåd jag wunnit striden, och at Jesu blod och förtienst hulptit mig; och at jag i studierna skal winna mitt ändamåhl.

Jag steg op nu en hel Gud op, Gudi ware tack och lof, *jag wil intet wara min, jag är wiss om och tror, at tu o Gud låter mig wara Tin, i alla mina lifsdagar, och tager intet tin heliga ande ifrån mig, som styrcker och oppeholler mig*

denna dag war jag i starckaste frestelse, så at då jag tenckte på Jesum Christum kommo straxt gudlösa tanckar in med, dem jag intet kunde rå före, efter mitt tycke, jag slog mig sjelft, men kan bekiänna, at jag aldrig warit wid så friskt mod som denna dagen, och icke det ringaste försagd eller smertad som de andra dagarna, fast frestelsen war starckast, af orsak at wår Herre gifwit mig den stareka tron och förtröstan, at han hielper mig för Jesu Christi skul och sitt löfte, så at jag då fant hwad den troen hade för werckan.

War ock wid det modet, at jag war så ond på satan, at jag wille slås med honom med trones wapn; deraf finner man hwad retta tron vtan reasonerande eller styrckiande af sina reasoner har för werckan; men det är Gudz nåd allena: skulle det förr hendt hade jag blifwit aldeles försagd; jag war doch rädd at jag förtörnadt wår Herre med likasom forcerande at fria mig, hwarom jag doch med ödmuikhet som jag kunde bad om förlåtelse. det lærer förmodeligen betyda Carl d XII som war hel blodig

www.libtool.com 21 × 22.

syntes mig at jag gick wilse i mörcker, och intet gick vt med andra, jag sökte wäggarne, och kom omsider vt i ett wackert hus, derest woro folck, som vndrade på mig, at jag kom den wägen, de mötte mig, och sade, at denna intet är wägen, sade jag i wind lærer wara öpning hit, de nekade, betyder at jag werst gådt wilse den dagen.

så war en stor hund, som kom vnder tecket der jag låg, och slekte mig på halssen, jag war rädd han skulle bita mig, men det skedde intet, och sades han skulle intet bita mig: betyder de nefwentanckar jag haft, at jag stengdes ifrån at tencka på hwad heligt war

Sedan war jag med Commedianter, en sade at en swensk war kommen, som wil til mig, wi körde in, rettes en stor trappa för honom, det war en hund, som war omswept, med en hwalp, som diade, betyder mina faselige tanckar. det hen[g]de wid ett metspö något dylikt, wille intet gå bort, enteligen vti ett annat rum sletz det af, betyder at jag blifwer fri ifrån.

vti vision syntes mig, som det sletz sender något i luften, lærer betyda at mina dubbla tanckar skola slita sender.

Enär jag wagnade hördes det ordet, *alt nåd*, som betyder at alt hwad händt, är nåd, och til mitt besta.

Sedan kom jag i twekan, omedan jag tycktes wara så wida skild från Gud, at ännu intet kunna tencka på honom så lefwande, om icke jag skulle wenda min resa hem, kommo en hop inwefwade[?] skiäl och krops rörelse, men jag repade mod, och fant at jag är kommen at giöra det allra besta och Gudz ähra at befodra, fådt talent, alt dertil hulptit, anden warit med mig ifrån vngdom til det ändamålet, hölt jag mig owärdig at lefwa, om jag annat än går den retta wägen, log således at de andra förförande tanckarne.

Således om wellusten, rikedom, höghet, som jag efter-satte, det jag alt fant wara fäfenga, och at den är lyche-ligare, som intet är deraf i possession, vtan nöjd, än den der är, ty log jag at alla skäl som bestyrckte. och således med Gudz hielp resolverade mig. Gud hielpo.

tychte hönan gala, som sker strax efter hon wärper ägget. vidare förmerkte jag at tron wel består vti en säker förtröstan man får af Gud, men doch består i wercket, at man gör det godt är, hwar och en efter sitt pund, til sin nästa, och det altmera, och at man gör det af tro det Gud så befalt, och intet reasonerar vidare efter, vtan gör kierlekz werk, vnder trones lydna, fast än det wore emot kroppens lust och dess persvasioner emot. så at en tro vtan gierningar är ingen rett tro: moste werckeligen försaka sig sielf.

22 × 23

Swåra drömmar, om hundar som sades wara mine landzmen, och som didde min hals och intet bet; med mehra huru jag wille göra med twenne, men gick intet af, morgonen föll jag i faseliga tanckar, som ock dagen förvt at den onde har fådt mig, doch med den förtröstan at han war vtanföre, och snart skulle sleppa mig: enär jag war i fördömlige tanckar, de wersta som ske kunde i samma stund steltes Jesus Christus mig för inwertes ögonen starckt, och den helge andes werckan kom öfwer mig, så at jag deraf weta kunde, at diefwulen war borta. Dagen derpå war jag då och då i anfecht[n]g och vti dubbla tanckar och strid, efter middagen war jag mest roligt humeur, och tenckte på Gud, fast war i det werdzliga; jag reste då til Leiden

23 × 24. vti Leiden.

tychtes jag släss med en fruentimber i flychten, som kiörde mig i siön och op, enteligen slog jag henne med tallriken i pannan, så hårt som ske kunde och klemde hennes ansichte; så at hon tychtes wara öfwerwunnen; war mina anfechtningar och min strid med mina tanckar, dem jag öfwerwunnit.

— tychtes säjas interiorescit, integratur, som betyder med mina anfecht[n]gar at jag inwertes renssas.

— Sedan dicterades för mig hela natten, något heligt, som slötz med sacrarium et sanctuarium, jag fant mig liggia

i senz med en, och sade om du intet hade sagt sanctuarium, skulle wi göra: jag wände mig ifrån henne, hon med sin hand rörde min och den blef stor, så stor han nånsin warit, jag wende mig om, applicerade, wek sig, doch trengde han in, hon sade at han är long, jag tenckte på vnder det, at barn moste bli af, och gick af en merueille.

war en wid sengen som lura derefter, men hon gick bort först.

detta betyder yttersta kierlek för den helge, ty all kierlek har derifrån sitt vrsprung, är en series, i kroppen är den werckeligen i projectione seminis, när hela saten[?] är der, och ren, så betyder det kierleken för sapientia. det förra har warit för veritate doch som en lyssnade derpå och det intet giordes förr än den war borta, betyder at derom bör tigas, och ingen höra af det, ty för werdzligt förstånd är det impurum, i sig sielft purum.

Sedan somnade jag in litet, och syntes mig flyta nog olja med något blandadt senap vti, som lär wara mitt lefwerne som kommer, och der lærer wara förnöjelse med någon wederwerdighet, eller at det betyder en läkedom för mig.

detta skedde i Leiden, om morgon d 24 April:

24 × 25. vti Amsterdam

war jag hela natten vti wid pass 11 timar hwarcken i sömn eller wakande, vti en vnderlig dwala, wiste alt hwad jag drömde, höltz mine tanckar opbundne, som gjorde mig ibland swettas; den sömne[n]s statum kan jag intet beskriwa, hwarigenom mine dubble tanckar likasom skildes åt eller sletz sönder: ibland annat drömde, at jag talade några gånger med kong Carl d XII, och han talte alt med mig, det jag vndrade på, med på brutit fransöska. det jag intet förstod; som ock då jag talte åt andre, och jag mente han intet hörde, war han bredewid, som jag blygdes före jag sagt. betyder at Gud talar med mig, och at jag det minsta deraf förstår, ty det är repræsentationer, dem jag ännu rett litet förstår af: och at han hörer och mercker alt hwad som

säjes, och hwar tancke, som man har; som ock är så wisst, at ingen tancke vndslipper, den han icke ser, och i grund alt, 10000sende falt mehr än jag sielft.

25 × 26. [Utstrukt.]

Tychtes at fruentimmer och manfolck woro satte i ett skepp, at fara af; och en hölt min hud [hund?] den jag tog af honom, han wiste mig vägen hem i eu wacker kammare, der ock win war. betyder kanske at jag mitt arbete skal öfverskicka til England: och at jag skulle den dagen föras dit, derest jag borde roa mig, som ock skedde til H. Hinr: Posch. [Pasch?]

25 × 26. vti Haag.

En skön och kostelig sömn, in mot 11 timar. med representationer åtskilliga, hur ett fruentimmer som war gift förföljde mig, men jag sauverades, betyder at Herren frelser mig ifrån frestelser och förföljelser.

Ett gift fruentimmer wille hafwa mig, men jag tychte om en ogift, den förra blef ond och förföljde mig, men jag ärnådde doch den ogifta, ock war med henne och älskade henne: lærer betydt mina tanckar

War ett fruentimmer, som hade mycken wacker egenom, som wi gick omkring, som jag skulle gifta mig med, hwar [o: war] pietas och tror jemwel sapientia, som ägde de egodehlar, war ock med henne, älskade henne på wahnligit sett, som tychtes wara för sielfwa giftermålet.

som ock på ett wisst sett representerades, at jag intet borde besmitta mig med andre böcker, som angår theologica och dylika satzer: ty det har jag i Gudz ord och af then Helge Anda.

d 28 × 29.

förra natten tychte jag se konung Carl d XII, den jag tilförene dediceradt mitt arbete, men jag tychte nu at han war opstånden af döda, och at jag gick vt, och wille nu dedicera honom, lika som en annan.

jag gick en wäg fram, war en twerwäg, wistes mig at gå op, jag gick också, men tychte at det war allenast några dagar igen, gick så tilbakars i planen, woro der mycket folck, jag wille gå vt och trengdes helt starckt.

jag gaf några fruchter til en trägårdzmeister at förselja, han sålde, och brachte mig tilbakars två Caroliner, men sades at han behollit för sig 13 daler, det jag intet brydde mig om.

tyckte mig låta mitt watn, ett fruentimmer innom seugen såg derpå, hon war fet och röd, jag tog henne sedan på bröstet, hon drog sig intet mycket vdan, hon wiste mig sitt hemliga och något fuht, jag wille intet hafwa at beskaffa med henne.

Alt detta synes, som mig tyckes, at jag bör anwenda min öfriga tid på det högre är, och intet på det werdzliga at skrifwa, som langt vnder är, vtan på det som angår sielfwa centrum af alt, och hwad Christum angår. Gud ware så nådig och oplys mig widare, hwad min plicht är, ty jag är ännu i något mörcker, hwart hän jag bör wända mig.

tychtes en som har skrifwit kort til konung Fredrick han tychte det war kort, befalte några resa til den, som först war ett fruentimmer sedan en liten karl. at på åtskilligt sett vexera den med amour och dylikt, de giorde sitt besta, doch såg jag intet de skadat honom eller giorde honom tort; han sade nu emellan d 36 och 37 dagen (som war dagen ifrån min frestelse) at han wille låna en hop och gå til himmelen, och intet betala dem han lånt vtaf; det sade jag til swaben, at han skulle beretta det til konungen, alt synes betyda, at om jag går fort med det andra, jag föresatt mig, at jag lånt en hop af det andeliga, at dermed gå til himmelen, det jag intet wille betala om intet sent omsider.

30 April 1 Maj:

Såg en med en wärja, som stod wacht, werjan war vddig och hwass, och något stack på rockarmen, jag war i

fara för honom, jag såg han war något drucken, och således kunnat göra skada: betydde at jag dagen förvt druckit något mehr än jag bordt, som intet är spiritus, men carnis, och således syndigt.

sedan hade jag med mig Eleasar min afledne bror, som jag tychte, denne blef attaqverad af ett willswin, som hölt honom och bet, jag wille draga swinet ned med en hake, men kunde intet; sedan gick jag op, och såg at han låg emellan twenne willswin, som åto hans hufwud, fick ingen som halp honom, jag sprang der förbi: betydde, som jag tror, at jag dagen förvt, har nog curerat pelliculam, och tagit til lifs öfwerflödigt, som ock är opus carnis och intet spiritus, ty sådant är swina lefwerne, och förbiudes af Paulus, kall[a]s commessiones.

dagen derpå wachtade jag mig något derföre, men kom i en temmelig starck frestelse, at jag nu hädan efter skulle så tvinga min appetit, kom vti en vnderlig situation, och likasom chagrin; men blef doch hastigt frelsst derifrån, sedan jag bedit och sungit en psalm: helst då jag intet wil wara min egen, vtan lefwa som en novus homo in Christo.

några dagar å rad derefter, war jag mehrendels några timar vti en andelig ängzlan, vtan at kunna säja orsaken, ehuru jag tyctes wara försäkrad om Gudz nåd, doch efter middagen war jag vti en ganska stor förnöjelse, och andelig frid.

Enär jag reste ifrån Haag, vti Marslandzskuten, som war d 1 Maj, tyctes min Bror Jesper wara i fengelse insatt för min skul, som ock en annan, jag har ock lagt i wagn något och fördt in, det jag tychte mig wara ansvarig före, kommo domare, som skulle döma honom, de hade twenne papper skrefna vti sine hender; emedlertid såg jag foglar, som kommo flygande til mig, och jag med en vddig knif alt hitte på halsen at the dödde. sedan kommo domarene och giorde min Bror Jesper fri, den jag då kyste och gladdede mig öfwer. betydde at jag warit rasande i mine tanckar,

dem jag doch med andens hielp dödade; och at jag derföre förklarades fri.

Vti Harderwik, som war wid ankomsten i England, sof jag allenast några timar, och då syntes mig mycket, som lærer angå mitt arbete här, det war på 4 × 5 Maj; efter Engelska stilen; 1 huru som jag förlorade en zedel, och den som fant den fick derföre allenast 9 styfwer: som ock en annan, som hittat en sådan zedel, och den köptes för allenast 9 styfwer; och sade jag på skemt, at det war pietasteri; förmodeligen huru man är fatt i England, en dehl redligt, en dehl oredeligt 2. wore som vndrade på mine kopparstycken, som woro wel gjorde, och wille se mitt concept, som om jag kunde så concipera dem som de woro gjorde. lærer betyda at mitt arbete winner approbation, och de tro at jag intet kunnat göra det. 3. kom mig til handa ett litet bref, som jag betalte före 9 styfwer, enär jag öppnade det låg invti en stor bok med rent papper, och mitt vti monga skiöna desseiner, det öfriga war rent papper; der sått ett fruentimber på wenstra handen; som sig flyttade på höggra, och blädde i boken, ock desseiner kommo fram, jag tychte det vara meningen af brefwet, at jag skulle i England låta rita en hop sådana deseiner eller mönster: fruentimbret hade en ganska bred gorge, och på begge sidorne ända ned hel bar, hudet war gläntzande som glaserad, och på tummen war en miniaturmålning; som lærer betyda, at jag med Gudz hielp, lærer i England vtföra en hop wackra desseiner i mitt arbete; och at sedan speculation wender sig ad priora, som förr warit in posterioribus, som omskiftning af rummet synes betyda. 4. tyctes jag vara befalt at gå med Bergensstierna på en commission, hwartill penningar ordinerades, tychte det vara bortom sicilien, med hwilcken commission jag war hel nöjd: men tychte doch at man kommer der at achta sig för scorpioner: lærer betyda något som jag sedan lærer få i commissis sedan mitt arbete blifwer ferdigt, om kanske jag kommer at werckstella det på någon annan ort: och kanske vti någon annan sak.

d 5 × 6 Maj: i London fick jag af en stor man stryk, det jag tog til gods; så skulle jag settia mig på hesten at rida med wagnen, men så wred hesten hufwudet och fick mig wti hufwudet och hölt mig: hwad det betyder wet jag ei, något moste jag försedt mig emot en gudfruchtig skomakare, som war med mig på wägen, hos hwiloken jag då logerade: eller at jag intet tenckt på mitt arbete:

Summa summarum: det är intet annat än nåd hwari genom wi blifwa saliga. 2 nåden är vti Jesu Christo, som är nådastohlen. 3. kärleken til Gud i Christo är som saligheten befodras igenom. 4. och at man då låter föra sig af Jesu anda. 5. alt hwad af oss sielf kommer är dödt, och intet annat än synd, och wärtdt ewig fördömmelse, 6. ty intet godt kan komma än vt af Herran.

d 19 och 20 i London

d 20 skulle gå til Herrans nattward i Swenska kyrkian, då jag tilförene fallit in i monga förderfwelige tanckar, at jag merckt at min kropp continueringen rebellerar, som ock repræsenterades mig igenom skum, som skulle tagas bort: om morgonen til Söndagen, kom mig igenom andan helt klart i munnen, at det är det manna, som kommer ifrån himmelen, så at det war hwarcken i sömn eller wakande, men hel klart kom det mig i tanke och munn som betydde Christum i Herrans nattward, dagen förvt disponerades jag så, at jag hade innerlig ro och frid i Herrans skickelse, som ock hela tiden kende den helige Andens starcka werckan, den förnjelse och det jordiska himmelriket, som fylte hela kroppen.

kunde doch intet holla mig i styre, at icke jag sökte efter könet, men intet så i vpsåt at bedrifwa effector helst jag tyktes i drömmen at det så aldeles intet war emot Gudz skickelse, i fölie med Prof: Öhlreck på några ställen; hwarom jag aldrig blef åtwarnad, som om annat jag begärdt; doch hende det mig, hwad för några dagar förvt mig i drömmen föresteltes, at jag på en dag skulle komma i tweane lifsfahrer, som det ock mig hende, så at om Gud då intet

warit min währn, hade jag satt lifwet til på twenne stellen, particulariteten wil jag ei beskrifwa.

doch wahrade den inwertes jucunditeten så starck, helst enär jag war för mig allena, vtan selskap, mornar, aftnar, dagar, at det kan liknas wid en himmelsk glädie här på jorden; det jag hoppas at beholla, så lenge igenom wår Herres nåd allena, jag kan gå rena wägen, och hafwa retta afseendet, ty om jag går på sidan, och i werldzligit söker mitt nöje, förswinner det; om inwertes principen som är Gudz andes influxus är alltid med, är Gudi best bekant. hwar minsta dehls exultation är det, hwaraf det är sensibilt ty tenckte jag, at enär jag har det himmelska nöje, hwad må jag söka efter det werdzliga, som i comparaison är intet, inconstant, skadeligit, stridande deremot, och det förstörande.

igenom åtskilliga skickelser fördes jag vti kyrkian, som *Moravianske Bröderne* hafwa, som beretta sig wara de rette Lutterske, och känna den heliga andans wärckan, som de beretta hwarandra, och endast anse Gudz nåd, och Christi blod och förtienst, och enfaldeligen gå till wercka; derom betre en annan gång, men mig lærer ännu intet wara tillåtit at foga broderskap med dem: derass kyrckia repræsenterades mig 3 månader förvt, som jag henne sedan såg, och alle der wara klädde som prester.

Juni: 11 × 12.

war jag i tanckar om de som resisterade den heliga anda, och de som lemnade sig af honom regeras: syntes mig en man i hwitt med en wärja, en annan gick emot honom, men blef blesserad af hans wärja, denne itererade åter samma strid, då han blef stucken wid örat och tinningarne, rett swårt: kom åter en annan, som stridde med honom, den samme blef ock igenom stungen, at blodet syntes: jag hade ett longt spint, tenckte om han skulle komma til mig, at jag wille holla det framför mig, och i det samma han war intet longt ifrån mig, såg jag att kan kastade wärjan ifrån sig, och gick sin wäg. och som jag vndrade derpå, merckte

jag at en gick framför mig, som hade wendt om sin werja och wille gifwa honom den, och gifwa sig på nåd och onåd, som war orsak at han kastade om sin wärja.

d 15 × 16 Juni, d 16 *war en söndag.*

fördes mig representation af mitt förra lefwerne, och huru sedan jag gick der afgrunder woro på alla sidor, och at jag wände om: då kom jag i en ganska härlig lund, besatt öfwer alt med skönaste fikona-trä i skiön wext och ordning, på en tychtes der wara qwar wissnade fikon, lunden war med grafwar omsteng[d], doch intet den sidan jag war; jag wille öfwer en spong, som war högt jord och gräs på, men jag wågade mig intet för fahligheten skull: såg något stycke derifrån ett stort och ganska skiönt palais med flyglar, der wille jag taga logement tychte mig, at alltid hafwa prospect af lunden och grafwarne, ett fönster langt vt på flygeln war ock öpit; der jag tychte wille hafwa mitt rum. Betyder at om söndagen jag skulle wara i det andeliga, som betyder den härliga lunden, palais lærer wara min desseim af mitt arbete, som syftar åt lunden, dit jag ärnar dermed at se.

d 20 × 21.

tychtes at det delibererades om jag skulle admitteras societeten der, eller i ett derass råd; min fader kom vt, och sade mig, at det jag skrifwit om providentia war det wackraste, jag erinrade mig, at det war allenast en liten tractat. — derefter en natt, fantz jag i kyrckan men naken, allenast med siortan, at jag intet wågade mig fram: som lærer wara, at jag ännu intet är klädd och beredd som sig bör.

26 × 27.

war jag på ett stelle med monga; gick förbi min trägård, som såg ganska illa vt, war vtan twifwel i comparaisou emot det himmelska. — så hörde jag lenge som skuta med Canoner emot fienden, lengz och twertz före, förestelte mig at fienden war slagen, kom också båd at dansken attacker-

ade med 10,000 man, gick mest på med wërje handkafsen, blef aldeles slagen, war ock på annat stelle, wille resa vt och bese slagningzplatzerna. woro monge der jag war, som wille rymma, emedan de woro af danska partiet, men jag rådde dem at bli qware, at de hade ingen fahra, vtan en dansk soldat. — såg sedan som det war en stor skiärm, som bewarade mig. — at jag hade fehl på wänstra foten, det jag intet wetat af, som war omlindat, hwilcket snart skulle komma til rätta igen. — en liten fogel i stor buhr som lönge warit giömd, doch lefde och hade mat och dryck, gick vt och in i buhren. — såg Eric Benzelius med en peruk af två lockar baktil, gick trött och gammal, följde honom, och såg at han gick i en kyrckia, och satte sig alranederst.

d 1 × 2 Juli

Skedde mig ganska vnderligt; jag kom vti starcka rysningar, sådana som då Christus gjorde mig den gudomliga nåden, den ena på den andra, så til en 10 a 15 efter hwarandra, jag wäntade at jag skulle kástas på mitt ansichte som förra gången, men det skedde intet, wid sista rysningen lyftes jag op, och jag kende med henderna en rygg, tog öfwer hela ryggen som invnder på bröstet; strax lade det sig ned, och jag såg framman[n]til jemwel ansichte, men det helt obscurt; jag stod då på knä, jag tenckte om jag skulle så leggja mig ned bredewid, men det skedde intet likasom det intet war lofgifwit: rysningar alla gingo nedifrån kroppen, op til hufwudet: detta war vti en vision, då jag hwarcken war wakande eller sofwande, ty jag hade alla mina tanckar tilsammans; war den inwertes menniskian separerad ifrån den vtwertes, som kiände det: när jag war hel waken, kommo slika rysningar flere gånger öfwer mig. detta moste warit en helig ängel, emedan jag intet kastades på mitt ansichte, hwad det wil betyda, wet wår Herre best: tychtes förvt säjas mig, at jag skulle hafwa något för min lydno eller annat. Gudz nåd bewisas then inwertes

och vtwertes människian hos mig, Gudi ware allenast lof och ähra.

Vtaf det efter följande och annat mercker jag, at det wil betyda, at jag påfinna skulle veritates de sensationibus internis, men på ryggen, och obscurt framtil; emedan jag innan det kom tyctes mig säjas det vara en annunciation af det jag härtils i det arbetat, som ock sedan syntes mig at jag kom til at wexla om mine sletta styfrar vti bettre mynt, då mig gafs något litet gull, doch war bredewid och koppar.

3 × 4 Juli.

Tog likasom afsked med en särdeles tendresse hos henne, kyssande: då en annan ett stycke derifrån syntes, effecten war, då jag war wakande, som jag war in continuo oestro amoris: doch sades, och som beklagades, at det intet förstås me.[?] som betyder at jag nu lychtadt hwad jag skrifwit de sensibus in genere, och operationi facultatum interiorum, hwilcket som det är vtkastadt intet begripas kan: och at jag nu kommer til andra dehlen som är cerebrum.

d 7 × 8 Juli.

Såg huru alt ifrån en aflong glob concentrerade sig til högst op i för nederst af globen, war som en tunga; som så sedan spridde ifrån sig. betyder, som jag tror, at det innerst war sanctuarium, och som ett centrum af den nedanstående globen, och at sådant til en stor dehl skal optenkas, som tungan vtwiste: tror at jag är der til destinerad, hwilcket war ofehlbart betydelsen af det sanctuarium jag hade at bestella med, som bekreftas af det, at alla objecta scientiarum igenom fruentimber sig presenteradt mig: som ock at war delibereradt, om jag skulle admitteras vti societeten derest min fader war.

kom ock på de säkra tanckar, at Gudz Son war kiärleken, som at giöra godt för människioslechet, tog vppå sig derass synder, ja in til det hårdesta straffet: ty om justitia war, moste ske misericordia per amorem.

d 9 × 10.

www.libtool.com.cn
 var hop och talte med konungen som war sedan vti en kammare, sedan med hans Printzar, dem jag blef bekant med, the talte sin emellan om mig, jag sade at jag är försynt vti amour och veneration, då jag wille gå bort, såg jag at bordet af drottningen war tillagadt, jag war intet så klädd som sig bordt, ty jag som förr tagit af mig hastigt den hwita tröjan, skulle gå op och taga på mig den, talte med min fader, som kyste mig at jag påminte honom at intet swärja, i det kom drottningen op med sina: betyder det at jag kommer i bekantskap med Gudz barn, ty dagen förvt vtsåg jag mig ett annat logement.

d 14 × 15

Talte med Brita Behm, som jag tychte föda en Son, men som sveden langt för detta war död, vndrade jag på huru det kunde ske, men barnet blef dödt; i dess stelle woro begge rosenadlerna; hon tog mig vti en kostelig, stor wagn, hwars magnificence war öfwermodtan och förde mig til Gref Horn: ther lagades til en måltid, jag gick bort, skulle sedan komma dit, flög jemnt, men kom til en wacker stad, den jag såg, merckte mig flyga wilsse, wände om. betyder mitt arbete om sensibus internis och cerebro, som lik[n]as wid Brita Behms barn, at jag for i en kostlig wagn til Gref Horn, som präsident i Cantzeli collegio, och primas regni; för til en annan stad, kanske til animam förlongt.

Gick på en spong öfwer watn, ett skepp bredewid, kom til en grop; tenckte då på bröd, at hwar dag dit föres bröd större och mindre: lærer wara den luterska församlingen; Christus liknas wid det andeliga brödet.

d 21 × 22.

Såg en församling, der hwar och en hade en liten Crona på hufwudet, och två som stodo fremst, med ganska stora och härliga Cronor, en talte med glädie, som war halft fransyska, halft tyska. *betydde de som fädt martyr Cronor,*

dem jag tenckte på dagen förvt; men hwilcka då [o: de] två woro, om det war Huss, wet jag ei.

Ett litet barn wille holla af mig, tog mig til sig, men jag tyktes omsider wägra det: betydde, *at man måste wara såsom barn emot vår Herre*, på hwilcka tanckar jag sedan föll, emedan barn nu twenne gångor repræsenterade sig, som ock natten förvt. det är, at man intet sielf sörjer så för det andeliga, som at det igenom ens egen kraft kom, ei heller för det werldzliga, vtan som ett barn kastar all omsorg på vår Herra.

Trengde mig i en församling, tychte gå vt i tid, men war alt fult, trengde mig doch fram, kom på en tom benck om war duk på, som jag wille teckia mig med. *betydde at jag med egen omsorg wille komma i den församlingen, och at jag wille holla mig för andra obekant.* det jag ock dagen förvt giordt: men den omsorgen bör kastas vnder vår Herre

Enär jag wagnade, kom jag vti en vision, at se mycket gull för mig, och luften full. *betyder at vår Herre, som disponerar alt, gier mig til mitt andeliga och werdliga alt huad jag behöfwer, enär jag som ett barn kastar min omsorg på honom.*

d 22 × 23.

syntes taga ett ganska högt flygande men vti en sådan cirkel at jag kom ned riktigt då jag blef matt. — Såg en skiön sahl med en kostlig tapet, om wäggarne, af ett helt stycke. betydde det *jag dagen förvt hade i sinne och hierta, alt det wi låta Christum draga försorg om oss i det andeliga och werldzliga, är alt.*

Såg at en gosse rände bort med en min siorta, och jag rände efter honom. *lärer wara at jag intet twettat fötterna.*

d 24 × 25.

förvtan annat. syntes jag wara med monga i selskap, och wi giorde oss lustiga, tyktes skulle wara gest hos en;
kom

kom bort derifrån, at resa, tyctes skulle komma tillbaka, men då jag for, for jag derifrån, det jag intet tenckte, mötte mig en, som sade sig hafwa til skurit åt mig til en seng sparlakan, doch något emot min wetenskap: *om jag med mitt arbete skal taga en annan wäg, och tilredes det til ett annat, wet jag intet; detta är mig mörckt.*

d 27 × 28 [Ändradt från 28 × 29.]

Såg min fader i en skiön skrud frammanföre en församling, han talte med mig wänligit, och wille föra mig in til en i et inre rum, som tyctes sofwa, och beretta om mig; jag gick sackta derifrån, warandes rädd att wäcka honom op. *war, at jag då begynte at läsa Bibelen om quellen, och at jag war rädd lördagz afton, at intet præpareradt mig som sig bordt*

d 29 × 30.

Såg ett diur stort med wingar, ibland såg vt som en menniskia, doch med stort gap, han tordes intet röra mig, jag for efter honom med wärja, hade ingen wahn och macht i armarne at träffa honom, enteligen såg jag honom stå för mig med skutgewär, och han skiöt vtur ett som etter, hwilcket doch skadde mig intet, ty jag bewarades, då strax derpå stack jag in wärjan i gapet på honom, doch med intet stor kraft; jag gick högre op, tychte säjas som han wore dödat. *Jag tenckte på dagen förvt om quinnan och draken i apocalypsi, och önskade jag kunde få wara instrument at dräpa draken, som doch intet står något i min men allenast i Gudz macht*

30 Juli: 1 Aug:

war lenge vti heliga rysningar, doch derjemte i en starck sömn, tenckte om något heligt skulle se, tyctes, at jag kastades på mitt ansichte, men k[a]n det intet wisst försäkra, sedan togs jag derifrån, och fant vnder ryggen på mig en som jag tychte wara bekant, förtröt at han tagit mig ifrån det, sade ock, då han ifrån mig gick, at han intet

skulle så göra mehr: påstodo sedan rysningarne, men vidare såg intet: *war at heligt kom til mig och så rörde mig, och jag fördes til detta mitt arbete jag i dag begynte at skrifwa om sensibus, och at jag wille at det intet skulle draga mig ifrån det angelägnare.*

sedan wäntade jag vppå en procession af hästar, kommo också hwitguhla skiöna stora hestar til stort antahl: sedan mehra, med skiöna spann hestar, som kommo til mig feta, stora, skiöna, med skiöna sehltyyg ornerde: *som betyder mitt arbete jag nu begynt, den senare det om Cerebro: så at jag nu finner hafwa Gudz tilstånd dertil, som jag tror gör mig derutinnan bistånd.*

4 × 5 Aug.

såg en komma emot mig med dragen wärja, jag tychte hafwa ock wärja med silwferfeste, men enär han kom, hade jag intet, vtan en söndrig skida, han lade sig på min rygg, och bet mina händer, jag ropade om hielp, men det fans intet.

Sedan hade jag at göra med en hora, vti As:[sessor?] B[renners?] närwaro, tychte skryta deröfwer, at jag war så starck. *Betyder, at jag försedt mig emot min Gud, dageligen med tanckar, som hengde wid mig, derifrån ingen menniska vtan allena Gud kan hielpa mig, som ock at jag skrytit för D.[?] H. om mitt arbete, jag ärnade mig dagen derpå til Gudz bord, men fant derigenom at ingen menniska vtan allena Gud kan förlåta synderna, afhölt jag mig: hwarför om bichtandet är gifwit mig ock at anmerckia.*

8 × 9.

kom i Swerje, såg riket deht vti twenne rikèn, det större war wid Upland det andra bort åt Örebro, twenne konungar, denne senare mindre, doch sades streckia åt Bohus, jag war med honom, och det ökte sig, jag tychte at för mig war en fullmacht, på at wara secret: i Jawa, men at jag intet fantz tienlig dertil, som intet kunde med språket,

doch war jag med. sedan om små foglar som satte sig omkring hufwudet, som skulle pläckas af. *Betydde at jag intet rett ordineradt och fördt ut det om corpore reticulari malpighii.*

Aug: 26 × 27.

dagarne förvt war jag ganska beswärad och som be- tungad af mina synder, som jag tychte intet woro mig til- gifna, som hindrade mig sista gången at begå Herrans nattward: då tychte jag dagen förvt blifwit lettad: om natten syntes mig mina plantæ pedis woro hel hwita, som *betyder det mina synder äro förlätne;* som ock en hop annat, at jag åter war welkommen igen.

d 27 × 28.

Tyctes jag taga en bok vtur min faders Bibliotheque; kom sedan i ett skep, satt med en annan der styre plägar wara, på högra handen war en annan; då jag stod op, satt sig en annan i mitt stelle, ja då jag wille taga det in igen, satt han sig högre op, och gaf mig rum, ett fruentimmer sätt på wenstra handen, framför mig ett annat, jag steg op och lät henne sitta der, hon satt sig, men då war ingen fauttile vtan karmstohl, och jag då framman före, det togs in win, som såg vt som oxleggwin, vti remmare, mig gafs en remmare, den jag på en gång drack vt, war det liuf- ligaste jag kunde smaka, kom in vtan at kenna det, som det wore himmelsk nectar; den mannen sått altid i sitt rum högst wid roret. *betyder huru jag får hielp til mitt arbete ifrån högre hand, så at jag allenast brukas som ett in- strument,* hwarför jag ock hade med mig en i fölie, hwars syssla jag sade wara, at sopa rent; betyder och mig.

d 1 × 2 Aug. [Sept.]

Tenkte at d 2 Aug. [Sept.] gå til Gudz bord, emedan jag försäkrades, efter mitt wett, att wara befriad ifrån mina synder, men så såg jag en stor hund, som til mig sprang, men gjorde mig intet ondt, jag wiste den til en annan som

stått bredewid mig, den han ei heller gjorde ondt, *antingen det war at dagen förvt jag wille skryta af en min visit, eller at de andre smickrar omkring mig*

Sedan tychte jag förnimma at Dideron gådt ifrån sin konung han war i så stor nåd hos; och begaf sig til de danska, och der blef död, och at han[s] hustru, som war falsk, wållt detta, wäntade på hans ljk. *hör nu strax, som ock inspirerade han mig, att jag borde intet begifwa mig ifrån Christi församling, och dit at taga Herrans nattward, och at jag då blef andeligen död igen*, widare kunde jag intet förstå, så at derinvnder är ett mysterium, jag afhölt mig derifrån, war af den helige ande optend, som gemenligen enär jag steller mig efter befallning.

d 16 sept. om en söndag efter mid-
dagen.

om natten mellan d 15 och 16 såg jag i sömnen twenne konungar, konungen i Franckrike och Polen som proponerade sublma ting, sedan en liten flicka, som siöng för mig enär jag gick vt: *betydde det jag skrifwit war til behag; som war det sista på första capitlet om sensu tactus*

strax efter middagen enär jag sof, syntes mig ett fruentimmer, men såg intet ansichtet, war ganska tiock, i ganska hwita kläder, jag wille köpa något af henne at drieka, hon sade sig intet hafwa qwart, doch war en bredewid, som gaf mig sin rett at få et glas, som hon hade giömdt i sina kläder, hon sökte derefter, då jag såg hur ganska tiock [hon] war, som hafwande, efter letande i klädefollarne på armen fick hon igen det, som skulle wara at drieka, mente det wara chocolate, men det war win, jag tyckte det intet wille taga, enär det war chocolate, men så wagnade jag strax: tyctes mig då som ock förr en eller annan gång hafwa kenning nog starck af lucht af win: jag vndrade mest på hennes sniöhwita kläder, detta *kan jag intet wel weta hwad det betyder*, om det war det fruentimret *jag haft då det sades sanctuarium omedan jag ei nu såg ansichtet, och at hon war hafwandes, som lär*

betyda att jag nu är i wercket at rett skrifwa och föda det jag förhafwer; emedan jag fant mig den dagen ganska illustrerad i de saker som jag vnder händer hade

d 17 × 18.

såg konungen af Preussen, och en som sade sig gå bort at settia owenskap emellan konungarne af Preussen och Franckrike.

d 18 × 19.

tychtes gå en marck öfwer som war nogknagglig, med en jernkepp i handen, som sedermehra intet war tung at gå med, kom til ändan af samma marck, låg vti en seng, der kom en ganska stor oxen emot mig, swart, med horn, som tychtes wille stonga mig, jag war redd men det sades åt mig, at du skulle komma igenom: *waknade; står mig något före enär jag gådt igenom första capitlet om sensu Tactus.*

d 21 [Ändradt från 27.]

Som war en Söndag, innan jag somnade war jag i tanckar starckt om det jag har vnder hender at skrifwa, så sades mig holl munn på dig eller jag slår dig, såg då en sittia på en is, och jag war redd, kom liksom vti en vision, jag hölt med tanckarne in, och kom i en sådan wahnlig rysning, som war at jag intet skulle så lenge holla i dermed, helst om söndagen, eller kanske om aftnarne.

d 29 × 30.

Som war lördagen til en söndag, såg jag en gafwel af det skiönaste Palais som någonsin kunde ses, sken som solen mitt på: mig sades at vti societeten skulle wara beslutit at jag blef ett membrum som wore immortale, hwilket ingen förr warit vtan en som död warit och lefwat; andre sade at det wore flere, jag kom i tanckar, om icke det wore angelägnast at wara hos Gud och så lefwa, så at *detta ansåg det jag då bracht til slut om formis organicis in genere, och*

förnemligast slutet: sedan sade en at han wille helsa på mig kl: 10, han wiste intet hwar jag bodde, jag swarade då som jag tychte at jag bodde i gafwelen af det palais: som betydde at det jag då med Gudz hielp skrifwit om formis war sådant, at det föra skulle mig än vidare, at se det härligare är Sedan war jag med fruentimmer, men wille intet röra dem, som jag haft med de heligare förr at beskaffa, hwarwid mycket inföll mig, som jag lemnade vti Gudz behag, emedan jag [är] som ett instrument hwarmed han gör efter sitt behag, men skulle önska at wara med de förra, doch intet min wilja vtan Gudz. Gud låte mig härvtinnan intet mig försedt. det jag intet tror.

d 3 Oct: eftermiddagen.

kom jag i en liten sömn, representerades huru alt war innerst vti unitatibus, ratio causæ, finis, så at wåre tanckar considerade och som der unitatés, inwti sig föra ingen annan finem och rationem, än den som der in kommer af spiritu Dei eller corporis, om af corpori är alt synd ifrån det innersta, ty wi syfta intet annat efter än det som strefwar emot det andeliga hwad som regerar kunna wi sielf merckia om man eftersinnar, af wåra amoribus, som jemwel följa med.

d 3 ad 6

Åtskilliga resor, har förmerckt at det gifwes andar af allehanda slag, den ena anden som är Christi, är den enda som har all beatitudinem med sig, af de andra lockas man på 1000 sett at gå in med dem, men olyckelig den som det gör, kom mig före en och annan gång Coram och dathan som förde fremmande eld på altaret, och det kunde intet libera, så är det enär annan eld föres in än som den som kommer af Christo: jag såg ock som en eld, som kom til mig. derföre är det at skilja andarna, som är en sak man intet vtan igenom Christum sjelf och dess anda kan giöra; vti hwad faslig fahra jag warit den natten 29 × 30 representerades mig derefter i sömnen, at jag war på en is, som

sedan knapt bar, kom vidare til ett faslig stort swalg, en på andra sidan kunde intet komma att hielpa mig, ty gick jag tillbakars: men Gud igenom Christum är endast som mig hulptit härvtinnan: som är som min Herre och husbonde, hwars träl jag är, ware ähra och tack, vtan hwilcken ingen kan komma til Gud.

6 × 7. Oct.

War ganska mycket och doch nådigt, huru ett swart floor eller hud, som war öfwerdragen, skinande, doch hade intet bestånd, det sades intet holla, ty wecklades det ehop, och lofwades at oplysa mig betre, syntes och som ett innerligt lumen; wille sielf thet giöra om söndagarne. *war at jag gådt med mitt förstånd och phantasie in vti något, som liknas wid det swarta floret, som intet holler streck.* åter såg ett diup, som är *färligheten jag är vti med mina tanckar.* Elliest berättades något om min bok, man sade at den wore en Liber diuinus de Dei cultu et amorc, jag tror det war ock något om spiritibus, jag trodde jag hade något derom vti min de Infinito, men swarades intet dertil: jag kom sedan i tanckar och i vnderrettelse, at *all amor til hwad ting det wara må, som til mina arbeten jag har vnder hender, endr man älskar dem, och intet som ett medium til den enda* **MB** *amorem som är til Gud och Christum Jesum, wore en amor meretricius, hwarföre ock sådant alltid liknas med meretricationi i Gudz ord; det är ock den som mig wede[r]farit är; men enär man har kierlek för Gud det förnemsta, så har man dertil ingen annan kiärlek, än den man finner derigenom at befodra den til Gud.* Tychte ock se Zaar Peter och andre store knesar, som förachtade mig emedan jag hade halfarmar; wet intet hwad anhang de wore af; det har gifwitz mig åtskilliga resor skiönt bröd med mehra, Gud *gifwe, som jag tror, det är det andeliga brödet*

Vtaf detta och det föregående finnes huru snart och lett en menniskia är förförd af andra andar, *hwilcke repræsentera sig efter hwars och ens amour, ty amores repræ-*

*sentoras med andar, jemwel i sielfwa wercket som fruen-
timber i dra-*

d 7 × 8

tychte wille gå en wäg fram, men såg en liten gosse, som gick en liten stig, jag följde honom, men war en dimba, jag tychte at soldater war vtwid, jag gick hukad och rädd, men tychte doch det wara intet fiender vtan af vårt egit folck, men jag fant mig intet se någon wäg fram, wände om, och kom in i ett ostädigt rum, begiärte en annan Cammare, fick ock, begiärte watn, han sade det war ferskt och grumlat, begierte så miölck, wagnade; *war at jag warit på en wilse wäg, och följdt mitt förstånd vti en dimba, då man är rädd jemwel för sitt egit folck, som det wore fiender, men endr man går retta wägen, är man redd för ingen; watnet är at det är ännu grumlad, miölck at det bör ännu mehra styrckias*

Såg sedan in visione en som hade in swart kappa, men den togs vtaf, och han förswan; *som war at det förra swarta förswan; endr man går allenast den wägen, at man liter endast på Gud och Christum, och intet på sig sielf, eller setter sig kiött til arm, sitt egit förstånd elliest fant man, at wi äro soldater at strida emot Satan continuerligen, endr man har Gudz anda och lif, tå är det dagelig en victoria, men twert om, är det dagelig en clades, man faller ifrån det ena til det andra, ty bör man intet desperera vtan lita på Gudz nåd: i förra natten tyctes jag sedt fullmacht af en Captéin Leutnant eller dylikt, men jag sökte secret: Bierchenius at säja det jag wille blifwa wid min förra bestelning at wara assessor, som betydde at jag intet då förstod hwad det wille säja at wara soldat, och strida emot satan, ty Gud sender änglar med honom som strida för honom. detta är den swarta mantelen, som är afdragen, och Gud sielf har tecktz oplysa mig vti.*

Såg jemwel in visione ett hierta fult med blod, war kierleken

www.libtool.com.cn d 8 × 9.

denna natten war den förnöjsamaste ibland alla, emedan jag såg Regnum Innocentiæ; såg nedanföre mig den skiönaste trädgård, som ses kunde, derpå hwart trä sattes hwita rosor efter hand, kom sedan vti en long kammare, ther stodo hwita skiöna kiärl med miölck och bröd vti, så appetitligt, at intet appetiteligare kunde förestellas, jag war i selskap med ett fruentimmer, som jag intet mins serdeles, så gick jag tilbakars, kom til mig ett litet wackert och oskyldigt barn, som sade mig at hon det fruentimret har gådt bort, vtan at tagit afsked, bad mig köpa åt henne en bok, som hon wille taga op, men wiste mig intet, wakenade, vtom dess tychte jag tractera på min räkning en hoper vti ett hus eller palais för sig sielft, der wore bekante; bland dem RikzRådet Lagerberg, tror Ehrenpreus och andra, som alt war på min depence, tychte det kosta mig mycket, men tanckarne gingo fram och tilbakars, at det wore depence, ibland skiötte jag der intet om, ty jag merckte, at alt bestodes af den Herren, som hade den egendomen, eller wiste mig det. *War vti Regno Innocentiæ, och at jag tracterade de andra och werldsliga vtan at se dem, om det betyder mitt arbete, at intet wara liksom med dem, fast jag tracterar dem dermed, eller något annat: barnet war sjelfwa innocentia, af det wardt jag ganska rörd, och önskade wara i ett sådant rike, der all inno[en]ce wore: bekla[ga]de at jag wid wak[n]andet kom derifrån: hwad det fruentimbret war, som gick bort vtan afsked, wet jag intet hwad det wil säja.*

war dagen derpå eller d 9, så klarsynt at jag såg läsa den granna bibelen vtan minsta incommoditet.

d 9 × 10

in visione som en eld i stenkohl, som brend[e] starckt, som betydde *ignem amoris*. Sedan war jag ehop med fruentimmer, som hade tender på ett wisst stelle, dit jag wille men tenderna hindrade, som betydde *at jag dagen förvt höllit*

på med mitt arbete, som är helt serskilt ifrån thet andra, och en hel annan amour, om den skulle råda, och intet anses som ett parlage[?] eller leksak i anseende til det andra: jag war då vti en hel resolution enär jag wak[n]ade, at abandonera detta arbete, som ock skedt om intet sedan i sömnen, tychtes mig wara skickad på ett ställe med ett bref, jag fant intet vägen, doch Hedwig min Syster så[g] brefwet, sade det wara til Ulrica Adlersteen, som fantz hafwa lenge lengtat efter mig, jag kom dit, såg Schönström ock; sedan hade jag för mig continuerligen sensus hur de gå op åt cerebrum och neder, hwarigenom jag styrcktes at continueras med arbetet, gifwe Gud det wore intet emot hans behag, som jag af sömnen intet kan aftaga, utan at settia mig vti försök om jag wille abandonera det, til hwilcken resolution Gud doch help mig, Gudi ware endast lof och ähra men ett barn föll på min fot och stötte sig, och skrek, jag wille hielpa op det, och sade hwarföre så rasa; war utan twifwel at jag wille rasa för fort vti detta

d 10 × 11.

Syntes som jag war i seng med en, men intet rörde henne, kom sedan med en herre, den jag frågade om jag kunde få tienst hos honom, emedan jag förloradt mitt igenom kriget, men sades nej, de spelte liksom bazett, penningarne gingo af och an, jag war doch altid med them; frågade min dreng om han sagt at jag ägde något, sade nei, sade at han intet annat skulle säga. *betyder den moravianska kyrckian, at jag är der och intet antagen, och at jag säger det jag intet har kunskap i religione, utan det allt förloradt, och de som spela basett, vinna här och ther*

d 12 × 13.

Syntes som en blef slagen och hudflengd, och sedan så ofwantil som nedan före predikade af större ifwer och dref det samma: *betyder at enär man blir tuchtrad af vår Herre får man sedan större ifwer och anda at fortfara i det som*

anden förer en til, så at tuchtan och straffet giör ökning deruti, jag war i tanckar förvt om dagen, at jag war så förnöjd, som gaf mina tanckar något fritt lopp, torde straffet ändra det, hwarpå detta kom til swars.

Sedan tychte jag säja til mig, at Herren sielf wille vnderretta mig; ty som jag fant, är jag i dett stånd at jag wet derutinnan intet, än at Christus bör wara alt i alla, eller Gud igenom Christum, så at wi intet sielfwa kun[na] det ringaste dertil giöra, mindre strefwa, ty är best at gifwa sig på nåd och onåd, och vidare kunde man deruti wara hel passive wore fullkomligast, jag såg ock i vision, huru skiöna bröden på en talrik præsenterades mig, som war förbod, at Herren sielf wille vnderretta mig, enär jag nu kommit först i det stånd, at jag intet wet, och alla præconcepta iudicia äro mig betagne, som är början til at lära, neml: at först blifwa ett barn, och så ammas op vti kunskapen, som mig nu sker.

d 13 × 14.

Ibland annat sades mig, at jag för 14 dagar sedan begynte at se mycket wackrare vt, och wara lik en ängel, Gud gifwe det wore så, Gud stå mig herutinnan bi och intet tage sin nåd ifrån mig

d 15 × 16.

Vti en vision at en war vnder en stor börda och bar bräder, föll i kull vnder bördan, och en annan kom til hielp, men hur han blef hulpen såg jag intet: i sömnen, at jag omsider gick op för en spong, och såg diup och fahrligheter för mig, sedan klengde jag mig op för ett rep, efter en annan, men såg intet ändan, hur jag kunde komma op. betyder at de som sielf willa strefwa och hielpa sig til himmelriket, eller til det högre är, fåfengt arbete sjelfwa, och med stendig fähra, som lett är enär man adresserar sig til Gud, som hielpen har vti sådant och

d 18 × 19 Octob:

huru som en stor hund, den jag mente wara bunden flög åt mig, bet mig vti benet, kom en som hölt hans fas-

liga gap, at han intet kunde giöra mehr ondt. *war at jag dagen förut hörde på medicinska Colleg: oration, och jag förhof mig i tanckarne, at de skulle nemna mig, som den som förstod anatomien betre, doch war jag glad at det intet skeddde.* syntes i vision natten derefter huru en snefot gick ifrån mig, *som torde wara at jag blef igenom det bettet som snefot,*

d 19 × 20

huru jag såg det ena diuret efter det andra, de der slogo vt sina wingar, woro de drakar, jag flög öfwer dem bort, doch en stötte jag på. *sådana drakar betyda amores spurios, som wisa sig som de intet wore drakar innan man får se wingarne,* detta hade jag nu vnder hender at skrifwa om.

d 20 × 21.

*War ganska nådigt och merckwerdigt, dagen förut fant jag mig wara owärdig til all den nåd Gud täches bewisa mig, emedan hos mig så diupt war rotad kierlek til mig sielf och högmöden, bad därför Gud at taga den ifrån mig, emedan det intet står i min macht, fant mig om aftonen uti en vnderlig situation, som jag intet förr befunnit mig uti, at jag likasom desper[er]ade om Gudz nåd, ehuru jag doch wiste at Gud så nådig är, och mig isynnerhet bewiset större nåd än andra, det war en ängzlan i själen, men intet i sinn[e]t, så at den intet war kenbar, än eti sielfwa sinnet, utan någon smerta i kroppen; jag somnade derpå in, syntes mig twenne hundar som följde mig tett efter, langt omsider blef jag utaf med dem, och sades mig i tanckarne, at denna vnderliga smertan war at curera mig ifrån desse; så at en sådan smerta är, endr roten skall NB tagas bort, af det som så diupt rotadt är, hwilcket för-
tienar at ganska wel minnas och hafwa i tanckarne*

Sedan såg jag en stor konung, som war konungen af frackrike, som gick utan svite och hade en ringa hofstad, och intet af det kunde ansees som en konung, en med mig tychtes intet willa erkenna honom för konung, jag sade at

han är sådan som intet bryr sig derom: war höfflig emot alla, vtan alteration, talte ock med mig; då han gick vt hade han ei heller något svit, vtan tog på sig andras börda, och bar som kläder; kom derifrån i stort annat selskap, der war en mycket större ståt: Sedan såg jag drottningen, då Cammarherren kom och bugade sig, gjorde hon jemwel lika diupt reverence; och war intet högmod hos henne: *betyder at vti Christo bor intet det ringaste högmod vtan at han gör sig lika med andra ehuru han är den störste konungen, och intet bryr sig om det som stort är, jemwel at han tager andras börda vppå sig; drottningen som är sapientia, är likaså, och har intet egen kierlek, och ser sig intet i sig sielft högre, för det hon är drottning.*

d 26 × 27 Oct:

Sades mig förr at d 27 oct: skulle komma igen. då jag tog mig före cultum et amorem Dei; syntes jag wara Christum sielf, som jag vmgickz med som med en annan, vtan fazon, han länte litet af en annan, några fempunig, jag förtröt at han det intet gjorde af mig, jag tog op twenne, deraf jag tychte sielf låtit falla en, och jemte en annan til, han frågade hwad det är, jag sade jag funnit två, en lærer fallit ifrån honom, jag gaf them, och han tog emot; på sådant innocent wis tyctes wi lefwa ehop, som war status innocentia.

Sedan war jag i min kammare med en annan bekant eller slecht, och sade at jag wille wisa honom det jag logerade better, gick så vt med honom först vti ett birum, som bar longt bort, kammare innanför kammare, men hörde intet mig til, en i sengen frågade, hwad han wille; jag gick vt med honom vti min sahl, då jag öppnade dören, såg jag en hel marcknadzplatz wara der logerad, strax frammanför mig mycket kram, dervtom syntes en flanck af stort palais, men detta togs neder, då syntes frammanföre och på sidorna helt fult af skiöna kiärl, porcellain som mig tyctes, nyss opsatte, på sidan war alt i opsettiande; som ock sedan

gick in vti min lilla kammare som ock lyste: *detta betyder att det arbete jag nu för hender tager i Guds namn, framman[n]-för de cultu Dei, på sidan de amore, och at jag intet bör taga af annars kram, utan mitt, som det war i min sahl den jag hyrde, min kammare och bredewid war det andra arbetet, och de rum på sidan, war det som intet mig tilhörde. Gud lede mig på den retta wägen, Christus sade at jag intet bör företaga utan honom.*

Satt mig på en skiön swart hest, war två, han war modig, gick först afwägs, men sedan wände sig, war det jag skulle företaga, som än war för mig mörkt, men kommer omsider på retta wägen.

enär jag gick med min wän igenom en long gång, kom en wacker flicka och föll honom i famnen, och som yncade sig, jag frågade om hon kende honom, swarade intet, jag tog henne ifrån honom och ledde henne wid armen, *det war mitt andra arbete dit hon adresserade sig, hwarifrån jag tog henne i detta.*

om morgonen syntes mig vti en vision den marcknad som en disting war vti min faders hus i upsala, i salen ofwanföre, vti ingången och elliest öfwer alt, *detta betyder det samma, så at det bör ske, så mycket wissare*

Om morgonen då jag wagnade kom åter på mig en sådan swimming eller deliquium, som jag hade för 6 eller 7 år sedan i Amsterdam, då jag begynte oecon:[omiam] Regni anim:[alis] men mycket subtilare, så at jag syntes wara när döden, kom enär jag såg ljuset, kastade mig på mitt ansichte, gick doch småningom öfwer, emedan små sömner betogo mig, så at detta deliquium var inre och diupare, men strax gick öfwer, *betyder som då at mitt hufwud städas och rensas werkeligen ifrån det, som hindra skola dessa tanckar, som ock förra gången skedde, emedan det gaf mig penetration, hetet vti pennan, som ock nu re-præsenterades mig at jag syntes skrifwa en fijn styl.*

[På 99:e sidan finnas endast de 4 sista orden. Efter flera alldeles toma sidor kommer följande anteckning:]

d 11 × 12 [Maj?]

— tychtes med Öhlreick wara med 2 fruentimmer. han lade sig, och som jag tychte efter åt warit hos ett fruen-[tim]mer: han decouvr[er]ade det, det kom mig in, som jag berättade, at jag ock legat hos ett och min fader såg det, men gick*förbi, och sade intet ord derom.

— Jag gick ifrån Öhlreick och i vägen war diupt watn, men på sidan war ganska litet, en gång, dit gick jag på sidan, tychte mig intet böra gå i diupa wattnet

— tychte at en racquet slog lös opöfwer mig, som sprider en hop gnistor af wacker eld: kärlek til det höga. kanske.

Veritates seu virgines hujus genii turpe ducunt venum dari, se tam pretiosas et charas cultoribus suis æstimant, ut indigne ferant, si quis licitatur, magis si eas emptum veniat; cæteris, qui illas pro vili habent, movent supercilia. Qvare ne ab illis sub censum, et ab his in contemptum cadant, amatoribus se gratis offerre malunt. Ego qui sum illarum famulus, non ausim non iis morem gerere, ne famulatio priver. [Sista punkten, från *Ego*, är öfverkörsad.]

---

www.libtool.com.cn

På Anthon och Johan Grill af Hultman på Petter Hultmans räkning för Joh: spieker i London.

	Gyllen
1744 d 20 Jan: bekommit wexel på Balairret i Haag	500
som berettes cours 42 $\frac{1}{2}$ " $\frac{3}{4}$ —	
til contribution	640 daler
til Celsingens Sterbhus	327 —
d 30 Maj: 1744 vttag i London 15 Pund,	
15 schillingar a 43 $\frac{1}{4}$	684
d 23 Julj: 1744 af Joh: Spieker 60 Pund	
Sterling på förslag til 45 $\frac{1}{4}$	2715
summa. 6516.	
d 11 Octob. 5 P: 5 Sh: a 46	241 $\frac{1}{2}$

Mullman & Sons, n: 13 igenom Frants Jennings

1743 d $\frac{2}{13}$ Sept, vttag floriner	500.
—— 12 Novemb: oms	500.
1744 d 21 Dec: vttag Hr Mackei i London 60 Pund	
Sterling lärer wara 46 daler a P. St.	2760 —

Bihang.

Bihang.

Diarium Spirituale § 4679. Oläst i Tafels upplaga, IV, ss. 33, 89; facsimile ibid., VII: 1, suppl. Sid. 48 af original-handskriften i oktav på K. Vetenskaps-Akademiens bibliotek.

4679 *Odor prunarum*

Swiska lucht, som de äro när de äro kokade, betyder nöje som ächta folck hafwa wid sammanlegandet, nemligen sielfwa nöje at allenast wara hos sin maka, ligga när den.

Diarium Spirituale § 4787. Oläst i Tafels upplaga, III: 1, ss. 111, 112; oläsligt facsimile ib., VII: 1, suppl. Sid. 218 af original-handskriften i folio på K. Vetenskaps-Akademiens bibliotek.

4787 Ärmkläde, hufwa, gaffel.

Ärmkläde betyder perceptions gáfwan in [och?] vtwärtes, och hufwan betyder vtwertes förståndz gáfwan, fruntimber hafwa den, och då den tages ifrån dem, mista de de vtwertes gáfworna, som och bewistes med det at de som taga sådant och fruentimbren mjsta den.

likaledes strumpor, skor, böxor, lifstykke klutar[?] mössa, hatt, signification tages af det som det bekläder

---

Diarium Spirituale § 5763. (Om yttersta domen 1757.) Oläst i Tafels upplaga, III: 2, s. 33; oläsligt facsimile ib., VII: 1, suppl. Sid. 413 af original-handskriften i folio.

5763 Största dehlen til monga millioner, som lenge continuerades, kommo ned för det de sågo ned, och samman-

fogades med de som andre woro, och vtom woro. Hwarigenom de sammanfogade sig med dieflar, tog förswar af dem, contraherade som med sine egne, fick lusta styra omkring sig, och giöra illa alle dem som de sågo wara vtan förswar; alle de hörde intet til bergen vtan de begifwit sig och tagit sitt hemwist der ibland dem som förr warit der, som warit beskedelige, hwilke att de intet skulle förföras nu woro borttagne af Herren och giömde på monge ställen: — Ja på några ställen, hafwa de som opkommit drifwit bort alla dem som förr warit der, och satt sig i ställe. — de som således opkommit, äro af den andre resurrectione, hwilcke ock blifwit nedkörde och bortbragte och de andre i stället, som ock alla de som blifwit döde som barn och opfostrade i andelifwet kommit i ställe, de der giöra novum coelum et novam terram.

Diarium Spirituale § 6027. Oläst i Tafels upplaga, III: 2, sid. 158; oläsligt facsimile ib., VII: 1, suppl. Sidorna 471, 472 af original-handskriften i folio.

6027 De conjugio inter keisarinnan i Ryssland och dela Gardie.

1. woro de tilsammans och gjorde bekanskap, hos hwarandra, och fingo för hwarannan tycke,
2. Sedan informerades hon om hans slecht, reste til derass societete hwarest de woro, til R: Ekebladz, til hwilcken god ingång war, och berömdes, sedan til Gref Fersen, men der war ingen ingång, och sades at dess andar woro sådane, at de wel intet nekade Gud, Gudz ord och Theologien, men doch intet tenckt derpå.
3. då förut skildes de lagardie ifrån sin fru, med hwilcken han i bland haft umgeuge, sedan sellan, doch refererade han til sygedrium, om divortium kunde hafwa rum hwilcke undersökte det, och funno at ingen likhet war uti affectionerne, och så blefwo de skilde.

4. Sedan talte kejsarinnan med sin företräderska, hwilcken då war med sin afledne man, och fantz intet wara af serdeles begrep, men berettades, at sedan hon kommit til styrelsen, och hon lärdt språket wel, har haft twenne hon i hemlighet rådfört, dem andra intet wetat af, och på derass [råd] resolveradt; wisades likasom de hade ingång på sidan, och der kommit op i en kammare, der ingen fick gå in; men sedan kommo de i någon onåd, och drogo sig undan, sedan rådgiorde hon uppenbarligen med flere.
- hon förtröt wel på hwad som skedt, men doch kunde hon dertil intet giöra.
  - hennes man war ganska begifwen på supande.
5. Sedan kom keissarinnan at tala med den Biskop i Luböck hwarmed hon warit förlofwadt, men hon fandt intet behag för honom, helst då ock syntes jemte honom ett fruentimmer af wackert ansichte, som war hans maitres, och den han mycket älskade, den han ei i werlden hade öfwergifwit.
- wistes sedan hwarest nu han war hemma, som war nedre uti helfwete, derest så [o: såg] illa ut, och han hade ringa syssla för sig, som der plägar wara. Hwarigenom tycket för honom förgick.
6. Sedan talte hon med en ifrån Holsten och Meklenburg, som friat, at se honom, men hon fant olikhet, och intet wille weta vt af honom, som hon ock giordt i werlden.
7. Sedan reste hon ut omkring, och kom longt ifrån sitt hemwist, då som det plägar ske, hon intet wiste hwarest hon war hemma, som ock hwilcken hon sielf war; på wägen mötte henne Gr. Delagardie, och beledsagade, begge okiände då, och då finge de återigen tycke för hwarandra, beledsagade henne omkring til en wäg som bar hem til. då de kommo af hendelsse at skiljas åt.
- andra gången reste hon också omkring, då jag intet såg hwad som hende

— tredje gången reste hon den vägen som första gången, och då jemwel ex providentia Domini mötte henne dela Guardie, och då sågo de, som ske plägar, at den ena hwar [o: war] bestemd för den andra, och holt wel af hwarandra, och fördes då hem, hwar til sin societet.

8. Keisarinnan kom at förestå den besta societeten af Ryssarna som har mycken kiärlek för henna; Ex Keissar Petter tog då afsked ifrån den societeten, hwart sedan han kommit wet jag ei; han hade 2ne förklädda Jesuiter hos sig, de så intagit hans sinne, at han intet kunde öfvergifwa dem, hwilcke hemligen sökte at föra honom til de Catholska.

— Delaguardie fick ock en wacker societet at förestå.

9. Den sista gongen, då hon beledsagades hem af de l: Gardie, då kom de laguardie til hennes palais, och wart emellan dem beslutit om giftermålet, war nog lange tilsammans

10. Då det war beslutat, sendes en Engel härifrån op til himmelen som war i wackra hwita kleder, at få derifrån en prestman, at wiga dem, som skedde allenast på det settet, at han frågade begge om samtycke, och när han det hördt, önskade han dem Gudz nåd och welsignelse, mehra intet, detta skedde d 5 Martij 1762.

[I margen:]

då reste han til henne 4 par hestar före, gran.

11. Sedan emottogs lyckönskningar, 1 af små barn, som fördes at tala i från himmelen, hwaraf hon blef så rörd, at hon gick ut i ett annat rum, och af himmelsk fegnad af derass tahl, gret, 2 då hon kom tilbakars kommo 8 stycken större barn, och gjorde en wacker lyckönskan. när de utgick, kyste hon dem alla 3. Sedan fullwexte, som dödt barn, och blifwit i himmelen opfödde. 4. sist kommo sådana i från Ryska nationen som ock blifwit opfödde i himmelen, och aflade sin lyckönskan.

12. Sist så hördes från himlarnes societeter, hwarefter annan ofwanfrån korta lyckönskningar, doch wackra i ordning efter provincierna der, som påstod nog lange, til 100de

eller 2 a 300, hwarefter annan, och woro monge som wille ännu lyckönska, men som det gick så länge ut på tiden, gjorde monge tillsammans en lyckönskan, och så vidare.

Hördes också en musique instemma i ordning med barnas affectioner som der warit.

13. Sedan gjordes måltid, som war prächtig, hwarwid woro 30 personer.
14. Sedan om morgonen, sedan de legat tillsammans, satte de sig i en wagn tillsammans, då såg jag honom ombytt, rödt riddarband, och då reste de til honom, enär de ditkommo, så war huset förbytt uti en skiönt palais, med monga rum, det han ganska förundrade sig öfwer. de gingo deromkring, skiönt öfweralt.
  - Sedan gingo de uti öfre wåningen, fant betienter som hörde til societeten, dem hon strax igenkende efter wahnligheten, och woro flere rum, derest ännu inge woro, ett sort teckn at societeten torde ökas.
15. Sedan kommo in någre som hade lof at göra repræsentationer, de der med wackra repræsentationer repræsenterade regeringen.
16. Sedan foro de til henne i det förra rummet
17. Deras kärlek blef så starck; at hon åstundade wara ett med honom jemwel til kroppen, som ock skedde, och funno sig wel vti det, at det kan ske, när det åstundas.
  - då syntes de lika som lyftas op ifrån högen.
  - kunna således wara ett, och wara 2 til kroppen, doch med ett ljf.
18. De la Gardie har warit af den hugen at altid tala om nyttiga saker discursive, så ock courant och vivide, som monge doch spiritualiter, och således tala af förstånd, och intet som sker af sola memoria.
19. Det wisades sedan, huru de äro som intet neka Gud, Gudz ord, och theologien, men doch intet tencka något derpå, fördes ned något til dem, hwilcka ganska mycket klagade sig, at de äro inwertes ärliga, och hafwa som in-

- wertes som aggar dem, de gifwa godt at äta, som då sades grädde och skiön mat, men det gör dem intet godt, alt godt werkar intet hos dem, efter hand gifwa de sig i något giöra, men så snart det är alt, så kotumer det igen. — de äta giärna pepparotz streng.
20. Sedan reste de omkring uti wagn uti societeten, at wisa sig, som sker i werlden.
21. Sedan syntes hon, och war hel wacker.
22. Emedlertid och sedan
23. Om Keisar Peter, at han förestod den societe, men let sig intala af 2 Jesuiter förklädde, som blef opteckt, de der hade communication med deras rådkammare öfwerst op i meridie, och han således tog afträde, och for neder til de semre af samma nationen, hon wille intet förfördehla honom, talte med honom, men han tog afsked af sig sielft.
24. Sedan kommo dr. Ulrica med sin gemähl, at giöra visit hos dem, han först talte med Ryska Keis: och wistes al höflichkeit; sedan dr. Ulrica först til Delagardie, och sedan til Ryska Keis: och gjorde sitt tahl, först simpelt och sedan inre och inre, som beswarades i ordning, och något widare.
25. Begge woro d 25 Martii in statu innocentie tilsamman och gingo omkring, och sågos af monga omkring såsom små Barn;
- Sedan fick och Lud. XV Rex[?] också wara in statu innocentie, och syntes han andre såsom barn af 5 a 6 åhr, och gick in til lupen, som ffydde bort, och til ett Lejon, och satt sig der, som kastade sig om ifrån

Diarium Spirituale § 6035. Det på Svenska skrifna oläst i Tafels upplaga, III: 2. sid. 163; facsimile ib., VII: 1. suppl. Sid. 475 af original-handskriften i folio.

6035 *Status spiritualis qualis est respectu ad statum naturalem.*

Status spiritualis in quo sunt omnes spiritus et angeli, innumerabilia habet, quæ non cadunt in ideas naturales, et

inde non exprimi possunt, hoc scilvi, sed usque non potui describere, nunc datum est scire qualis ille status est,

1. sit exemplum, man wet at skilnad är emellan könen, qwin och mans, denna skilnaden förmercka de med sina varietates. —
 — ja samma skilnad faller in i alla ideer, uti gestus, i tahl, och alt sådant kan exprimeras lingva spirituali.
 — samma skilnad faller in uti decoramenter uti husen, at man kan se af dem at der är betydande könet, —
 — sammaledes wisar det sig vti det som vtantils är, så at man kan se at det liknar arten af det könet.
 — sammaledes vti hwart meuble uti hus, och så i alt som tenckes och ses.
2. Hwarföre ock alla kamrar i hus äro så formerade med fenster, och alla der warande meubler efter derass bruk, efter hustrurs, efter mans, efter jungfrurs, efter barns, efter drengars, sammaledes decoramenter i tak, wid fenster, på dörrar, så at det och det faller strax in til hwad behof,
3. alla affektioner, passioner, goda och elaka effigieras likaledes,
 — och det med alla sina varieteter in specie, så hwar species har sitt serskilt
 — och alt sådant kan oendeligen varieras, och då behålla sin likhet in communi,
4. Sammaledes conjunctionerna emellan affectioner, med oendeligt mehra.
5. Sammaledes i alt hwad man tencker ifrån det ena til det andra som til exempel difficulteter, faciliteter, beswären, begiären, nyttorne, med alt annat, de kunna tenckas i redighet, de kunna opskrifwas, de kunna optecknas, de kunna i pricka effigieras ad visum och ses.
6. alt sådant kan intet inkomma in ideas cogitationis naturalis, derest icke rationale har sin existence af spirituali.
7. variationerne af alt som ses, äro ock relativa efter situm ad plagas, hwarföre ock hwar och [en] weta sina stellen och sittaa —

På sista sidan af *Diarium Spirituale*, sista delen i folio, finnes följande egenhändiga anteckning af Swedenborg (icke omnämnd i Tafels upplaga).

[E?]: B). opwigla Nordencrantz, bewist med bref - - - -
til - - -

- opwiglas Brita Behm, tilstådt af henne och erkendt.
- wistes huru med drab:[anten] stierncrona skulle talat, som ei så skolat bifalla [?] om at döda mig. — nogot tilförene med Reutercrona, hwars sphaera af mig kiendes, som den som wille döda mig, hel starck
- öfwertygad med några prof at han deht i sterbhus, och giordt orett efter wenskap och mutor, vtan conscience.
- med någon om den mö som han förgiör, den han solt, tagit för sig, tenckt opp
- förra tiden wille låta köra ned mig på isen, anstalt
- omgådz med dödande tankar, så lenge han hollit vti, at jag haft $\frac{1}{2}$ starbo
- öfwertygad at wille ophissa Brita Behm at om axmars[?] dehl begynna process;
- Hatet som han haft wistes med en Vipersoppa, som gafs mig i sömnen, der[e]st helt swart war. Sedan med en vddwass knif wid dess sida.

talat med stöken och Fahlfors at föra mig på andra sidan siön at giöra af med mig, men förgefwes. 2 med Daniel om sådant, men förgefwes, 3 med til en annan i starbo by at hafwa mig i skogen. 3. sökt efter mig der men för folcketz syn intet tohlas. 4. haft i anslag och wilja at sticka knifwen i bröstet, 5. klädt sig vt i drengkläder sökt efter mig sielf vte. 6. taladt med den och sedt den hemma hos sig som blifwit s[k]ickad [?] neder [?] at taga lifwet af mig, 7. hon lagt spinlar i kött, hwaraf jag gaf op galla.

Pro memoria (*Från 1771.*)

On se flatte d'auoir par le moyen de Monsieur de Suedenborg des nouvelles de ce qu'est devenu un prince de Saxe Coburg Salfeldt, nommé Jean Guillaume, qui s'est perdu l'année 1745, sans qu'on ait pû auoir la moindre connoissance de son sort. on ne mande aureste ni son age, ni rien qui puisse d'ailleurs regarder son personnel.

Härom kan ingen komma i någon ehrfarenhet, emedan de sielfwe intet weta huru de dödt eller omkommit i werlden ty döden för dem är ei som en död, utan som en ingång i andra lifwet, och en continuation af det förra, och deraf i full tro och tancka, at ingen död är till; hwarföre at fråga någon om dess affärd ifrån denna werlden, synes dem som en fråga om en sak, som intet kan wara hendt. Dessutom är swårt att antreffa en, som för 27 åhr sedan är afleden, han är redan fast uti en Societet, uti hwilcken är mig swårt at inkomma; at fråga Änglarne derom, så hafwa de ei heller en sådan kunskap, och at fråga Herren Christum sielf derom, är en för ringa sak. J öfrigit önskar jag Herrens welsignelse.

Åfvanstående fråga är på en främmande Ministers begjæran skrifwen af R: R: Grefwe Rudenskjöld. Assessor Emanuel Suedenborg har med egen hand tecknat det ganska märkvärdiga svaret.

[Originalt, ett qvart-blad, tillhör Engeströmska biblioteket i Stockholm. Den sista anteckningen är af excellensen *Lars von Engeström.*]

Om Hästens betydelse och om Hieroglypherna. Efter originalet i Engeströmska biblioteket.

Quoniam non potest non hodie apparere sicut alienum, quod Eqvus significet Intellectum veri, et in opposito sensu ratiocinia sicut ex intellectu confirmantia falsum, velim adhuc plura e Verbo loca, ubi nominatur Eqvus, adducere, quæ

sint hæc »Num contra Mare excandescentia tua, Jehovah. quod eqvites super Eqvis tuis, Currus tui salus, calcasti Mare Eqvis tuis, lutum aquarum» Habak: III: 8. 15. »Ungulæ Eqvorum Jehovahæ sicut rupes reputantur» Esaj: V: 28. Præ increpatione tua obdormivit et Currus et Eqvus, Psalm: LXXVI: 6. 7. Evertam thronum Regnorum, ac evertam Currum et Eqvitanes in eo, ac descendant Eqvi et Eqvites eorum, Hagg: II: 22. Exscindam Eqvum ex Hierosolyma, contra loqvetur pacem gentibus, Saah: IX: 10: in his locis per Eqvum significatur Intellectus veri Ecclesiæ, per Currum Doctrina inde, ac per Eqvitanes et Eqvites illi qvi in intellectu et doctrina ex Verbo sunt. Adhuc evidentius ex his »Congregate vos e circuitu super Sacrificium meum, satiabimini super mensa mea Eqvo et Curru, sic dabo gloriam meam inter gentes» Ezech: XXXIX: 17. 20. 21. »Congregamini ad Cœnam magnam Dei, et comedites carnes Eqvorum et Sedentium super illis, Apoc: XIX: 17. 18; agitur ibi de Nova Ecclesia a Domino instituenda, et quod tunc aperietur intellectus Verbi, ac instruentur in Doctrina veri inde, quid alioqvin forent nisi ludicra, quod satiarentur super mensa Domini Eqvo et Curru; et quod comederent carnes Eqvorum et Sedentium super illis. Præter allata patet significatio Eqvi et Currus ex his »Accinge gladium tuum, Potens! conscende, Eqvita super Verbo veritatis» Psalm: XLVI: 5. 6. Cantate, extollite Eqvitantem super nubibus» Psalm: LXVIII: 5. Jehovah Eqvitans super nube, Esaj: XIX: 1. 2. Psallite domino Eqvitanti super Cælo cæli antiqvitatis, Psalm: LXVIII: 14. Deus Eqvitavit super Cherubo, Psalm: XVIII: 11. Tunc delitiaberis in Jehovah, et Eqvitare te faciam super excelsa terræ, Dentr: XXXII: 12. 13. Eqvitare faciam Ephraim» Hosch: X: 11: per Eqvitare in illis locis significatur instruere et instrui in veris doctrinæ, et sic sapere; per excelsa terræ significantur sublimia Ecclesiæ; et per Ephraim etiam significatur intellectus Verbi. Similia per Eqvos et Currus significantur, per Qvatuor Currus exeuntes inter montes aris et per qvatuor Eqvos

illis alligatos, qui erant rufi, nigri, albi et grandinati; qui etiam vocantur spiritus, et dicuntur exivisse a stando juxta Dominum totius Terræ, Sach: VI: 1 ad 8. 15. Similia etiam per hæc »Cum aperuit Agnus sigilla libri, ordine exiverunt Eqvi, primo Eqvus albus, secundo Eqvus rufus, tertio Eqvus niger, et quarto Eqvus pallidus, Apoc: VI: 1 ad 8; per Librum, cujus sigilla Agnus aperuit, intelligitur Verbum, quod inde non aliud exire potuerit quam intellectus ejus, patet; quid alioquin foret, quod ex Libro aperto exirent Eqvi. Qvod Eqvus significet Intellectum veri, et Currus Doctrinam, constat ex iisdem in sensu opposito nominatis, in quo Eqvus significat Intellectum per ratiocinia falsificantem vera, et Currus doctrinam seu hæresin inde, ut in sequentibus »Væ descendentibus in Ægyptum pro auxiliis, et super Eqvis innituntur, et non respiciunt ad Sanctum Jsraelis, nam Ægyptus homo et non Deus, et Eqvi ejus caro et non spiritus, Esaj: XXXI: 1. 3. Pones supra Jsraelem Regem, quem elegerit Jehovah, modo non multiplicet sibi Eqvos, ac reducat populum in Ægyptum ut multiplicet Eqvos, Deutr: XVII: 14. 15. 16; hæc dicta sunt, quia per Ægyptum significatur naturalis homo, qui per ratiocinia ex sensibus corporis pervertit vera Verbi, quid alioquin, quod Eqvi Ægypti caro et non spiritus, et quod Rex non multiplicaret eqvos, hoc est, falsa religionis. »Aschur non servabit nos, super Eqvo non eqvitabimus» Hosch: XIV: 4. Hi in Curru, et illi in Eqvis, nos vero in nomine Dei nostri gloriabimur» Psalm: XX: 8. 9. Mendacium Eqvus ad salutem, Psalm: XXXIII: 17. Dixit Sanctus Jsraelis, in fiducia erit virtus vestra, sed dixistis non, super Eqvo fugiemus, et super Veloce eqvitabimus, Esaj: XXX: 15. 16. Ponet Jehovah Judam sicut Eqvum gloriæ; pudefient eqvitantes Eqvis, Sach: X: 3. 4. 5. Adducam contra Tyrum Regem Babelis cum Eqvo, et cum Curru, et cum Eqvitibus, præ abundantia Eqvorum obteget te pulvis eorum, præ voce Eqvitis et Currus commovebuntur muri tui, per ungulas Eqvorum suorum conculcabit omnes plateas tuas» Ezech: XXVI: 7 ad 11; per Tyrum in Verbo

significatur Ecclesia quoad cognitiones boni et veri, et per Regem Babelis falsificatio et prophanatio illarum, inde est quod hic dicatur venturus cum Eqvo et Curru et Eqvibus, et quod præ abundantia Eqvorum obteget pulvis eorum. Væ Urbi sangvinum, tota mendacio plena, et Eqvus hinniens et Currus saltitans, Nah: III: 1 ad 4; per urbem sangvinum significatur doctrina ex falsificatis veris Verbi: præter aliis in locis, ut Esaj: V: 26. 28. Jerem: VI: 23. Cap. VIII: 16. Cap: XLVI: 4. 9. Cap: L: 37. 38. 43. Ezech: XVII: 15. Cap. XXIII: 5. 20. Habak: I: 6. 8. 9. 10. Psalm: LXVI: 11. 12. Psalm: CXLVII: 10. Intellectus veri Verbi falsificatus et deperditus etiam significatur per Eqvum rubrum, nigrum et pallidum, in Apoc: VI: 4. 5. 8. Cum itaqve Eqvus significat Intellectum veri, et in opposito sensu Intellectum falsi, patet quare est Verbum in sensu spirituali.

Notum est, quod in Ægypto fuerint Hieroglyphica, et hæc inscripta Columnis, ac parietibus Templorum, etc: et quod non aliquis hodie sciat, quare res per illa significatæ sunt; illa non fuerunt aliud quam Correspondentiæ naturalium et spiritualium, quibus Ægyptii plus quam alii populi in Asia suo tempore studuerunt, et secundum quas vetustissimi in Græcia suas Fabulas conscripserunt; stylus antiquissimus nec fuit alius: his hoc novum addam, quod omnia quæ in Mundo spirituali coram Angelis et Spiritibus apparent, sint unice Correspondentiæ; propter quam causam tota Scriptura Sacra per Correspondentias scripta est, ut per illam, quia talis, conjunctio hominum Ecclesiæ cum Angelis Cæli esset. At quia Ægyptii, et cum illis alii in Regnis Asiæ cæperunt Correspondentias illas vertere in Idololatrias, ad quas filii Jsraelis proni erant, ideo vetitum his erat revocare illas in aliquem usum a seipsis, ut clare patet ex Primo præcepto Decalogi, ubi hæc, »Non facies tibi Sculptile ullius figuræ, quæ in Cælis superius, et quæ in terra inferius, et quæ in aquis subter terram: non incurvabis te illis, neque servies illis, quia Ego Jehovah Deus tuus, Deutr: V: 8. 9, præter pluries alibi: ab eo tempore Scientia correspondentiarum

obliterata est, et successive in tantum, ut hodie vix sciatur quod fuerit, et quod aliquid sit. Nunc quia a Domino instauranda est Nova Ecclesia fundanda super Verbo, quæ per Novam Hierosolimam in Apocalypsi intelligitur, placuit Domino illam Scientiam revelare, et sic aperire Verbum quæle est interius in suo sinu, h. e. in sensu spirituali; quod factum est per me in Arcanis Cælestibus Londini editis, et deinde in Apocalypsi Revelata Amstelodami. Quoniam Scientia illa correspondentiarum fuerat antiquis Scientia scientiarum, et inde Sapientia, interest ut aliquis e vestra Academia isti scientiæ operam impendat, quod fieri imprimis potest ex Correspondentiis in Apocalypsi Revelata detectis et ex Verbo demonstratis: hoc si ex optato est, *volo Hieroglyphica Ægyptiaca, quæ non aliud sunt quam Correspondentiæ, evolvere, et in publicum dare; quod nec fieri potest ab aliquo alio.*

Em: Swedenborg.

Bref till K. Vetenskaps-Akademien. Efter originalet i dess förvar.

Kongl. Wetenskaps Akademien!

Det åligger mig nu at till Kongl: Akademien ingifwa en här hos följande Methode at finna Östra och Westra Lengden til Siös och til Landz igenom Månan, den jag låtit utkomma i Amsterdam; och emedan den är den enda, som låter sig giöra igenom Månan, will jag följande berettelsse derom framgifwa. — Då den war af trycket utkommen, sende jag deraf Exemplar til Haag och till Academierna i Holland och Tysland, som ock til Köpenhamn; och sedan til den Kongl: Wetenskaps Societeten i Paris: och då jag war ankommen til London, anmålte jag den til Mjlord Morton Presidenten af Societeten derstedes, som skedde den 19 Maj: innewarande åhr, hwilcken berettade mig, at den 24 derpå följande Maj: skulle Board of Longitude, det är en Commission af utsedde Lärde, uti Ammiralitetz huset sammanträda och besluta om

det af Hr Harrison angifna Uhrwercket at finna Longitudines ~~v~~locorum til Siös; då jag ock mig instelte, och öfverlemnade 10 Exemplar af detta; dem Secreteraren emottog, framwjste, och lade på bordet: och emedan de förmente at ingen Methode igenom Månen wore til finnandes, så resolverade Commissionen samma dag d 24 Maj: för Hr Harrison at undfå det utlofwade Præmium. — Sedan detta war skedt, har jag förnummit at åtskillige Lärde Astronomi hafwa denna Methode hos sig gillat, och nu utarbete Ephemerides at ställa den uti wercket, som ske kan hwar natt til 1. 2 a 3 gånger då månen tillika med stiernorne äro synliga, och så snart de Ephemerides äro, gjorde, får man finna dess richtighet.

Betreffande säkerheten och möjligheten af det angifna Uhrwercket at finna Longitudines locorum til Siös, hwilcket den omförmelte Commission i London har approberadt, lærer tjden utwjsa och utröna, helst då Holland, Franckrike och Hispanien, med egne Skeppare, derest Autorn af Uhrwercket sielf intet är närwarande, det komma at bepröfwa, i synnerhet af dem som fara til Ostindien.
Stockholm d 10 Sept: 1766

Em: Swedenborg

Anteckning om andliga dyrbarheter.

1. Ett wackert rödt Skåp, bestående af 5 rader, 5 lådor i raden.
2. En wacker klädning — en wacker mössa.
3. En liten Crona med 5 små diamanter uti, som brukas i himmelen på ena sidan på hufwudet.
4. En liten skiön roos med en helt lysande diamant uti. hwilcken sedan sattes uti en gullring.
5. En Caraph eller smycke på hufwudet.
6. Ett halsband af diamanter
— En pendent af gull och en diamant uti.

7. Armband af diamanter.
8. Örhengen, hwardera af 3 diamanter på sidorne.
9. En ask i en låda, hwaruti äro lysande Chrystaller betydande regeneration in æternum.
10. Något dyrbart uti handen, som lades uti en wacker ask d 28 Nov: 1770.
11. En pendent af en jouvel forme, hwaruti en wacker diamant.
12. En wacker hatt för mig.
13. Ett kosteligt, som af andar intet kan ses, utan allenast af Englar, d 28 Maj: 1771.
En kiepp med wacker Gullknapp, d 13 Aug: 1771.

[Denna egenhändigte anteckning är skrifven på permen till ett exemplar af *Vera Christiana Religio* 1771, tillhörande bokhandlaren H. KLUMME i Stockholm.]

Anmärkningar.

De här anförda ändringar, tillägg och utstrykningar äro Sw:s egna, och alldeles samtida med den öfriga skriften.

Sida.

- 1 Reseanteckningar af SWEDENBERG för åren 1733, 1736—1738 äro, ehuru utan tillgång till den svårläsliga original-handskriften, utgifna af TAFEL 1840, 44. En ny upplaga, befriad från de många läse- och glömskefel, af hvilka den enda nuvarande lider, lär förberedas.
- 3:e stycket. Det rätta namnet *Badenthor* står icke i handskriften; ser der snarare ut som *Banerthor*, hvilket är felaktigt.
- 2 Fortsättningen af reseanteckningarna, antingen den blifvit nedskrifven eller ej, kan icke ha varit vidlyftig, då endast återstod att förtälja resan från Harlingen till Haag, der SWEDENBERG qvarstannade till den 1:a Maj 1744, med undantag af en utflygt till Leiden och Amsterdam den 23—25 April samma år.
- 3 § 1—7 tyckas innehålla korta antydningar om drömmar, hvilka Sw. haft innan han företog sig att öfver dem föra ordentlig anteckningsbok.
Af förteckningen öfver Sw:s till K. Vetenskaps-Akademien år 1772 lemnade handskrifter är det bekant, att han redan under åren 1736—40 upptecknat några drömmar på 5 quartblad i ett vidlyftigare mscer., hvilka dock nu mera antagligen icke finnas i behåll. Bladen uttogos nemligen ur bandet och lemnades i familjens vård; men då de förmodligen voro af samma art som de här meddelade, kan man ej undra om de blifvit förstörda, afsigtligt eller genom vanvård. De äro förgäfvnes efterspanade vid olika tider.
- § 8—11 äro iakttagelser öfver det nybörjande, förändrade yttre och inre tillståndet. Särdeles märkliga äro

- Sida. www.libtool.com.cn
 äro de som angå »hufvudpassionen,» hvartill bjerta be-
 lysningar ofta förekomma i det följande. De af Sw:s
 alla biografer gjorda uppgifter om ett motsatt förhållande,
 kunna således anses giltiga blott för tiden efter 1743.
 [Jfr Sw:s anteckningar från senare tider, såsom *Diarium
 Spirituale* på många ställen, t. ex. 1663, 3122, 3189,
 3194, 3895, 3922, 4575, 4679; *De amore conjugiali et
 scortatorio*, t. ex 44, 51, 52, 451, 505, 512.]
- 4 De egentliga drömmarna begynna här; × emellan två
 data betecknar natten.
- 5:te stycket, 4:e raden. Ordet *der* är osäkert; möjligen
 är det utstruket.
- 6 5:te raden. *ratio* ändradt från *homo*
- 7 3 × 4 April. *Påska* ändradt från *Pingsttag*
- 8 sista raden. 9 4:de raden. *Er. B.* kan också be-
 tyda *Eric Benzelius*.
- 11 2:a stycket, 10—12:e r. *då medan* — *wille säga*
 är ett tillägg.
- 12 5:e, 6:e raden. *eller gör* — *nåd dertil* är ett tillägg.
- 11—12 SWEDENBORGS första uppenbarelse skedde, till följe
 af denna anteckning, den 7 April 1744 i Haag; den
 ett år senare i London inträffade var således högst
 den andra i ordningen.
- 13 4:de raden. *wid pass 30* ändradt från *30 a 50*
- 15 6:e stycket, 2:a raden, *andens bewis* ändradt från
sielens bewis
- 17 9:de raden. *det faseliga* tillagdt.
- 10:de raden. *ja ock* — *synden* är ett tillägg.
- 4:e " nerifrån. *hirtade* är en provinsialism,
 liktydig med *åtrade*.
- sista raden. *proximum* eller *remotum* är ovisst.
- 18 2:a " *den* — *hendren* är ett tillägg.
- 2:a " nerifrån. *hyser mycket högmod* ändradt
 från *är full med högferd*
- 20 8:e raden. *innerliga* och *werckeliga glädien* ändradt
 från *segnaden*
- 15:e raden nerifrån. *drift* ändradt från *kraft*
- 10:e " " *det stånd* ändradt från *den gradu*
- 21 2:a stycket, näst sista raden. *sin oendelige* tillagdt.
- 22 3:e stycket, 3:e raden. *kom det intet igen* ändradt
 från *öktes det intet*

Sida.

- 23 sista stycket, 3:e raden. *mente* ändradt från *dömde*
- 26 5:e raden. *tweenne* ändradt från *en*
- 2:a stycket, 2:a raden. *liusare* och utstruket framför *rödliausare*
- 2:a stycket, 3:e raden. *giöra werckeligen etc.* ändradt från *giöra gull eller det som gådt är*
- 2:a stycket, 5:e raden. det mellersta *at* är felaktigt skrivet två gånger.
- 28 4:e stycket. 3:e raden. *gick* ändradt från *flög*
- 30 3:e " 8:e " *först* [egentl. *forst*] *dettes* skall kanske betyda: *först såsom, i egenskap af, skulder?* Ett på samma rad straxt efter *jag*, utstruket *sedan* har kanske varit ämnadt att motsvara ordet *först*, då tankegången här plötsligt omkastades. *Nicolaus Nicolai* är väl endast en fantasifigur; med Nicolaiternes stiftare inpassar han icke.
- sista orden på sidan *kastades* — *helfwetit* är ett tillägg.
- 31 4:e, 5:e raden. *doch hade* — *kommen* är tillagdt.
- 5:e stycket, 1:a raden. *hemma* utstruket före *hos*
- 32 5:e " 3:e " Efter *fant at* har *först* stått: *då vår Herre den hög*
- 33 4:e raden. *in prologo* 3: till *Regnum Animale*
- 34 6:e " med *Saxarne* tillagdt.
- 35 2:a stycket, 4:e raden. *nefwentanckar* förmodligen lika med *nebentanckar, bitanckar*.
- 40 1:a raden. *såg* ändradt från *sade*
- 2:a, 3:e raden; 2:a stycket, 7:e raden; 3:e stycket, 3:e raden. Jemför berättelsen om uppenbarelsen i April 1745 ("ät ej så mycket"), *Diarium Spir.* 397, samt *Cunos Aufzeichnungen* (1768) sidan 44. *Curerat pelliculam* = "smort kråset."
- sista stycket, 1:a raden. *Marslandzkuten* möjligen = *Maaslandsskuiten, trekschuit från Maasland?*
- sista stycket, 2:a raden. *Maj* ändradt från *April*.
- 42 1:a stycket. Sw. hade således redan då vanan, att i fremmande land bo hos fattigt folk.
- 43 3:e stycket. *Moravianerne* förekomma sedermera på många ställen i *Diarium Spirituale*.
- 45 1 × 2 Juli, 8:de raden. *bröstat* och en utstruket efter *såg*

Den 2:a Juli skref Sw. på fortsättningen af *Regnum Animale*, om sensationerna, och antecknade der:

Sida.

- »Propter hæc accidebant mihi mirabilia ista nocte inter 1 et 2 Juli» samt vidare: »Hæc quæ scripsi prænuntiata mihi sunt mirabiliter, vide somnum Juli 1 et 2. Scripsi Juli 2.» Se TAFELS upplaga, IV, sid. 202, VI: 2, sid. VIII, samt WILKINSONS biografi öfver Sw., sid. 85.
- 46 3:e stycket, 3:e raden. *in continuo oestro amoris* = i ständig kärleks yra.
- 3:e stycket, 7:e raden. *som* är skrivvet 2 gånger.
- 47 14 × 15. BRITA BEHM var SW:s moster, född 1670, gift 1684 med Prof. JOHAN SCHWEDE, enka 1697, död 1755. Jemför sidan 72.
- 49 29 × 30, 4:e raden. *i armarne* tillagdt. 8:e raden. *såjas* tillagdt. 10:de raden. *få vara instrument at* tillagdt. 11:e raden. *står* ändradt från *är*; *allenast* tillagdt.
- 52 3:e raden. *andre* kan möjligen också vara *onde*
- 4:e stycket, 2:a r. *med ett belte* utstruket före *i ganska*
- 53 29 × 30, 5:e raden. *andre* kan möjligen också vara *anden*
- 55 3:e raden. *Gud igenom Christum* ändradt från *Christus*
- 57 12:e » framför *wiste* står ett (halft?) ord *te* eller *to*
- 58 2:a raden nerifrån. hds. har oriktigt *betydder*
- 60 20 × 21, 1:a raden. *jag war om aftonen* utstruket framför *dagen*
- 20 × 21, 2:a raden. meningen har först varit: *fant jag hos mig hafwa*, men straxt blifvit ändrad; *hafwa* är utstruket, men *hos* kvarstår orätt.
- 62 sista stycket. Ett tredje sådant *deliquium* är utan tvifvel den af SW:s vän SPRINGER omnämnda vanmagten. Se TAFELS *Urkunden*, 1, sid. 166.
- sista stycket, 6:e raden. I hds. står oriktigt *ansichtot*
- 63 1:a » Jemför sidan 42, sista stycket.
- 64 Af några räkningar och qvittenser i Engeströmska biblioteket, jemte Sw:s egna ord här ofvan sid. 17, synes att hans förmögenhet måtte hafva varit betydlig. Jfr. äfven sid. 72 om Starbo och processen med BRITA BEHM.
- 69 § 18. *courant och vivide* äro osäkra; de två första orden tillagda.
- 66—70 I öfverstekammarjunkaren, greve C. J. EKEBLADS journal (handskrift på Kongl. Biblioteket) finnes för den 16 Juni 1762 följande anteckning:

Sida.

- »Assess: Svedenborg var der [i Kungstrågården], och hvilken förtelgde om Ryska Keisarinnans giftermål med min MorFar i Paradiset hvilket jag lämnar i sit värde.»
- Brudgummen var således EKEBLADS morfar MAGNUS JULIUS DE LA GARDIE, † 1741; bruden var den nyligen (Jan. 1762) afidna kejsarinnan ELISABETH.
- 70 5:e raden. *pepparotz streng* = *pepparrotskött*.
- 72 *Starbo* en gård i Uppland; tillhörde redan J. SWEDBERG.
- 73 4:e raden. Ordet *Salfeldt* är tillagdt af annan hand, statssekreteraren M. BENZELSTJERNAS. — Den 19-årige prinsen JOHAN WILHELM uppgifves, så väl i samtida som yngre källor, hafva dött den 4:e Juni 1745. — Papperet är förut aftryckt i *Allmänna Journalen* för den 13 Okt. 1813, med felet demande för ne mande och 77 år för 27.
- 2:a stycket, 1:a raden. Efter *ehrfarenhet* står *ifran himmelen*, men är åter utstruket. 4:e raden. *deraf ändradt från derjemte*.
- 73—77 Denna skrifvelse är tryckt i Engelsk öfversättning, London 1824, och som bihang till *the White Horse*, London 1841. Sw. skickade sjelf originalet till D:r HARTLEY; för så vidt han ej utskrifvit två exemplar har det sedan kommit till Sverige. I *Handlingar rörande Skandinaviens Historia*, IX, sid. 314, äro de sista raderna aftryckta; likaså i TAFELS *Urkunden*, III, s. 96, med uppgift att skrifvelsen skulle vara ställd till K. Vetenskaps-Akademien i Stockholm, hvilket dock ej synes vara troligt.
- 76 11:e, 10:e rad. nerifrån. *ut per illam — cæli esset* är tillagdt i kanten.
- 77 10:e, 11:e raden. Första meningen har varit: --- ut *e vestra Academia aliquis eligatur qui isti* ---
- 11:e—13:e raden. *quod fieri — demonstratis* är utstruket, men åter inprickadt.
- 79 CARL DELEEN, som förut egde exemplaret af *V. C. R.*, berättade (ironiskt?) att Sw:s arfvingar förgäfves eftersökt dessa dyrbarheter. — En lång lista öfver mera materiela sådana, tillhörande Sw. 1770, finnes i Engeströmska biblioteket.

Swedenborgs drömmar meddelades först såsom en historisk urkund, utan några deraf föranledda omdömen. Då denna upplaga deremot föregås af reflexioner i Swedenborgisk anda, torde det vara billigt att betraktelser från opartisk ståndpunkt få följa i slutet och någorlunda återställa den rubbade jernvigten. En uppsats som varit synlig i Aftonbladet, må därför här finna plats.

Swedenborgs drömmar 1744.

Manuskriptet till dessa drömmar utgör egentligen en anteckningsbok, förd af Swedenborg under en resa till och vistelse i Holland åren 1743 och 1744. De egentliga reseanteckningarne äro dock få och största innehållet utgöres af beskrifningar på åtskilliga besynnerliga drömmar, som Swedenborg vid nämnde tid hade. Efter uppteckningen af hvarje sådan dröm bifogas vanligen uttrycket: »Detta torde betyda», eller äfven: »Detta betyder», och hvarpå följer ett slags utläggning af drömmen, som förefaller den fördomsfrie läsaren fullkomligt godtycklig, men hvari man redan spårar första uppränningen till Swedenborgs sedermera utvecklade s. k. korrespondenslära. Swedenborg yttrar äfven, att hans hufvudpassion varit för det andra könet, och i många af drömmarna förekomma fruntimmersfigurer och beskrifningar på scener af ett högst orent innehåll. Efter en dylik, i de minsta detaljer högst vidrig, beskrifning säger Swedenborg vid reflexionen häröfver endast, att dylikt i verldsligt afseende vore impurt, men i sig sjelft purt. På flera ställen beklagar sig författaren öfver att hela dagen vara förföljd af fasliga tankar, från hvilka han ej kunde blifva fri annat än för något ögonblick, då han med innerlighet anropade Herren Christus och tog sin tillflykt till hans kors. Dessutom förekomma äfven på andra ställen böner och uttryck, tillkännagifvande en djupare religiositet, äfvensom på ett ställe en dröm förekommer, deri Herren sjelf uppenbarar sig, och Swedenborg tager denna dröm helt naivt för en omedelbar gudomlig uppenbarelse. Sjelf tyckes

dock Swedenborg ännu ej ansett dessa sina nattliga drömmar för annat än verkliga sådana, och betraktar de deri uppträdande personerna såsom blott fantasibilder; men då märke lägges till tidpunkten för desamma, hvilken inträffade endast ett år förrän Swedenborg ansetts hafva haft sin första uppenbarelse till följe af hvilken han sedan offentligen uppträdde som andeskådare, så inses lätt att dessa drömmar varit liksom en öfvergång till den egentliga andeskådningen. I skriften nämnes äfven, att Swedenborg några år förut också upptecknat drömmar; men handskriften öfver dessa har ej kunnat återfinnas.

Äro nu dessa drömmar så märkvärdiga, som Swedenborg tyckes vilja anse dem? Visserligen icke. En sömn, störd af mer eller mindre lifliga, oroliga och fantasirika drömmar, hör så litet till det ovanliga, att kanske mängden af till mognare år komna personer någon gång under sin lifstid varit deraf besvärade. Ett dylikt drömligt tillstånd är vanligt icke allenast i många kroppsliga sjukdomar, utan äfven när själen af en eller annan anledning befinner sig i öfverretadt tillstånd. En sådan öfverretning kan uppkomma genom öfveranstängning i studier, genom sorg eller bekymmer och icke minst genom häftiga passioner. Sålunda drömmar tjuften företrädesvis om stöder, mördaren om blod och mord, den girige om penningar, spelaren om spel och den okyske om sinnliga njutningar o. s. v. Det är i detta afseende som en särskilt uppmärksamhet bör fästas vid drömmen, att den liksom upptäcker för människan de oftast mest fördolda gömslorna i dess inre, och om man ej i enskilda fall kan tillräknas drömmarnas beskaffenhet, är man dock så till vida ej utan skuld, som ett oftare förekommande af samma synder i drömmen ej gerna är möjligt, utan att själen i vakande tillståndet derät har sin riktning.

S. har ej härvid fäst det minsta afseende, då hans oreña drömmar ej det ringaste bekymra honom. För öfrigt äro drömmar af gammalt ansedda att ej vara utan bety-

delse, hvarföre drömyderi också blifvit idkadt i alla tider och äfven förekommer i bibeln. Men denna drömmarnes särskilda betydelse hör dock endast till undantagen och i allmänhet kunna de endast anses såsom betydelselösa foster af vår, äfven under sofvande tillståndet, ständigt verksamma inbillning. Alldeles orimligt är det att såsom S. vilja fästa en särskildt betydelse och utläggning af hvarje dröm, och denna af den mest godtyckliga beskaffenhet.

Det kan ej förefalla särdeles förvånande, att S. varit särskildt hemsökt af oroliga drömmar, då dels hans ovanliga verksamhet som tänkare och skriftställare lätt kunde föranleda en själskrafternas tillfälliga öfveranstängning, dels den omtalta hufvudpassionen och de ofta omnämnda fasliga tankarne tillkännagifva en öfverretning af annan natur, hvilkas gemensamma resultat voro de besynnerliga drömmarne. Hade S. under detta tillstånd rådfrågat en läkare eller blott en vanlig förståndig människa om sina drömmar, skulle denna gifvit honom det enkla rådet att först genom någon hvila söka återställa själskrafternas rubbade jemnvigt och för det andra genom bön och kristlig kamp söka blifva herre öfver de fasliga tankarne. Hade detta skett, så är mycket sannolikt, att drömmarne upphört och S. fortfarit att som dittills vara en berömd lärd, men ej hunnit till den sedermera tillkomna tvetydiga äran af profet och andeskådare. Den annars så lärde och snillrike mannen förbisåg dock denna enkla utväg och fördjupade sig i stället i grubblerier öfver sina drömmar, och resultatet blef det af alla kända. Anmärkningsvärdt är att den, som litet seduare uppträder med de höga anspråken af profet och särskildt meddelare af gudomlig uppenbarelse, ännu så kort förut är så litet ren, att han ej alls kan styra sina tankar, till hvilken punkt många enfaldiga kristna hunnit; ehuru vi visserligen medgifva, att denna beherrskning af tankarne är ett ganska svårt problem och väl aldrig lyckas utom på den rent kristliga vägen. Ibland drömmarne förekomma, såsom förut nämnt är,

äfvén en, der S. tyckte sig vara i Guds egen närvaro, och denna dröm tager S. helt enkelt för en omedelbar gudomlig uppenbarelse. Det är dock icke ovanligt, att personer, som ofta sysselsätta sig med djupa religiösa betraktelser, och detta gjorde onekligen äfvén S., understundom i sina drömmar tycka sig förnimma Guds omedelbara närvaro, och om sådana drömmar i sig sjelft väl alltid äro anmärkningsvärda, så äro väl få nog inbilska att betrakta dem såsom uppenbarelser, hvarifrån direkta meddelanden från den Högste kunna inhämtas. Då S. ofta i sina sednare skrifter säger sig hafva talat med Gud, såsom en vän med sin vän, så vet man häraf, hvad man derom bör tänka, äfvén om ej andra skäl talade deremot.

I ett nyligen på svenska öfversatt och utgifvet arbete, kalladt »Swedenborg, hans lefverne och skrifter», af William White, säger författaren bland annat, att Herren sjelf förberedde S. under första delen af hans lifstid till hans sednare teologiska verksamhet, men af den nu granskade drömboken finner man lätt, att S. sjelf beredde sig härtill på det mest godtyckliga sätt. I samma arbete, »Swedenborg, hans lefverne och skrifter», som är skrifvet med den mest lifliga swedenborgiska öfvertygelse och tydligt i den mening, att för sekten vinna anhängare, förekommer märkvärdigt nog följande stycke (sid. 41): »Det har under sednare tider blifvit vanligt att anse Swedenborg för en clairvoyant, att ställa honom i förbindelse med mesmerismen och att göra honom befryndad med de franska och amerikanska spirituelisterna, såsom Cahagnet och Andrew Jackson Davis. Detta misstag härleder sig från okunnighet. I andeverlden umgås hvar och en med andar, som äro med honom likstämmiga; och om man antager, att någon menniska inträder i andlig åskådning, följer deraf, att hon kommer i beröring med likstämmiga andar, det vill säga sådana, som återgifva och upprepa hennes egna åsigter, tankar och känslor. Det är då klart, att under sådana omständigheter äro uppenbarelserna helt och hållet beroende af den

uppenbarades karakter och måste af sanningsälskande personer alla afseenden mottagas med största varsamhet. Swedenborg deremot försäkrar, att han varit under Herrans särskilda beskydd, så att han omedelbarligen från Honom sjelf emottagit de läror han förkunnat och icke i något hänseende från andar. Hvar och en må naturligtvis för sig sjelf afgöra, till hvad grad och med hvad förtroende han vill emottaga denna försäkran; men alla böra hafva kännedom om verkliga beskaffenheten af Svedenborgs siarreskap och om hans eget vittnesbörd om sina uppenbarelser ursprung. I sin dagbok skrifver han vid denna tid: »Andar berätta i allmänhet osannfärdigt och digta. Då andar begynna tala med människor, bör man ej tro dem, ty nästan allt hvad de säga är af dem sjelfva sammansatt och osannfärdigt; och om de hade tillstånd att berätta om himlen och de ting, som deruti äro, skulle de framställa så många osanningar, likväl med bestämdt påstående om att allt vore sanning, att det skulle väcka människors förvåning; derföre har det icke varit mig tillåtet att vid samtal med andar sätta tro till deras framställningar. De älska förställning; hvilket ämne som behandlas anse de sig förstå och yttra hvarjehanda omdömen deröfver, såsom om de förstode det; och om man lyssnar till dem och sätter tro till dem, söka de att på flera sätt bedraga och missleda».

Hvad säger läsaren härom? Utgör icke detta den skarpaste sjelfkritik öfver hela swedenborgianismen?

Den ortodoxa kristendomen har alltid och skall alltid betrakta bibeln såsom en för alltid afslutad uppenbarelse, och afvisa alla efteråt uppträdande profeter såsom falska, hvilket också deras läror alltid i ett eller annat afseende bekräfta, de må för öfrigt kalla sig Mahomed, Swedenborg eller Josef Smith. Men ganska eget och märkvärdigt blir dock alltid att, såsom här, påträffa sjelfva den grumliga och orena källan till ett påstådt profetiskt kall. Särskild uppmärksamhet förtjenar också, att detta manuskript blifvit funnet just då det tyckes höra till ordningen för dagen

att fra Swedenborg. Så frades år 1857 en jubelfest i England och på andra ställen der han och hans lära upphöjdes, och förlidet år har Svenska Akademien låtit öfver honom slå en medalj.

Atterbom yttrar i sin afhandling öfver Swedenborg, att det fanns en tid, då man ansåg honom vara blott rätt och slätt en fåne; och om man äfven med Atterbom med rätta anser detta omdöme orimligt, så får man å andra sidan medgifva, att den nu upptäckta handskriften, om detta vore det enda minne han lemnat efter sig, ej skulle jäfva omdömet, ty om man ej kände, att den lilla skriften hade den berömde mannen till författare, så skulle man ej kunna anse den vara författad af någon annan än en redan på dårhuset befintlig eller åtminstone snart därför mogen person.

I den litterära, theologiska och psykologiska fejd Swedenborgs anhängare länge fört till hans förmån, har man städse lagt stor vikt på, att ingen utgångspunkt kunnat uppspanas, för att i hans personliga förhållanden finna skäl emot honom. Det torde dock ej kunna nekas, att »Drömmarne» erbjuda dessa, för dem som, *obundne af förutfattad åsigt*, fritt kunna bilda sig ett omdöme.

1:o Är klart att han intill 1744 och äfven under det året (se sid. 42) fört ett oregelbundet lif i förhållande till det andra könet. (Detta har ej förr än nu blifvit offentligen bekant; men har länge varit i tysthet, traditionsvis känt af de äldre och högre Swedenborgarne i Sverige.)

2:o Är det tydligt att hans diet icke var den bästa, utan än ytterst återhållsam, än motsatsen. SCHLEIDEN har redan antagit detta, ensamt på grund af Sw:s ryktbara uppenbarelse på källaren, i April 1745; denna förmodan upphöjes till visshet genom de sammanlagda data vi erhålla af drömmarna, sid. 40, och af CUNOS *Aufzeichnungen* från

1768, sid. 44. I betraktande härvid förtjenar ock tagas yttrandet om Sw. af hans värdinna i Amsterdam (Cuno sid. 140).

3:o Är det omotsägligt, att hans kroppsliga helsa var rubbad. Om vi äfven afse från den stora nervretning och svaghet, hvilken såväl de hiskliga som de vällustiga drömmarne 1744 röja hos den 56-årige mannen, återstå dock de *tre deliquia* 1737, 1744, 1752 (se anm. till sid. 62), och tilllåta oss ana hans tillstånd under de långa absencer då hans värdfolk fruktade honom vara död. — Läkare-vetenskapen må afgöra om N:o 1 och 2, särskildt eller i förening, kunna ha föranledt N:o 3.

4:o Är det uppenbart att hans andliga helsa år 1744 var i största skakning (till följe af N:o 3?). Jemnvigten synes hafva blifvit dyrt köpt, och återställd endast på det sätt sid. 32—34 af Drömmarne utvisa, genom bindande af förståndet. Hans starke spekulative ande, vand vid lösningen af de mest storartade problemer inom filosofiens och naturvetenskapernas område, kunde dock icke bindas, utan inkastades nu på en helt annan bana, sökande att böjd under de theologiska dogmerna, utforska och fatta dem, då de dock endast kunna tros, samt otillfredsställd af bibelns ord inlägga en annan, inre mening deri; och under sådana förhållanden synes det vara helt följdriktigt, att dess verk blefvo hvad de äro. Också igenfinna vi i dessa jemte de djupaste och snillrikaste tankar, de ädlaste och finaste bilder och scenerier, samt förträffligt uttryckta sanningar, icke sällan motsatserna till allt detta tillika med alltför tydliga reminiscenser från det gamla lefnadssättet, uti de orena skildringar, hvilka, förlagda till andarnes verld, likväl utöfva kroppsliga verkningar på den äldrige filosofen.

5:o Ett femte personligt skäl anse vi oss finna i det obetviflade factum, att Swedenborg på dödsbädden för en tid förlorade sin andeskådning. Kunna vi icke med fullt skäl häri finna en analogi med det hos döende vanliga uppfammandet af kroppens och själens krafter? det vill här

säga att förståndet frigjordes från den fixa föreställning, under hvilken det så länge varit fånget. — Vi förmoda, att läkare-vetenskapen skall kunna undersöka och afgöra äfven denna fråga.

”Drömmarne” låta oss äfven finna ursprunget till Sw:s korrespondens-lära och visa oss dess tillämpning, d. v. s. att den bestod i en helt vilkorlig, subjektiv uppfattning. — Om korrespondensen mellan det andliga och jordiska må i sig sjelf vara en sanning, så lär den dock väl vara för djup att kunna af människor utforskas. Allt hvad vi på detta fält känna, vare sig i symboler, bilder eller skrift, från uräldsta till nyaste tider, öfvertygar oss att folken eller individerne kunnat framställa endast för dem särskildt, deras tidsålder och intellektuella utveckling giltiga, relativt sanna teorier, läror och förklaringar. Man har gjort Swedenborgs *Arcana coelestia*, m. fl., till ett undantag, afslöjande den absoluta sanningen; men huru skulle en *människa* kunna förnä detta? Swedenborg säger dock uttryckligen, att han sjelf genom egen spekulation, genom förnuftets upplysning under Ordets betraktande och läsande, funnit den inre meningen i Skriften; icke att en guddomlig uppenbarelse eller Gud sjelf, som i andra fall, omedelbart gifvit honom densamma. Hvad blir då skillnaden mellan detta och andra menskliga verk af dylik beskaffenhet? ingen, utom måttet af snille, lärdom och talang hvarmed de äro utförda. Alla länders litteraturer hafva dylika exempel att framvisa; för att endast anföra några från Sverige, hafva vi Bureus och Laurell, hvilka i runorna funno all vishet mystiskt inväfd; Rudbeck, som hos Plato fann beskriifningen öfver Sverige och dess inrättningar, samt med stor lärdom och följdriktighet ifrade för och bevisade dessa och andra sådana hyperboreiska satser, under lika lång tid som Swedenborg, och med samma vidlyftighet. En annan ser i siffrorna nyckeln till alla kulter och myther, samt

genomför denna åsigt med nästan otrolig kunskapsrikedom. Åter en annan upptäcker i den fornnordiska mythologien och i Isländska språket en helt annan mening och betydelse, än de lärdaste arkeologer, språkforskare och Isländarne sjelfve hafva funnit, eller kunna förstå. Hvad hindrar en tredje att i Skriften finna ännu en annan inre mening bredvid den som Swedenborg utvecklade, genom ständig spekulation förvandla denna åsigt till en fast föreställning, och deråt offra hela sin öfvertygelse och verksamhet? Ja, utan tvifvel skulle äfven denne finna sina anhängare och trogne. — Den som har tid, lust och skriftställareförmåga skall säkerligen kunna, såsom en snillets lek, utföra en sådan inre öfversättning af hvilken bok som helst.

Af Cunos *Aufzeichnungen*, sid. 86, 141, 147, se vi att Swedenborg sjelf icke kunde besvara eller vederlägga Cunos såväl mundtliga som skriftliga inkast mot åtskilliga af hans läror, utan endast åberopade sin egen auktoritet för deras sanning. Det torde därför åligga Swedenborgs anhängare, att fullgöra denna pligt, utan yrkande af samma auktoritetstro. — Vi skulle också gerna önska en tillfredsställande lösning af den frågan, hvarför Swedenborg icke i andeverlden hört och sett något *helt och hållet* nytt och fremmande både för honom och andra; icke träffat och namngifvit verkliga personligheter, som på hans tid voro borttappade af historien, men dem sednare forskningar återgifvit henne; utan endast anført sådana personer eller facta, hvilka han kände genom egen erfarenhet eller som lärd man; endast lärt sådana saker, som en hvar kan theoretiskt uppställa, eller på den reproducerande fantasiens väg åstadkomma genom härmning och förvriddning af menskliga förhållanden. I andeverlden och himlarne borde eljest oändligt mycket hafva varit att hemta af *fullkomlig* nyhet för människorna, mycket som de icke kunna ana, och som därför sannolikt en gång kommer att på det högsta öfverraska

en hvar. Vi äro nemligen öfvertygade, att det andra lifvets myster består deri, att vi, såsom människor, icke kunna fatta henne; minst af allt kunna vi tro det vara kopieradt af lifvet på jorden, så som Swedenborg framställer det-samma i alla sina skrifter, och hvarå vi uti Hr Klemmings upplaga af Drömmarne hafva ett nära till hands liggande exempel i berättelsen om De-la Gardies och Elisabeths giftermål.

Vi hafva framställt dessa kortfattade tankar utan någon slags afsigt att nedsätta Swedenborgs värde, hvarken som menniska, vetenskapsman, filosof eller theolog; speciellt anse vi honom som andlig skriftställare hafva i flera fall kommit sanningen närmare, än de orthodoxa vare sig katolska eller lutherska kyrkorna. Vi bestrida icke ens hans märkvärdiga divinationsförmåga ("second sight"; ett arf som delvis ännu fortgår i släkten); men vi kunna alldeles icke anse denna gåfva som något bevis för hans andeskådning; det är endast denna sista egenskap vi icke kunna tillerkänna honom, och hvilken vi tro kunna enkelt och naturligt betraktas på sätt ofvan antydda fem punkter angifva. Icke heller är det vår afsigt att inleda, eller ingå i någon polemik med hans anhängare, dem vi akta som gode medborgare, och hvilkas religiösa tro vi af hjertat unna dem behålla; ty om vi äfven skulle lyckas i det otroliga att omvända endast *en*, eller i det omöjliga att förorsaka hela Nya Kyrkans fall, hvad vore vinsten?! Af jordens 1000 olika religionssektor, återstode ju dock 999; och vi taga för säkert, att dessa enkla betraktelser om det psykologiska fenomenet Swedenborg icke ingå i de medel den *Evige* använder för mensklighetens högsta uppgift, hennes förening om och uti *en sann christen religion*.

www.libtool.com.cn

Till Gulapparen har anländt följande anonyma skrivelser:

”Fråga om icke skrifen: *Swedensborgs Drömmar*, kunde få så rätt till: *Swedensborgs Drömmar*, eller andeliga Tröstelser. Fort inatt har af Herren blef kallad till Apostla Riket i den nya Christa. Varsamlinga.

Önskas af alla församlingens medlemmar.
18⁷9.

”Äro det sig icke göra, så torde *svelli* upplagan snart utkomma under sånande titel.”

Till svar härmed meddelas, att om hotelsen sättes i verket anställas ätal vid domstol emot eftertryckaren.

Hos alla bokhandlare i riket finnes å 1 Rdr 50 örn nyligen utkommen,

ANDESKÅDAREN SWEDENBORG.

En framställning af denne mans personlighet och underbara lefnadsöden, jemte utdrag ur hans egna berättelser om sina syner och andeskådorier.

Bearbetad efter de bästa källor och återgå af porträtt.
Andra upplagan.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn